

NORGES OFFICIELLE STATISTIK.

Tredie Række No. 320.

OVERSIGT

OVER

SINDSSYGEASYLERNES VIRKSOMHED

I

AARET 1897.

(Statistique des hospices d'aliénés pour l'année 1897.)

EFTER DE FRA ASYLERNE INDKOMNE AARSBERETNINGER

UDGIVEN AF

MEDICINALDIREKTØREN.

KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1899.

Pris: Kr. 0.50.

Norges officielle Statistik, Tredie Række. (Statistique officielle de la Norvège, troisième série.)

- No. 1—85 findes opførte i Fortegnelse over Norges officielle Statistik m. v. 1828—30 Juni 1889, S. 22—27.
- 86—146 findes opførte i Fortegnelse over Norges officielle Statistik m. v. 1 Juli 1889—31 December 1891, S. 1—5.
 - 147—206 findes opførte i Fortegnelse over Norges officielle Statistik m. v. 1 Januar 1892—31 December 1894, S. 1—5.
 - 207—281 findes opførte i Fortegnelse over Norges officielle Statistik m. v. 1 Januar 1895—31 December 1897, S. 1—6.
 - 282. De offentlige Jernbaner 1896/97. (*Rapport sur les chemins de fer publics.*)
 - 283. Civil Retspleie 1895. (*Statistique de la justice civile.*)
 - 284. Oversigt over de vigtigste Resultater af de statistiske Tabeller vedkommende Folketellingen i Kongeriget Norge 1 Januar 1891. (*Aperçu général du recensement du 1er Janvier 1891.*)
 - 285. Norges Bergverksdrift 1894 og 1895. (*Statistique des mines et usines.*)
 - 286. Strafarbejdsanstalter 1895/96. (*Statistique des maisons centrales pénitentiaires.*)
 - 287. De Spedalske i Norge 1891—1895. (*Les lépreux en Norvège.*)
 - 288. Norges Skibsfart 1896. (*Statistique de la navigation.*)
 - 289. Rekruteringsstatistik 1897. (*Statistique du recrutement.*)
 - 290. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1895. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
 - 291. Kriminel Retspleie 1892 og 1893. (*Statistique de la justice criminelle: Procédure.*)
 - 292. Distriktsfængsler 1896. (*Prisons départementales.*)
 - 293. Norges Sparebanker 1897. (*Statistique des caisses d'épargne.*)
 - 294. Den norske Rigstelegraf 1897. (*Statistique des télégraphes du Royaume.*)
 - 295. Norges Postvæsen 1897. (*Statistique postale.*)
 - 296. Sindssygeasylernes Virksomhed 1896. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
 - 297. Norges Handel 1897. (*Statistique du commerce.*)
 - 298. Norges Fiskerier 1897. (*Grandes pêches maritimes.*)
 - 299. Veterinærvæsenet og Kjødkontrollen 1896. (*Compte rendu du service vétérinaire et de l'inspection de la viande.*)
 - 300. Skiftevæsenet 1895. (*Tableaux des successions et faillites.*)
 - 301. Norges kommunale Finanser 1894. (*Finances des communes.*)
 - 302. Folkemængdens Bevægelse 1894. (*Mouvement de la population.*)
 - 303. Det tekniske Undervisningsvæsen 1894—95. (*Enseignement technique.*)
 - 304. Livs- og Dødstabeller 18^{81/82}—18^{90/91}. (*Tables de mortalité et de survie.*)
 - 305. Norges Fabrik anlæg 1895. (*Établissements industriels.*)
 - 306. Valgmandsvalgene og Storthingsvalgene 1897. (*Statistique électorale.*)
 - 307. De offentlige Jernbaner 1897/98. (*Rapport sur les chemins de fer publics.*)
 - 308. Strafarbejdsanstalter 1896/97. (*Statistique des maisons centrales pénitentiaires.*)
 - 309. Distriktsfængsler 1897. (*Prisons départementales.*)
 - 310. Norges Skibsfart 1897. (*Statistique de la navigation.*)
 - 311. Folkemængdens Bevægelse 1895. (*Mouvement de la population.*)
 - 312. Civil Retspleie 1896. (*Statistique de la justice civile.*)
 - 313. Rekruteringsstatistik 1898. (*Statistique du recrutement.*)
 - 314. Jordbrug og Fædrift 1891—1895. (*Agriculture et élevage du bétail.*)

NORGES OFFICIELLE STATISTIK.

Tredie Række No. 320.

OVERSIGT

OVER

SINDSSYGEASYLERNES VIRKSOMHED

I

AARET 1897.

(Statistique des hospices d'aliénés pour l'année 1897.)

EFTER DE FRA ASYLERNE INDKOMNE AARSBERETNINGER

UDGIVEN AF

MEDICINALDIREKTØREN.

KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1899.

For Aarene 1884—1896 se Norges officielle Statistik, Tredie Række,
No. 9, 28, 48, 77, 103, 125, 145, 164, 189, 209, 239, 273, 296.

Indholdsfortegnelse.

	Side
Indledning, Oversigt over Sygepladsene m. v. paa de norske Sindssygeasyler	1
Oversigt over Antallet af de paa Sindssygeasylerne Behandlede, Middelbelæg og Antal Forpleiningsdage (Tab. I).	6-7
Forholdet mellem offentlige og private i Sindssygeasylerne Behandlede (Tab. II)	6-7
Interkurrente Sygdomme paa Asylerne (Tab. III)	8-9
Tilsammen Behandlede (Tab. IV)	10-11
Tilbageværende fra 1896 (Tab. V)	10-11
Indkomne (Tab. VI)	12-13
Udskrevne helbredede (Tab. VII)	12-13
Udskrevne i bedret Tilstand (Tab. VIII)	14-15
Udskrevne uhelbredede (Tab. IX)	14-15
Døde (Tab. X)	16-17
Tilbageværende ved Udgangen af 1897 (Tab. XI)	16-17
Sygdomsform og Behandlingens Udfald for samtlige Asyler (Tab. XII)	18-19
Forholdet af Tilbageværende, Indkomne, Udgaede og Døde til samtlige paa Sindssygeasylerne Behandlede (Tab. XIII)	18-19
Tiden paa Aaret for de Syges Indlæggelse paa Asylerne (Tab. XIV)	20
Kjøn og Alder ved Indlæggelsen paa Sindssygeasylerne (Tab. XV)	21
Sindssygdommens eller sidste Anfalds Varighed ved Indlæggelsen (Tab. XVI)	21
Dødsarsagerne hos de paa Sindssygeasylerne Døde (Tab. XVII)	22-23
De Indkomnes Hjemstavn (Tab. XVIII)	24-25
De Indkomnes Egteskabsforhold (Tab. XIX)	25
Aarsagerne til Sindssygdom hos de Indlagte (Tab. XX)	26-27
De Indkomnes Stand og Stilling (Tab. XXI)	28-29

Table des matières.

	Pag.
Introduction. Données générales sur les hospices d'aliénés de Norvège en 1896	1
Tableau du mouvement des hospices d'aliénés, indiquant pour chaque hospice le nombre des places et le total des journées d'entretien (Tab. I)	6-7
Tableau du mouvement des hospices d'aliénés, indiquant le nombre des aliénés indigents et celui appartenant aux classes aisées (Tab. II)	6-7
Cas des maladies intercurrentes dans les hospices d'aliénés (Tab. III)	8-9
Nombre des aliénés traités dans les hospices (Tab. IV)	10-11
Nombre des aliénés en traitement dans les hospices au 1er janvier 1897 (Tab. V)	10-11
Nombre des entrées dans les hospices d'aliénés (Tab. VI)	12-13
Nombre des sorties en état de guérison (Tab. VII)	12-13
Nombre des sorties en état d'amélioration (Tab. VIII)	14-15
Nombre des sorties en état de non guérison (Tab. IX)	14-15
Nombre des décès dans les hospices d'aliénés (Tab. X)	16-17
Nombre des aliénés restés en traitement au 31 décembre 1897 (Tab. XI)	16-17
Répartition par formes de la maladie et résultat du traitement (Tab. XII)	18-19
Rapport du nombre des sorties et des décès comparé au total des aliénés traités dans les hospices d'aliénés (Tab. XIII)	18-19
Tableau des entrées dans les hospices réparties par mois (Tab. XIV)	20
Répartition des aliénés par âge et par sexe lors de leur admission dans les hospices (Tab. XV)	21
Durée de la maladie ou du dernier accès lors de l'admission des aliénés (Tab. XVI)	21
Causes de décès indiquées pour les aliénés décédés dans les hospices (Tab. XVII)	22-23
Tableau des entrées réparties par domicile des aliénés (Tab. XVIII)	24-25
Tableau des entrées réparties par état civil (Tab. XIX)	25
Tableau des entrées dans les hospices d'aliénés réparties par cause présumée de la maladie (Tab. XX)	26-27
Tableau des entrées réparties par profession et par condition sociale (Tab. XXI)	28-29

	Side		Pag.
Oversigt over Anvendelsen af Indespærring (Tab. XXII)	28-29	Relévé de l'application de reclusion (Tab. XXII)	28-29
Middeltallet af daglig arbejdende Syge i Asylerne (Tab. XXIII)	30-31	Nombre moyen par jour des aliénés occupés au travail dans les divers hospices (Tab. XXIII)	30-31
Extrakt af Regnskaberne for Gaustad, Eg og Rotvold Asyler for Regnskabsaaret $\frac{1}{7}$ 1896— $\frac{30}{6}$ 1897 (Tab. XXIV)	32	Tableau des recettes et des dépenses des établissements d'aliénés de Gaustad, d'Eg et de Rotvold $\frac{1}{7}$ 1896— $\frac{30}{6}$ 1897 (Tab. XXIV)	32
Extrakt af Regnskabet for Kriminalasylet i Trondhjem for Regnskabsaaret $\frac{1}{7}$ 1896— $\frac{30}{6}$ 1897 (Tab. XXV)	33	Tableau des recettes et des dépenses de l'asile d'aliénés criminels $\frac{1}{7}$ 1896— $\frac{30}{6}$ 1897 (Tab. XXV)	33

Uddrag af Aarsberetningen for Gaustad Sindssygeasyl	34	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Gaustad	34
Uddrag af Aarsberetningen for Kristiania Sindssygeasyl	37	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Kristiania	37
Oversigt over Kristiania Sindssygeasyls økonomiske Tilstand ved Udgangen af Aaret	38	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Kristiania	38
Uddrag af Aarsberetningen for Oslo Hospitalsstiftelses Asyl	40	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés d'Oslo	40
Extrakt af Regnskabet for Oslo Sindssygeasyl	41	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés d'Oslo ..	41
Oversigt over Kristiansands Sindssygeasyls Indtægter og Udgifter	42	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés d'Oslo ..	42
Uddrag af Aarsberetningen for Eg Sindssygeasyl	43	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés d'Eg	43
Uddrag af Aarsberetningen for Newengaardens Sindssygeasyl	47	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Newengaarden	47
Extrakt af Regnskabet for Newengaardens Sindssygeasyl	61	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Newengaarden	61
Uddrag af Aarsberetningen for Rosenbergs Sindssygeasyl	62	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Dr. Rosenberg	62
Oversigt over Rosenbergs Sindssygeasyls økonomiske Tilstand ved Udgangen af Aaret	68	Sommaire des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Dr. Rosenberg	68
Uddrag af Aarsberetningen for Møllendals Sindssygeasyl	69	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Møllendal	69
Økonomisk Beretning for Møllendals Asyl	72	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Møllendal ..	72
Uddrag af Aarsberetningen for Trondhjems Hospitalsstiftelses Sindssygeasyl	73	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Trondhjem	73
Oversigt over Trondhjems Hospitalsstiftelses Sindssygeasyls Indtægter og Udgifter	76	Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Trondhjem	76
Uddrag af Aarsberetningen for Rotvold Sindssygeasyl	78	Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Rotvold	78

Oversigt

over Sindssygeasylernes Virksomhed i 1897.

Antallet af Sindssygeasyl var 11 med ialt 1571 Sygepladse mod 1554 det foregaaende Aar, idet Møllendal Asyl ved kgl. Resolution af 11te December 1897 blev autoriseret til at modtage 73 Syge (tidligere 56).

Asylerne var:

Gaustad, Statsasyl ved Kristiania med 330 Pladse, Halvdelen for hvert Kjø.

Kristiania kommunale Asyl med 120 Pladse, 76 for Mænd og 44 for Kvinder.

Oslo Hospitalsstiftelses Asyl i Kristiania med 40 Pladse, kun for Kvinder.

Kristiansands kommunale Asyl med 21 Pladse.

Eg, Statsasyl i Kristiansand med 235 Pladse, 115 for Mænd og 120 for Kvinder.

Newengaarden, kommunalt Asyl i Bergen med 224 Pladse, Halvdelen for hvert Kjø.

Rosenbergs Asyl, privat, i Bergen med 175 Pladse, 120 for Mænd og 55 for Kvinder.

Møllendals Asyl, privat, ved Bergen med 73 Pladse, 45 for Mænd og 28 for Kvinder.

Trondhjems Hospitalsstiftelses Asyl, kommunalt, med 82 Pladse.

Rotvold, Statsasyl ved Trondhjem med 255 Pladse, 135 for Mænd (hvoraf 15 i Landbrugskolonien) og 120 for Kvinder.

Kriminalasylet i Trondhjem med 16 Pladse, kun for Mænd.

Tablet I giver en Oversigt over *Asylernes Virksomhed*, Behandlingens Udfald, Forpleiningsdagens Antal m. m.

I 1897 indlagdes 767 mod 735 i 1896 og 771 i 1895.

Forholdet af Indlæggelser til Antallet af Sygepladse for samtlige Asyler (1571) udgjorde 48.8 pCt. og var for hvert Asyl følgende:

Rotvold	66,3 pCt.	Trondhjem	26,8 pCt.
Eg	62,5 —	Kriminalasylet	25,0 —
Gaustad	62,4 —	Rosenberg	14,9 —
Newengaarden	49,6 —	Oslo	10,0 —
Kristiania	45,0 —	Kristiansand	9,5 —
Mollendal	30,1 —		

Forholdet mellem *Mænd* og *Kvinder* sees af følgende Sammenstilling:

	Mænd.	Kvinder.
Tilbageliggende fra 1896	53,9 pCt.	46,1 pCt.
Indkomne i 1897	56,6 —	43,4 —
Tilsammen behandlede	54,8 —	45,2 —
Udgaaede og døde	54,2 —	45,8 —
Tilbageliggende ved Udgangen af 1897	55,0 —	45,0 —

Forholdet af Tilbageliggende, Indkomne, Udgaaede og Døde til samtlige Behandlede ved de enkelte Asyler sees af Tabel XIII.

Af de *Udgaaede* og *Døde* udskreves 22,5 pCt. helbredet, 30,8 pCt. bedret, 28,9 pCt. uhelbredet, 2,1 pCt. efter afgiven Erklæring og 15,6 pCt. døde.

Forpleiningsdagens Antal udgjorde 597 738 eller gennemsnitlig for hver af samtlige behandlede 252,3 Dage (i 1896: 254,7 Dage, i 1895: 246,6 Dage).

Middeltal af daglig behandlede Syge var 1 637,6 (i 1896: 1 616,6, i 1895: 1 589,1).

Antallet af de for *Fattigvæseners* og *Privates* Regning behandlede Syge sees af Tabel II.

For det Offentliges Regning forpleiedes 85,2 pCt., for Privates 14,8 pCt.

Sundhedstilstanden betegnes gennemgaaende som meget god; de interkurrente Sygdomme vil sees af Tabel III. Paa *Eg* Asyl optraadte endel Tilfælde af Influenza i Februar og Marts; Sygdommen var begyndt hos Vogterpersonalet og stansede pludselig ved Udgangen af Marts; mange var sterkt angrebne, og en 76-aarig Mand døde. Paa den tilstedeværende Sindssygdом var Influenzaen uden Virkning. 3 Mænd fik Kusma; Smittekilden lod sig ikke paavise. En 71-aarig Kvinde frakturerede Collum femoris ved at glide paa Gulvet, og antagelig paa samme Maade fik en Mand sin Arm lukseret. De paa Listen opførte Vulnera var ikke af nogen Betydning. Paa *Kriminalasylet* forekom af og til enkelte simple katarrahalske Affektioner.

Dodsaarsagerne og *de Dodes Alder* sees af Tabel XVII.

Den hyppigste Dodsaarsag var Tuberkulose, som udgjorde 31,2 pCt. af samtlige kjendte Dødsfald; 24,1 pCt. skyldtes Lungetuberkulose alene.

Angaaende de paa *Gaustad*, *Eg* og *Rosenberg* Asyler indtrufne Selvmord og et Tilfælde af Kvælning paa Trondhjems Asyl henvises til Asylernes Beretning.

Tabel XIV viser Fordelingen af *de Indkomne paa de enkelte Maaneder*, som efter Hyppigheden af Indlæggelser faar følgende Orden:

Juni.....	73	November.....	66	Oktober.....	63
December.....	70	April.....	65	Januar.....	62
Juli.....	69	Mai.....	63	Februar.....	50
Marts.....	66	August.....	63	September.....	46

Der indlagdes flest i 2det Kvartal (201); derefter kom 4de Kvartal med 199 Indlæggelser og endelig 1ste og 3die Kvartal med lige mange Indlæggelser hver (178).

11 Personer, indlagte til Observation, er ikke medregnet i Tabellen.

De *Indkomnes Alder* (Tabel XV) kjendes for 751 (idet 11 Personer, indlagte til Observation, ikke er medregnet, og Alder er uopgivet for 3 Mænd og 2 Kvinder).

Heraf var:

7.1 pCt. mellem	10—20 Aar.	12.1 pCt. mellem	50—60 Aar.
23,3 — —	20—30 —	7,7 — —	60—70 —
27,4 — —	30—40 —	2,9 — —	70—80 —
19,3 — —	40—50 —	0,1 — —	80—90 —

Sygdommens eller det sidste Anfalds Varighed ved Indlæggelsen (Tabel XVI) er opgivet for 748, idet 19 Personer, indlagte til Observation, ikke er medregnet. Den var for:

38,8 pCt. under	1/2 Aar,
9,2 — fra	1/2—1 —,
4,3 — fra	1—2 —,
35,4 — fra	2 Aar og derover,
12,3 —	ukjendt.

De *Indkomnes Hjemstavn* (Tabel XVIII) anføres for 748, idet 11 Personer, indlagte til Observation, ikke er medregnet, og Hjemstavn er ukjendt for 8. 64,0 pCt. var fra Landdistrikterne, 35,2 pCt. fra Byerne og 0,8 pCt. hjemmehørende i Udlandet.

De *Indkomnes Efteskaftsforhold* (Tabel XIX) kjendes for 750, hvoraf 55.2 pCt. var ugifte, 37,7 pCt. gifte og 7,1 pCt. i Enkestand. 12 Personer, indlagte til Observation, er ikke medregnet, og Forholdet kjendes ikke for 4 Mænd og 1 Kvinde.

En Sammenstilling af de opgivne *Aarsager til Sindssygdommen hos de Indkomne* er givet i Tabel XX. 17 Personer, indlagte til Observation, er ikke medregnet, heller ikke 4 Gjenindlæggelser paa Rotvold Asyl. Af 746 Indkomne kjendes ingen Aarsag for 262 eller 35.1 pCt. Blandt de andre 484 findes *arveligt Anlæg* overhovedet hos 301 eller 62.2 pCt., som eneste kjendt Aarsag hos 225 eller 46.5 pCt. Drik er anført hos 54 eller 11.2 pCt., Syfilis hos 21 eller 4,3 pCt.

Stand og Stilling (Tabel XXI) er opgivet for 755 (idet 12 Personer, indlagte til Observation, ikke er medregnet). Af disse tilhørte:

31,1 pCt.	Bonde-, Husmands- og Inderststanden,
21,1 —	Arbejderstanden,
12,8 —	Haandverkerstanden,
8,6 —	Tjenerstanden,
6,1 —	Sømandsstanden.

Indespærring opgives at have været anvendt paa de i Tabel XXII optørte 7 Asyler i tilsammen 1 124,9 Dage eller 3,1 Timer pr. 100 Forpleiningsdage, deraf 37,3 Dage i de 3 Statsasyler og 1 058,0 Dage i de to private Asyler. I Trondhjems Asyl har 1 Kvinde hele Aaret igjennem været holdt isoleret, da en rolig Tilstand alene derved lod sig opretholde. Paa Kriminalasylet bar 1 Mand Fodhelle.

Tvangstroie anvendtes paa *Eg* Asyl i 48 Timer hos en 25-aarig Pige, der under et melankolsk Raptus gjorde de mest fortvivlede Forsøg paa at aflive sig. Ogsaa i dette Aar anvendtes mekanisk Tvang i ubestemt Tid i *Kristiansands* Asyl paa en Idiot med Tilboielighed til Sønderrivning, dog saaledes, at Tvangstroiens Arme var løse.

Arbeidsvirksomheden blandt de Sindssyge er anført i Tabel XXIII.

Efter «Forklaringer til Statsregnskabet, Budgetaaret 1896—1897» meddeles Extrakt af de 3 Statsasylers (Tabel XXIV) samt (Tabel XXV) af Kriminalasylets Regnskab.

Den *psykiatriske Klinik* paa Gaustad Asyl afholdtes i 1ste Semester 1897 for 60 medicinske Studerende.

Tabeller.

Tabel I. Oversigt over Antallet af de

Tableau du mouvement des hospices d'aliénés, indiquant pour chaque

Asyler.	Tilbageiggende ved Udgangen af 1896.			Indkomne i 1897.			Tilsammen Behandlede i 1897.			Ud-					
										helbredede.			bedrede.		
	Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf	
		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.
Gaustad	334	176	158	206	119	87	540	295	245	55	23	32	72	41	31
Kristiania	116	69	47	54	36	18	170	105	65	2	2	-	15	11	4
Oslo	41	-	41	4	-	4	45	-	45	1	-	1	1	-	1
Kristiansand	23	11	12	2	2	-	25	13	12	-	-	-	1	-	1
Eg	260	142	118	147	80	67	407	222	185	36	16	20	28	17	11
Newengaarden	231	118	113	111	57	54	342	175	167	30	16	14	55	29	26
Rosenberg	180	125	55	26	20	6	206	145	61	4	2	2	3	3	-
Møllendal	66	34	32	22	19	3	88	53	35	1	1	-	1	1	1
Trondhjem	89	44	45	22	13	9	111	57	54	6	1	5	6	4	2
Rotvold	251	133	118	169	84	85	420	217	203	27	10	17	40	17	23
Kriminalasylet	13	13	-	4	4	-	17	17	-	1	1	-	-	-	-
Tilsammen	1 604	865	739	767	434	333	2371	1299	1072	163	72	91	223	123	100

Tabel II. Forholdet mellem offentlige og

Tableau du mouvement des hospices d'aliénés, indiquant le nombre

Asyler.	Tilbageiggende fra 1896.						Indkomne i 1897.						Tils. Behand-		
	Fattige.			Private.			Fattige.			Private.			Fattige.		
	Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf	
		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.
Gaustad ¹⁾	273	142	131	61	34	27	139	81	58	67	38	29	412	223	189
Kristiania	116	69	47	-	-	-	54	36	18	-	-	-	170	105	65
Oslo	29	-	29	12	-	12	2	-	2	2	-	2	31	-	31
Kristiansand	21	9	12	2	2	-	2	2	-	-	-	-	23	11	12
Eg ²⁾	231	123	108	29	19	10	103	55	48	44	25	19	334	178	156
Newengaarden ³⁾	203	102	101	28	16	12	76	41	35	35	16	19	279	143	136
Rosenberg	173	118	55	7	7	-	21	17	4	5	3	2	194	135	59
Møllendal	66	34	32	-	-	-	21	18	3	1	1	-	87	52	35
Trondhjem	84	42	42	5	2	3	17	9	8	5	4	1	101	51	50
Rotvold ⁴⁾	223	122	101	28	11	17	149	75	74	20	9	11	372	197	175
Kriminalasylet	13	13	-	-	-	-	4	4	-	-	-	-	17	17	-
Tilsammen	1 432	774	658	172	91	81	588	338	250	179	96	83	2020	1112	908

I Aarets Løb er gaaet over fra privat til offentlig Forpleining:

¹⁾ 12 Md. og 5 Kv.²⁾ 3 Md.³⁾ 3 Md. og 7 Kv.; for 7 Md. og 2 Kv. udredes Udgifterne delvis privat.⁴⁾ 1 Md. og 4 Kv. (fremgaar ikke af Tabellen); for 1 Md. og 2 Kv. udredes Udgifterne delvis privat, og 1 Kv. har havt Understøttelse af det Krogh'ske Legat.

paa Sindssygeasylerne Behandlede.

hospice le nombre des places et le total des journées d'entretien.

gaaede						Døde.			Tilsammen Udgaede og Døde.			Tilbageiggende ved Udgangen af 1897.			Middelbelæg.	Antal Forplejningsdage.
uhelbredede.			efter afgiven Erklæring.													
Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf			
	Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		
53	33	20	3	3	-	25	13	12	208	113	95	332	182	150	344.8	125 839
18	9	9	4	2	2	10	5	5	49	29	20	121	76	45	119.0	43 438
1	-	1	-	-	-	1	-	1	4	-	4	41	-	41	40.9	14 921
-	-	-	-	-	-	1	1	-	2	1	1	23	12	11	21.4	7 818
56	31	25	4	4	-	15	9	6	139	77	62	268	145	123	264.0	96 378
12	10	2	-	-	-	17	6	11	114	61	53	228	114	114	231.2	84 377
4	4	-	-	-	-	17	12	5	28	21	7	178	124	54	179.4	65 472
4	1	-	-	-	-	3	2	1	7	5	2	81	48	33	67.0	24 464
1	3	1	-	-	-	8	4	4	24	12	12	87	45	42	90.2	32 929
59	36	23	4	3	1	16	5	11	146	71	75	274	146	128	266.2	97 167
1	1	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	15	15	-	13.5	4 935
209	128	81	15	12	3	113	57	56	723	392	331	1 648	907	741	1 637.6	597 738

private i Sindssygeasylerne Behandlede.

des aliénés indigents et celui appartenant aux classes aisées.

lede i 1897.			Udgaede.						Døde.						Tilbageiggende ved Udgangen af 1897.					
Private.			Fattige.			Private.			Fattige.			Private.			Fattige.			Private.		
Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf		Tils.	Deraf	
	Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.		Md.	Kv.
128	72	56	134	74	60	49	26	23	19	9	10	6	4	2	276	152	124	56	30	26
-	-	-	39	24	15	-	-	-	10	5	5	-	-	-	121	76	45	-	-	-
14	-	14	1	-	1	2	-	2	1	-	1	-	-	-	29	-	29	12	-	12
2	2	-	1	-	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	21	10	11	2	2	-
73	44	29	87	49	38	37	19	18	10	5	5	5	4	1	240	127	113	28	18	10
63	32	31	75	43	32	22	12	10	16	6	10	1	-	1	198	97	101	30	17	13
12	10	2	10	8	2	1	1	-	16	11	5	1	1	-	168	116	52	10	8	2
1	1	-	4	3	1	-	-	-	3	2	1	-	-	-	80	47	33	1	1	-
10	6	4	13	6	7	3	2	1	8	4	4	-	-	-	80	41	39	7	4	3
48	20	28	108	58	50	22	8	14	15	5	10	1	-	1	249	134	115	25	12	13
-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	15	-	-	-	-
351	187	164	474	267	207	136	68	68	99	48	51	14	9	5	1477	815	662	171	92	79

Tabel III. Interkurrente Sygdomme

Cas des maladies intercurrentes

Sygdom.	Ialt behandlede Tilfælde.			Gaustad ¹⁾ .		Oslo.
	Tils.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.
Abscessus, carbunculus, phlegmone . . .	21	10	11	7	-	1
Anæmia	2	-	2	-	-	-
Angina	15	4	11	1	2	-
Apoplexia	1	-	1	-	-	1
Cancer	3	-	3	-	-	-
Catarrhus, Bronchitis	5	2	3	-	-	-
Combustio	1	1	-	-	-	-
Corpus alienum oesophagi	1	-	1	-	-	1
Coxitis	1	1	-	-	-	-
Diarrhoea	66	36	30	16	4	-
Diphtheria	1	-	1	-	-	-
Distorsio pedis	1	-	1	-	-	-
Empyema	1	1	-	-	-	-
Enteritis chron.	1	1	-	-	-	-
Erysipelas	10	5	5	1	1	-
Erythema nodosum	2	-	2	-	-	-
Febris rheumatica	1	1	-	-	-	-
Fractura colli femoris	1	-	1	-	-	-
— costae	1	1	-	-	-	-
Haematemesis	1	1	-	-	-	-
Influenza	20	8	12	-	-	1
Iritis	1	1	-	-	-	-
Keratitis	1	-	1	-	-	-
Luxatio humeri	1	1	-	-	-	-
Mastoiditis	1	-	1	-	1	-
Morbus Brightii	2	1	1	-	-	-
Nephrolithiasis	1	-	1	-	1	-
Parotitis	3	3	-	-	-	-
Pneumonia	7	2	5	-	-	-
Purpura rheumatica	1	1	-	-	-	-
Synovitis bursae præpat. dupl.	1	-	1	-	-	-
Tuberculosis pulm.	6	4	2	-	-	-
Ulcera cruris	1	1	-	-	-	-
Vulnera	3	1	2	-	-	-
Tilsammen	185	87	98	25	9	4

1) De dødelig forløbende Tilfælde ikke medregnet.

2) Erhvervet før Indlæggelsen.

paa Asylerne i 1897.

dans les hospices d'aliénés.

Kristiansand.		Eg.		Newengaarden.		Trondhjem.		Rotvold ¹⁾ .	
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
-	-	-	I	-	I	-	-	3	8
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
-	-	I	2	-	3	2	2	-	2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	I
I	-	-	-	-	-	I	3	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	²⁾ I	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	I	-
I	-	I	2	-	-	7	5	II	19
-	-	-	-	-	-	-	-	-	I
-	-	-	I	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	-	-	-	-	-
-	-	-	-	2	4	-	-	2	-
-	-	-	I	-	-	-	-	-	I
-	-	-	-	-	-	I	-	-	-
-	-	-	I	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	I	-	-	-	-	-	-	-
-	-	8	II	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	I
-	-	I	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	I	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	I	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	I	I	I	4	-	-	-	-
-	-	-	-	I	-	-	-	-	-
-	-	-	I	-	-	-	-	-	-
-	-	I	I	I	-	-	-	2	I
-	-	I	-	-	-	-	-	-	-
-	-	I	2	-	-	-	-	-	-
2	-	19	26	10	13	11	10	20	36

Tabel IV. Tilsammen

Nombre des aliénés

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gaustad.		Kristiania.		Oslo.	Kristiansand.	
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.
		Md.	Kv.							
Melancholia	375	154	221	60	73	4	4	10	-	2
Mania	261	113	148	51	55	2	1	12	-	1
Amentia	146	54	92	-	-	5	5	-	-	-
Dementia	755	462	293	89	42	18	14	18	12	9
Paranoia	275	169	106	14	19	19	12	-	-	-
Insania periodica	102	48	54	-	-	9	4	-	-	-
— epileptica	57	45	12	12	1	4	1	2	-	-
— hysterica	97	15	82	14	46	1	2	1	-	-
— hypochondrica	10	10	-	4	-	-	-	-	-	-
— degenerativa	92	65	27	-	-	22	14	-	-	-
Alcoholismus	39	39	-	19	-	1	-	-	-	-
Paralysis generalis	56	44	12	8	2	11	5	-	-	-
Vitia organica cerebri	3	3	-	-	-	1	-	-	-	-
Idiotia	75	55	20	17	5	4	1	2	1	-
Til Observation	28	23	5	7	2	4	2	-	-	-
Tilsammen	2 371	1 299	1 072	295	245	105	65	45	13	12

Tabel V. Tilbageliggende

Nombre des aliénés en traitement

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gaustad.		Kristiania.		Oslo.	Kristiansand.	
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.
		Md.	Kv.							
Melancholia	245	101	144	49	51	2	2	9	-	2
Mania	184	75	109	27	34	2	-	11	-	1
Amentia	65	25	40	-	-	1	2	-	-	-
Dementia	592	354	238	55	30	15	12	17	10	9
Paranoia	208	126	82	8	14	15	12	-	-	-
Insania periodica	56	23	33	-	-	6	3	-	-	-
— epileptica	41	31	10	7	1	2	-	2	-	-
— hysterica	52	10	42	9	23	1	1	-	-	-
— hypochondrica	5	5	-	2	-	-	-	-	-	-
— degenerativa	44	31	13	-	-	12	8	-	-	-
Alcoholismus	18	18	-	8	-	1	-	-	-	-
Paralysis generalis	34	26	8	2	1	8	5	-	-	-
Idiotia	53	36	17	8	2	3	1	2	1	-
Til Observation	7	4	3	1	2	1	1	-	-	-
Tilsammen	1 604	865	739	176	158	69	47	41	11	12

Behandlede.

traités dans les hospices.

Eg.		Newen- gaarden.		Rosenberg.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.		Kriminal- asylet.
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.
14	33	18	20	6	4	3	7	9	12	40	56	-
11	9	2	2	7	13	12	14	2	7	26	34	-
12	28	18	34	4	3	-	-	-	2	14	20	1
66	33	67	68	98	34	28	13	26	22	56	40	2
54	39	18	14	6	5	2	-	5	3	43	14	8
13	13	10	14	1	-	-	-	3	1	11	22	1
1	3	7	2	9	-	3	1	4	1	3	1	2
-	17	-	6	-	-	-	-	-	-	-	10	-
4	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-
16	5	9	2	6	1	1	-	3	1	5	4	3
9	-	6	-	1	-	2	-	-	-	1	-	-
7	2	8	2	2	-	-	-	1	-	7	1	-
1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	3	10	3	5	1	2	-	3	5	3	-	-
4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	7	1	-
222	185	175	167	145	61	53	35	57	54	217	203	17

ved Udgangen af 1896.

dans les hospices au 1er janvier 1897.

Eg.		Newen- gaarden.		Rosenberg.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.		Kriminal- asylet.
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.
9	17	10	14	5	4	3	7	4	8	19	30	-
9	8	1	1	7	11	10	13	2	7	17	23	-
5	16	7	13	2	3	-	-	-	1	9	5	1
52	25	52	54	90	30	16	12	24	20	38	29	2
40	26	15	12	4	5	2	-	4	3	32	10	6
5	9	5	7	-	-	-	-	1	-	5	14	1
2	3	3	2	8	-	1	-	4	1	3	1	1
-	9	-	3	-	-	-	-	-	-	-	6	-
1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-
6	2	7	2	2	1	1	-	-	-	1	-	2
4	-	3	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-
3	-	6	2	2	-	-	-	1	-	4	-	-
5	3	9	3	4	1	1	-	3	5	2	-	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
142	118	118	113	125	55	34	32	44	45	133	118	13

Tabel VI. Ind-
Nombre des entrées dans

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gaustad.		Kristiania.		Oslo.	Kristiansand.	
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.
		Md.	Kv.							
Melancholia	130	53	77	11	22	2	2	1	-	-
Mania	77	38	39	24	21	-	1	1	-	-
Amentia	81	29	52	-	-	4	3	-	-	-
Dementia	163	108	55	34	12	3	2	1	2	-
Paranoia	67	43	24	6	5	4	-	-	-	-
Insania periodica.....	46	25	21	-	-	3	1	-	-	-
— epileptica	14	13	1	5	-	2	1	-	-	-
— hysterica	48	7	41	5	23	-	1	1	-	-
— hypochondrica	5	5	-	2	-	-	-	-	-	-
— degenerativa	48	34	14	-	-	10	6	-	-	-
Alcoholismus	21	21	-	11	-	-	-	-	-	-
Paralysis generalis	21	17	4	6	1	3	-	-	-	-
Vitia organica cerebri	3	3	-	-	-	1	-	-	-	-
Idiotia	22	19	3	9	3	1	-	-	-	-
Til Observation	21	19	2	6	-	3	1	-	-	-
Tilsammen	767	434	333	119	87	36	18	4	2	-

Tabel VII. Udskrevne
Nombre des sorties

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gaustad.		Kristiania.		Oslo.	Kristiansand.	
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.
		Md.	Kv.							
Melancholia	60	24	36	9	14	-	-	1	-	-
Mania	35	16	19	12	11	-	-	-	-	-
Amentia	35	14	21	-	-	1	-	-	-	-
Dementia	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Paranoia	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Insania periodica.....	9	6	3	-	-	-	-	-	-	-
— hysterica	12	1	11	1	7	-	-	-	-	-
— hypochondrica	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
— degenerativa.....	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Alcoholismus	5	5	-	1	-	1	-	-	-	-
Tilsammen	163	72	91	23	32	2	-	1	-	-

¹⁾ Deraf 1 overflyttet fra Diagnosen «Insania epileptica».

²⁾ Feilagtig Diagnose (Insania periodica, kfr. Texten).

³⁾ Feilagtig Diagnose (kfr. Asylets Beretning).

komne.

les hospices d'aliénés.

Eg.		Newen- gaarden.		Rosenberg.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.		Kriminal- asylet.
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.
5	16	8	6	1	-	-	-	5	4	21	26	-
2	1	1	1	-	2	2	1	-	-	9	11	-
7	12	11	21	2	-	-	-	-	1	5	15	-
14	8	15	14	8	4	12	1	2	2	18	11	-
14	13	3	2	2	-	-	-	1	-	11	4	2
8	4	5	7	1	-	-	-	2	1	6	8	-
-	-	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
-	8	-	3	-	-	2	1	-	-	-	4	-
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	3	2	-	4	-	-	-	3	1	4	4	1
5	-	3	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
3	2	2	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-
1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	1	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-
3	-	1	-	-	-	-	-	-	-	6	1	-
80	67	57	54	20	6	19	3	13	9	84	85	4

helbredede.

en état de guérison.

Eg.		Newen- gaarden.		Rosenberg.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.		Kriminal- asylet.
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.
2	6	6	3	-	-	-	-	1	4	6	8	-
-	2	1	-	1	1	-	-	-	-	2	5	-
1) 4	7	7	9	-	1	-	-	-	-	2	4	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	3) 1	-	-	-
2) 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
16	20	16	14	2	2	1	-	1	5	10	17	1

Tabel VIII. Ud-

Nombre des sorties en

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gaustad.		Kristiania.		Oslo.	Kristiansand.	
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.		Md.	Kv.
		Md.	Kv.							
Melancholia	47	22	25	9	8	1	-	-	-	-
Mania	17	7	10	3	7	-	-	1	-	-
Amentia	15	6	9	-	-	-	1	-	-	-
Dementia	42	27	15	14	5	1	-	-	-	1
Paranoia	21	13	8	3	4	-	-	-	-	-
Insania periodica	31	14	17	-	-	4	-	-	-	-
— epileptica	3	3	-	2	-	-	-	-	-	-
— hysterica	11	1	10	-	7	1	-	-	-	-
— hypochondrica	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-
— degenerativa	17	12	5	-	-	4	3	-	-	-
Alcoholismus	10	10	-	5	-	-	-	-	-	-
Paralysis generalis	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Idiotia	7	6	1	4	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	223	123	100	41	31	11	4	1	-	1

Tabel XI. Udskrevne

Nombre des sorties en

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gaustad.		Kristiania.		Oslo.	Kristiansand.	
	Tils.	Deraf		Md.	Kv.	Md.	Kv.		Md.	Kv.
		Md.	Kv.							
Melancholia	29	14	15	3	4	-	-	1	-	-
Mania	16	10	6	7	4	-	-	-	-	-
Amentia	10	4	6	-	-	-	-	-	-	-
Dementia	59	42	17	15	3	-	4	-	-	-
Paranoia	44	28	16	2	4	4	2	-	-	-
Insania periodica	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
— epileptica	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-
— hysterica	13	1	12	1	4	-	1	-	-	-
— degenerativa	15	11	4	-	-	4	2	-	-	-
Alcoholismus	5	5	-	1	-	-	-	-	-	-
Paralysis generalis	5	3	2	1	1	-	-	-	-	-
Vitia organica cerebri	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Idiotia	9	8	1	3	-	1	-	-	-	-
Tilsammen	209	128	81	33	20	9	9	1	-	-

skrevne Bedrede.

état d'amélioration.

Eg.		Newen- gaarden.		Rosenberg.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.		Kriminal- asylet.
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.
1	1	2	4	-	-	1	1	2	2	6	9	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	-
1	1	1	5	1	-	-	-	-	-	3	2	-
2	-	9	9	1	-	-	-	-	-	-	-	-
5	3	4	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
3	2	3	6	-	-	-	-	-	-	4	9	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	1	4	-	1	-	-	-	1	-	-	1	-
2	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-
17	11	29	26	3	-	1	1	4	2	17	23	-

Uhelbredede.

état de non guérison.

Eg.		Newen- gaarden.		Rosenberg.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.		Kriminal- asylet.
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.
2	5	1	-	-	-	-	-	1	1	7	4	-
-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1	2	-
-	4	1	1	-	-	-	-	-	-	3	1	-
10	2	4	-	3	-	-	-	-	-	10	8	-
8	6	2	1	1	-	-	-	-	-	10	3	1
-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
5	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-
31	25	10	2	4	-	1	-	3	1	36	23	1

Tabel X.

Nombre des décès dans

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gaustad.		Kristiania.		Oslo.	Kristiansand.	
	Tils.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.
Melancholia	11	3	8	1	3	-	1	-	-	-
Mania	16	4	12	2	4	1	-	-	-	-
Amentia	8	2	6	-	-	1	1	-	-	-
Dementia	38	25	13	5	1	2	-	1	1	-
Paranoia	9	4	5	1	1	-	1	-	-	-
Insania periodica	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-
— epileptica	4	3	1	-	-	-	-	-	-	-
— hysterica	5	-	5	-	3	-	-	-	-	-
— hypochondrica	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
— degenerativa	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Alcoholismus	2	2	-	1	-	-	-	-	-	-
Paralysis generalis	13	9	4	2	-	1	2	-	-	-
Vitia organica cerebri	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Idiotia	2	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	113	57	56	13	12	5	5	1	1	-

¹⁾ Deraf var 1 Mand overført fra Diagnosen Amentia.

Tabel XI. Tilbageliggende

Nombre des aliénés restés en

Sygdom.	Samtlige Asyler.			Gaustad ¹⁾ .		Kristiania.		Oslo.	Kristiansand.	
	Tils.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.	Md.	Kv.
Melancholia	230	91	139	38	46	3	3	8	-	2
Mania	177	77	100	28	28	1	1	11	-	1
Amentia	78	28	50	-	-	3	3	-	-	-
Dementia	614	367	247	54	33	15	10	17	11	8
Paranoia	198	121	77	8	10	15	9	-	-	-
Insania periodica	59	27	32	-	-	5	4	-	-	-
— epileptica	48	38	10	10	1	4	1	2	-	-
— hysterica	56	12	44	12	25	-	1	1	-	-
— hypochondrica	6	6	-	3	-	-	-	-	-	-
— degenerativa	58	40	18	-	-	14	9	-	-	-
Alcoholismus	18	18	-	12	-	-	-	-	-	-
Paralysis generalis	37	31	6	5	1	10	3	-	-	-
Vitia organica cerebri	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-
Idiotia	57	40	17	9	5	3	1	2	1	-
Til Observation	11	10	1	3	1	2	-	-	-	-
Tilsammen	1648	907	741	182	150	76	45	41	12	11

¹⁾ Til Melancholia er overført 1 Md. og 1 Kv. fra Dementia samt 1 Kv. indlagt til Observation. ²⁾ Til Amentia er overflyttet 1 Md. fra Mania og til Alcoholismus 1 Md., indlagt til Observation.

Tabel XII. Sygdomsform og Behandlingens

Répartition par formes de la

Sygdom.	Tilbage- liggende fra 1896.	Indkomne i 1897.	Tilsammen Behand- lede.	Ud-	
				hel- bredede.	bedrede.
Melancholia	245	130	375	60	47
Mania	184	77	261	35	17
Amentia	65	81	146	35	15
Dementia	592	163	755	1	42
Paranoia	208	67	275	3	21
Insania periodica	56	46	102	9	31
-- epileptica	41	14	57	-	3
-- hysterica	52	48	97	12	11
-- hypochondrica	5	5	10	2	1
-- degenerativa	44	48	92	1	17
Alcoholismus	18	21	39	5	10
Paralysis generalis	34	21	56	-	1
Vitia organica cerebri	-	3	3	-	-
Idiotia	53	22	75	-	7
Til Observation	7	21	28	-	-
Tilsammen	1 604	767	2 371	163	223

Tabel XIII. Procentforholdet af Tilbageiggende, Indkomne, Ud-

Rapport du nombre des sorties et des décès comparé

	Tilsammen for alle Asyler.	Gaustad.	Kristiania.	Oslo.	Kristian- sand.
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Tilbageiggende fra 1896	67,7	61,9	68,2	91,1	92,0
Indkomne i 1897	32,3	38,1	31,8	8,9	8,0
Udgaaede helbredede	6,9	10,2	1,2	2,2	-
-- bedrede	9,4	13,3	8,8	2,2	4,0
-- uhelbredede	8,8	9,8	10,6	2,2	-
-- efter afgiven Erklæring	0,6	0,6	2,3	-	-
Døde	4,8	4,6	5,9	2,2	4,0
Tilsammen Udgaaede og Døde	30,5	38,5	28,8	8,9	8,0
Tilbageiggende ved Aarets Udgang	69,5	61,5	71,2	91,1	92,0

Udfald for samtlige Sindssygeasylers.

maladie et résultat du traitement.

gaaede		Døde.	Tilbage- liggende ved Ud- gangen af 1897.	Procentforhold til					
				samtlige for samme Sygdom Behandlede				samtlige	
uhel- bredede.	efter afgiver Erklæring.			hel- bredede.	bedrede.	uhel- bredede	Døde.	behand- lede.	Ind- komne.
29	-	11	230	16,0	12,5	7,7	2,9	15,8	17,0
16	-	16	177	13,4	6,5	6,1	6,1	11,0	10,0
10	-	8	78	24,0	10,3	6,8	5,5	6,2	10,6
59	-	38	614	0,1	5,6	7,8	5,0	31,8	21,3
44	-	9	198	1,1	7,6	16,0	3,3	11,6	8,7
1	-	2	59	8,8	3,0	1,0	2,0	4,3	6,0
2	-	4	48	-	5,3	3,5	7,0	2,4	1,8
13	-	5	56	12,4	11,3	13,4	5,2	4,1	6,3
-	-	1	6	20,0	10,0	-	10,0	0,4	0,7
15	-	1	58	1,1	18,5	16,3	1,1	3,9	6,3
5	-	2	18	12,8	25,6	12,8	5,1	1,6	2,7
5	-	13	37	-	1,8	8,9	2,3	2,4	2,7
1	-	1	1	-	-	33,3	33,3	0,1	0,4
9	-	2	57	-	9,3	12,0	2,7	3,2	2,9
-	15	-	11	-	-	-	-	1,2	2,7
209	15	113	1 648						

gaaede og Døde til de paa hvert Asyl tilsammen Behandlede.

au total des aliénés traités dans les hospices.

Eg.	Newen- gaarden.	Rosenberg.	Møllendal.	Trondhjem.	Rotvold.	Kriminal- asylet.
pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
63,9	67,5	87,4	75,0	80,2	59,8	76,5
36,1	32,5	12,6	25,0	19,8	40,2	23,5
8,9	8,8	1,9	1,1	5,4	6,4	5,9
6,8	16,1	1,5	2,3	5,4	9,5	-
13,7	3,5	1,9	1,1	3,6	14,0	5,9
1,0	-	-	-	-	1,0	-
3,7	5,0	8,3	3,4	7,2	3,8	-
34,1	33,3	13,6	8,0	21,6	34,8	11,8
65,7	66,7	86,4	92,0	78,4	65,2	88,2

Tabel XIV. Oversigt over Tiden paa Aaret for de Syges Indlæggelse paa Asylerne.

Tableau des entrées dans les hospices réparties par mois.

Asyl.	Januar.			Februar.			Marts.			April.			Mai.			Juni.			Juli.			August.			September.			Oktober.			November.			December.		
	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.			
Gaustad ¹⁾	19	8	11	19	12	7	15	10	5	16	10	6	19	11	8	16	9	7	22	8	14	16	9	7	14	10	4	16	12	4	9	5	4	19	9	10
Kristiania ²⁾	4	3	1	3	3	1	7	6	1	6	4	2	1	1	1	1	1	2	1	1	3	5	4	1	4	2	2	4	3	1	6	3	3	7	5	2
Oslo	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kristiansand	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eg ¹⁾	10	7	3	5	2	3	17	8	9	11	6	5	13	5	8	16	9	7	13	6	7	14	8	6	10	8	2	14	7	10	3	7	11	8	8	3
Newengaarden	7	4	3	10	5	5	8	5	3	9	6	3	11	5	6	16	9	7	10	4	6	5	2	3	4	1	3	12	10	2	11	4	7	8	2	6
Rosenberg	2	2	-	1	-	-	2	1	1	1	1	1	2	2	-	3	3	-	4	3	1	3	2	1	1	1	-	4	3	1	-	-	3	2	1	1
Møllendal	-	-	-	1	-	-	1	-	-	2	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1	-	9	9	-	7	6	1
Trondhjem	-	-	-	-	-	-	5	4	1	1	1	-	1	4	4	2	1	1	3	1	2	1	1	2	1	1	1	3	2	1	1	1	-	1	1	-
Rotvold	20	11	9	10	6	4	12	2	10	16	8	8	11	5	6	18	9	9	13	8	5	17	11	6	10	5	5	9	4	5	18	8	10	15	7	8
Kriminalasylet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Tilsammen	62	35	27	50	28	22	66	36	30	65	39	26	63	34	29	73	41	32	69	31	38	63	37	26	46	29	17	63	42	21	66	33	33	70	39	31

¹⁾ De til Observation indlagte er ikke medregnet.²⁾ 1 Mand og 1 Kvinde, indlagte til Observation og udskrevne som ikke Sindssyge, er ikke medregnet.

Tabel xv. De Sindssyges Alder ved Indlæggelsen.

Répartition des aliénés par âge et par sexe lors de leur admission dans les hospices.

Asyl.	Tilsammen.		Deraf		10—		20—		30—		40—		50—		60—		70—		80—90		Ukjendt.	
	Tilsammen.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	
																						Md.
Gaustad ¹⁾	200	113	87	11	9	30	22	27	18	15	20	13	11	11	6	5	1	1	-	-	-	-
Kristiania ²⁾	52	35	17	-	2	9	6	9	5	8	2	3	2	5	-	1	-	-	-	-	-	-
Oslo	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Kristiansand	2	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eg ¹⁾	144	77	67	3	5	18	10	24	19	9	19	11	8	9	6	3	3	-	-	-	-	-
Newengaarden	111	57	54	4	5	17	13	15	15	12	8	2	7	1	3	3	1	-	-	-	3	2
Rosenberg	26	20	6	1	-	4	1	4	1	5	2	3	1	2	1	1	-	-	-	-	-	-
Møllendal	22	19	3	1	-	4	2	3	-	8	-	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Trondhjem	22	13	9	-	-	4	-	4	5	3	1	-	1	1	-	1	2	-	-	-	-	-
Rotvold	169	84	85	4	8	19	15	31	23	13	17	9	17	5	5	3	-	-	-	-	-	-
Kriminalasylet	4	4	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	756	424	332	24	29	106	69	119	87	74	71	43	48	37	21	17	5	1	-	3	2	

¹⁾ De til Observation indlagte er ikke medregnet.²⁾ 1 Mand og 1 Kvinde, indlagte til Observation og udskrevne som ikke Sindssyge, er ikke medregnet.

Tabel xvi. Sygdommens eller det sidste Anfalds Varighed ved Indlæggelsen.

Durée de la maladie ou du dernier accès lors de l'admission des aliénés.

Asyl.	Ialt indkomne.		Under 1/2 Aar.			1/2—			1—			2 Aar og derover.			Ukjendt Tid.			
	Tilsammen.	Deraf	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	
																		Md.
Gaustad ¹⁾	200	113	87	61	25	36	22	10	12	10	4	6	57	36	21	50	38	12
Kristiania	52	35	17	22	13	9	1	1	-	1	-	-	-	-	29	21	8	-
Oslo	4	-	4	-	-	-	1	-	1	1	-	1	2	-	2	-	-	-
Kristiansand	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-
Eg ¹⁾	144	77	67	70	33	37	13	5	8	4	1	3	53	35	18	4	3	1
Newengaarden ¹⁾	110	56	54	42	18	24	11	6	5	4	3	1	49	28	21	4	1	3
Rosenberg	26	20	6	4	2	2	-	-	-	3	3	-	19	15	4	-	-	-
Møllendal	22	19	3	5	3	2	3	3	-	1	1	-	13	12	1	-	-	-
Trondhjem	22	13	9	10	5	5	-	-	-	-	-	-	12	8	4	-	-	-
Rotvold ¹⁾	162	78	84	76	34	42	18	6	12	9	4	5	54	30	24	5	4	1
Kriminalasylet	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	-	-	-	-
Tilsammen	748	417	331	290	133	157	69	31	38	32	16	16	265	170	95	92	67	25

¹⁾ De til Observation indlagte er ikke medregnet.²⁾ Fra Asylet er opgivet: 1—3 Aar hos 8 Mænd og 3 Kvinder, over 3 Aar hos 12 Mænd og 5 Kvinder, ukjendt Varighed for 1 Mand. 1 Mand og 1 Kvinde, indlagte til Observation og udskrevne som ikke Sindssyge, er ikke medregnet.

Tabel XVII. De opgivne Dødsårsager

Causes des décès indiquées pour les

Dødsårsag.	Tilsammen.	Deraf		Gautstad.	Kristiania.	Oslo.	Kristiansand.	Eg.	Newengaarden.	Rosenberg.	Møllendal.	Trondhjem.	Rotvold.
		Md.	Kv.										
A. Infektions- og konstitutionelle Sygdomme.													
1. Akute.													
Gastro-enteritis.....	2	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
2. Kroniske.													
Tuberkulose:													
a. Lungerne.....	27	11	16	3	2	-	1	1	4	9	1	2	4
— og Bensystemet..	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
— og andre Organer	5	3	2	2	-	-	-	-	2	1	-	-	-
b. Tarmkanalen.....	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
c. Miliærtuberkulose.....	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kræft:													
a. Maven.....	2	-	2	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
b. Brystkjertlen.....	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Kronisk Alkoholisme.....	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Alderdomssvaghed, Marasmus.	4	1	3	1	-	-	-	-	1	-	-	1	1
B. Sygdomme i de enkelte Organer.													
1. Hjernen.													
Apoplexi.....	2	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Epilepsi.....	4	2	2	-	1	-	-	-	-	1	1	1	-
Amentia.....	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Paralysis generalis.....	5	3	2	1	2	-	-	-	1	-	-	-	1
Andre Sindssygdomme.....	16	9	7	6	-	-	-	6	2	-	-	-	2
Hjernesvulst.....	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Otitis interna.....	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
2. Cirkulationsorganerne.													
Endokardit.....	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Organisk Hjerfeil.....	5	3	2	-	-	-	-	1	-	1	-	-	3
Hjertelammelse.....	4	3	1	1	-	-	-	1	2	-	-	-	-
Arteriosklerose.....	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Hjertedegeneration og kronisk Nyrebetændelse.....	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
3. Aandedrætsorganerne.													
Bronkopneumoni.....	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Krupos Pneumoni.....	15	6	9	6	2	-	-	2	2	1	-	1	1
— og Lungegangræn	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Empyem.....	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
4. Urinorganerne.													
Morbus Brightii.....	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Uræmi.....	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
5. Voldsom Død.													
Kvælning ¹⁾	2	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-
Hængning (Selvmord).....	2	1	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Drukning (Selvmord).....	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Uopgivet Dødsårsag....	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Tilsammen	113	57	56	25	10	1	1	15	17	17	3	8	16

¹⁾ Hos den ene, der led af Paralysis generalis, ved Mad under et epileptisk Anfald, hos den

hos de paa Asylerne Døde.

aliénés décédés dans les hospices.

Alder og Kjø n.

10—		20—		30—		40—		50—		60—		70—		80—90		Uopgivet.	
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	I	-	-	-	-	-	-
3	-	3	5	2	3	I	4	-	3	I	-	-	-	-	-	I	I
-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	I	-	I	-	I	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	I
-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	I	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	I	I	-	-	I	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	I	I	-	-	I	-	-	I	-	-	I	-	-	-	-
-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	2	I	I	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	I	2	2	3	I	2	I	I	2	-	-	I	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-
-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	-	-	-	-	I	I	-	-	I	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	I	I	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	3	I	-	-	3	3	3	I	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	I	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I
3	I	6	7	12	10	14	10	5	12	10	10	3	2	2	I	2	3

anden ved Blod i Trachea og de større Bronkier efter Mishandling af en Medpatient. (Kfr. Teksten).

Tabel XVIII. De Indkomnes Hjemstavn.

Tableau des entrées réparties par domicile des aliénés.

Hjemstavn.	Tilsammen.	Gaustad.	Kristiania.	Oslo.	Kristian- sand.	Eg.	Newengaar- den.	Rosenberg.	Møllendal.	Trondhjem.	Rotvold.	Kriminal- asylet.
Bygderne i:												
Akershus Amt	19	16	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Smaalenenes	17	15	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Buskeruds	20	18	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Jarlsberg & Larviks	24	22	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-
Hedemarkens	31	28	1	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Kristians	22	17	-	-	-	-	-	-	2	-	3	-
Bratsbergs	29	1	-	-	-	24	-	3	1	-	-	-
Nedenes	39	-	-	-	-	36	-	2	1	-	-	-
Lister og Mandals	32	-	-	-	-	27	1	4	-	-	-	-
Stavanger	16	-	-	-	-	14	1	1	-	-	-	-
Søndre Bergenhus	45	-	-	-	-	1	34	4	6	-	-	-
Nordre	25	-	-	-	-	-	15	2	8	-	-	-
Romsdals	31	-	-	-	-	-	7	2	1	-	21	-
Søndre Trondhjems	42	-	-	-	-	-	-	-	-	6	36	-
Nordre	18	-	-	-	-	-	-	1	5	12	-	-
Nordlands	29	-	-	-	-	-	-	1	-	28	-	-
Tromsø	22	-	-	-	-	-	1	-	-	21	-	-
Finnmarkens	18	-	-	-	-	-	-	-	-	18	-	-
Bygderne tilsammen	479	117	5	-	-	102	59	22	20	11	143	-
Byerne:												
Kristiania	95	42	44	2	-	4	1	2	-	-	-	-
Drøbak	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Moss	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fredriksstad	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fredrikshald	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Sarpsborg	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Drammen	5	4	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Holmestrand	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kongsberg	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hønefoss	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Horten	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Svelvik	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sandefjord	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tønsberg	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Larvik	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hamar	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kongsvinger	3	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Skien	10	-	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Porsgrund	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-
Risør	2	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Tvedestrand	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Arendal	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Grimstad	5	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-
Kristiansand	9	-	-	-	2	7	-	-	-	-	-	-
Mandal	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Flekkefjord	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Stavanger	12	-	-	-	-	4	4	2	2	-	-	-
Haugesund	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Bergen	49	1	-	1	-	1	46	-	-	-	-	-
Lateris	228	75	47	4	2	42	51	4	2	-	1	-

Tabel XVIII (Forts.).

Hjemstavn.	Tilsammen.	Gaustad.	Kristiania.	Oslo.	Kristiansand.	Eg	Newengaarden.	Rosenberg.	Møllendal.	Trondhjem.	Rotvold.	Kriminalasylet.
Transport	228	75	47	4	2	42	51	4	2	-	1	-
Aalesund	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Kristiansund	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Molde	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Trondhjem	19	1	-	-	-	-	-	-	-	11	7	-
Namsos	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Bodø	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Tromsø	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-
Hammerfest	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Vadsø	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-
Byerne tilsammen	263	76	47	4	2	42	51	4	2	11	24	-
Fra Sverige	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
« Tyskland	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
« Irland	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Fra Udlandet	6	4	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Ukjendt Hjemstavn	8	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Sum ¹⁾	756	200	53	4	2	144	110	26	22	22	169	4

1) De til Observation indlagte Personer paa Gaustad, Eg og Newengaarden samt (for i Mands Vedkommende) Kristiania Asyl er ikke medregnet.

Tabel XIX. Oversigt over Egteskabsforholdene hos de Indkomne.

Tableau des entrées réparties par état civil.

Asyl.	Tilsammen.			Ugifte.			Gifte.			I Enkestand.			Ukjendt Stand.		
	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.
Gaustad ¹⁾	200	113	87	100	60	40	82	41	41	13	8	5	5	4	1
Kristiania ²⁾	52	35	17	29	18	11	22	16	6	1	1	-	-	-	-
Oslo	4	-	4	2	-	2	2	-	2	-	-	-	-	-	-
Kristiansand	2	2	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Eg ¹⁾	144	77	67	76	45	31	54	27	27	14	5	9	-	-	-
Newengaarden ¹⁾	110	56	54	65	33	32	39	20	19	6	3	3	-	-	-
Rosenberg	26	20	6	20	15	5	5	5	-	1	-	1	-	-	-
Møllendal	22	19	3	15	12	3	7	7	-	-	-	-	-	-	-
Trondhjem	22	13	9	12	9	3	7	3	4	3	1	2	-	-	-
Rotvold	169	84	85	92	48	44	63 ³⁾	35	28	14	1	13	-	-	-
Kriminalasylet	4	4	-	2	2	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-
Tilsammen	755	423	332	414	243	171	283	156	127	53	20	33	5	4	1

1) De til Observation indlagte er ikke medregnet.

2) I Mand og I Kvinde, indlagte til Observation og udskrevne som ikke Sindssyge, er ikke medregnet.

3) Deraf I fraskilt.

Tabel XX. Liste over de opgivne Aarsager til

Tableau des entrées dans les hospices d'aliénés

Aarsag.	Tilsammen.			Gaustad.		Kristiania.		Oslo.
	Tils.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.
Alderdom	4	3	1	1	1	-	-	-
Amerikaophold	2	2	-	-	-	-	-	-
Arv	225	120	105	29	21	-	-	-
— og Alderdom	3	2	1	1	-	-	-	1
— « Barselseng	4	-	4	-	-	-	-	-
— « — og Sindsindtryk	1	-	1	-	1	-	-	-
— « Blodtab	1	-	1	-	1	-	-	-
— « Drik	12	12	-	5	-	-	-	-
— « — og legemlig Sygdom ¹⁾	3	2	1	-	-	-	-	-
— « langvarig Diegivning	1	-	1	-	1	-	-	-
— « legemlig Sygdom ¹⁾	15	4	11	2	9	-	-	-
— « Masturbation	4	4	-	1	-	-	-	-
— « Overanstrengelse	7	3	4	1	-	-	-	1
— « — og Anæmi	2	-	2	-	2	-	-	-
— « — « Nattevaagen	1	-	1	-	1	-	-	-
— « — « Sindsindtryk	1	-	1	-	-	-	-	-
— « Sindsindtryk	17	2	15	1	4	-	-	-
— « — og langvarig Diegivning	1	-	1	-	1	-	-	-
— « — « legemlig Sygdom ¹⁾	2	-	2	-	2	-	-	-
— « Stød paa Hovedet	1	-	1	-	-	-	-	-
Barselseng	6	-	6	-	1	-	1	-
Besvangring	1	-	1	-	-	-	-	-
Blodtab	1	1	-	1	-	-	-	-
Chok	1	-	1	-	-	-	-	-
Drik	31	30	1	8	-	6	1	-
— og Fængselsstraf	1	1	-	1	-	-	-	-
— « legemlig Sygdom ²⁾	1	1	-	1	-	-	-	-
— « Overanstrengelse	1	1	-	1	-	-	-	-
— « Sindsindtryk	1	1	-	-	-	-	-	-
— « Stød paa Hovedet	1	1	-	1	-	-	-	-
— « Syfilis	2	2	-	1	-	-	-	-
— « Udsvævelse	1	1	-	-	-	-	-	-
Epilepsi	5	4	1	-	-	3	1	-
Fængselsstraf	2	2	-	-	-	-	-	-
Imbecillitet og Degeneration	10	6	4	-	-	6	4	-
Jalosi	1	1	-	-	-	-	-	-
Kjærestesorg	4	-	4	-	2	-	-	-
Legemlig Sygdom ³⁾	26	9	17	5	7	-	1	-
— « — og Sindsindtryk	3	2	1	2	1	-	-	-
— « — « Overanstrengelse	4	2	2	2	2	-	-	-
— « — « Nervøsitet	2	-	2	-	2	-	-	-
— « — « — og Sindsindtryk	1	-	1	-	1	-	-	-
Masturbation	4	4	-	1	-	-	-	-
Overanstrengelse	10	4	6	-	-	-	-	-
— og Sindsindtryk	3	-	3	-	-	-	1	-
— « tidligere Sindssygdom	2	1	1	1	1	-	-	-
Sindsindtryk	26	14	12	-	5	1	1	-
— og Nattevaagen	1	-	1	-	-	-	-	-
Slet Opdragelse	1	1	-	-	-	-	-	-
Solstik	1	1	-	-	-	-	-	-
Stød paa Hovedet	5	5	-	-	-	2	-	-
Syfilis	15	11	4	1	-	6	1	-
— og Overanstrengelse	1	1	-	1	-	-	-	-
— « Stød paa Hovedet	1	1	-	-	-	-	-	-
Søvnløshed	1	-	1	-	-	-	-	-
Ukjendt eller uopgivet Aarsag	262	152	110	45	21	12	7	2
Tilsammen ⁴⁾	746	414	332	113	87	36	18	4

¹⁾ Influenza 1, Erysipelas 1, Febersygdom 1, Hjernebetændelse 1, — i Barnealderen 2,²⁾ Tyfoidfeber 2, Pneumoni 2, Erysipelas 1, Difteri 1, Influenza 3, Variolae 1, Gigtfeber 1; Hjertere-
Aarebetændelse 1; «Nervøsitet» 2, Hysteri 1, Parese 1, Rygmarvsygdom 1, Hjernesvulst 1, Kræmper i
Eg, Newengaarden og Rotvold er ikke medregnet; fra sidste Asyl er 4 Mænd, som var indlagt to

Sindssygdом hos de paa Asylerne Indkomne.

réparties par cause présumée de la maladie.

Kristian-sand.		Eg.		Newen-gaarden.		Rosen-berg.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.		Krimi-nal-asylet.
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	34	26	13	15	5	3	3	1	6	4	29	35	1
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1
-	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-
-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	3	1	4	-	-	-	1	-	-	-	3	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	4	-	6	-	1	-	3	-	-	-	-	-	2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	3	2	2	-	-	-	-	-	-	1	4	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-
-	-	-	-	2	2	-	-	2	-	-	2	-	2	-
-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	2	2	2	-	1	-	2	-	6	3	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
-	-	31	29	17	15	10	3	7	1	5	2	25	30	-
2	-	77	67	56	54	20	6	19	3	13	9	74	84	4

Syflis 2, Dyspepsi 1, Dysmenorrhoe 1, Anæmi 1, Klorose 1, Neurastheni 2, Fraktur 1. ²⁾ Influenza. sygdomme 3, Nefrit 1, Cystit 1, Empyem 1, Uterinsygdом 3, Trauma testis med Kastration 1, Barnealderen 1, Døvhed 1; Anæmi 5, «Svækkelse» 1. ⁴⁾ De til Observation indlagte paa Gaustad, Gange i Aaret, kun opført en Gang hver.

Tabel XXI. Oversigt over de paa Sindssyge-

Tableau des entrées réparties par

Stand.	Tilsammen.			Gaustad ¹⁾ .		Kristiania ¹⁾ .		Oslo.
	Tils.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Kv.
Arbejderstanden	159	102	57	27	5	18	15	2
Bonde-, Husmands- og Inderstanden	235	118	117	29	25	-	-	-
Borgerstanden	6	1	5	-	-	-	-	-
Embeds- og Bestillingsstanden	15	8	7	3	1	-	-	1
Forskjellige Funktionærer	25	15	10	5	5	-	-	-
Haandverkerstanden	97	62	35	21	19	8	1	-
Handelsstanden	52	34	18	10	4	2	-	1
Kunstnere	1	1	-	-	-	1	-	-
Lægds- og Fattiglemmer	23	14	9	2	1	-	-	-
Militærstanden	2	2	-	1	-	-	-	-
Omstreifere	4	4	-	2	-	-	-	-
Skolelærerstanden	12	5	7	-	3	-	-	-
Straf- og Varetægtsfanger	6	6	-	2	-	-	-	-
Studerende	4	4	-	1	-	-	-	-
Sømandsstanden	46	29	17	5	4	3	-	-
Tjenerstanden	65	16	49	3	19	3	1	-
Ukjendt eller uden Stilling	3	2	1	2	1	-	-	-
Tilsammen	755	423	332	113	87	35	17	4

¹⁾ De til Observation indlagte er ikke medregnet med Undtagelse af 1 Mand og 1 Kvinde, som

Tabel XXII. Oversigt over

Relevé de l'application

Asyl.	Tilsammen.						Indespærring er anvendt i følgende Antal Timer pr. 100 Forplejningsdage.	Uro.				Uro, Voldsom- hed og Øde- læggelseslyst.				Voldsomhed.				
	Tilfælde.			Personer.				Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.		
	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.		Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	
Gaustad	5	4	1	4	3	1	0,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	2	1
Oslo	34	-	34	6	-	6	0,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34	-	6
Eg	7	-	7	7	-	7	0,06	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	7
Rosenberg	23	10	13	14	6	8	16,7	-	-	-	-	10	13	6	8	-	-	-	-	-
Møllendal	14	13	1	9	8	1	7,1	8	1	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rotvold	98	44	54	51	25	26	0,1	3	26	3	15	-	-	-	-	-	36	24	19	10
Kriminalasylet ¹⁾ .	11	11	-	8	8	-	4,8	1	-	1	-	2	-	1	-	-	1	-	1	-
Tilsammen	192	82	110	99	50	49	-	12	27	10	16	12	13	7	8	40	66	22	24	

¹⁾ Glat Celle.

asylet Indkomnes Stand og Stilling.

profession et par condition sociale.

Kristian- sand.		Eg ¹⁾ .		Newen- gaarden ¹⁾ .		Rosenberg.		Møllendal.		Trondhjem.		Rotvold.		Krimi- nal- asylet.
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.
2	-	15	8	9	7	7	-	-	-	5	6	18	14	1
-	-	23	20	17	17	4	5	9	1	5	3	31	46	-
-	-	-	-	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	5	2	-
-	-	6	4	2	1	-	-	-	-	-	-	2	-	-
-	-	3	6	10	5	1	-	4	1	3	-	12	3	-
-	-	6	5	7	4	-	-	1	-	-	-	8	4	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	5	1	1	3	5	-	-	-	-	-	-	4	1
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
-	-	3	3	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
-	-	14	10	3	2	1	1	1	-	-	-	2	-	-
-	-	-	10	4	6	2	-	3	1	-	-	1	12	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	77	67	56	54	20	6	19	3	13	9	84	85	4

erklæredes Sindssyge, fra Kristiania Asyl.

Anvendelse af Indespærring.

de reclusion.

Voldsomhed og Ødelæggelseslyst.				Ødelæggelseslyst.				Brutal og truende Opførsel.				Undvigetrang.				Uanstændig Opførsel.			
Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.		Tilf.		Pers.	
Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	4	-	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	3	4	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	1	-	4	4	3	1	7	-	5	-	4	-	1	-	2	-	1	-

Tabel XXIII. Middeltal af daglig

Nombre moyen par jour des aliénés occupés

Asyl.	Tilsammen.			Gaards-, Have- og Markarbeide.			Brændeskjæring og Bæring af Kul og Ved.			Haandverksarbeide.		
	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.	Tils.	Md.	Kv.
Gaustad	141,5	71,7	69,8	24,2	18,5	5,7	9,1	9,1	-	13,2	13,2	-
Kristiania	32,5	16,5	16,0	-	-	-	-	-	-	2,5	2,5	-
Oslo	18,7	-	18,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kristiansand	9,7	3,0	6,7	-	-	-	1,7	1,7	-	1,3	1,3	-
Eg	126,1	72,2	53,9	21,0	17,2	3,8	12,3	12,3	-	11,0	11,0	-
Newengaarden	151,9	80,0	71,9	13,1	11,9	1,2	9,8	9,8	-	7,6	7,6	-
Rosenberg	70,6	55,1	15,5	13,5	13,5	-	1,3	1,3	-	4,9	4,9	-
Møllendal	25,2	12,2	13,0	1,0	1,0	-	-	-	-	2,2	2,2	-
Trondhjem	53,4	30,9	22,5	6,9	6,9	-	-	-	-	3,0	3,0	-
Rotvold	119,5	64,3	55,2	14,6	14,6	-	22,9	22,9	-	1,2	1,2	-
Kriminalasylet	10,0	10,0	-	-	-	-	0,2	0,2	-	0,02	0,02	-

Tabel XXIV. Extrakt af Regnskaberne for Gaustad, Eg og Rotvold Asyler for Regnskabsaaret $\frac{1}{7}$ 1896— $\frac{30}{6}$ 1897.

Tableau des recettes et des dépenses des établissements d'aliénés de Gaustad, d'Eg et de Rotvold $\frac{1}{7}$ 1896— $\frac{30}{6}$ 1897.

Indtægt:

	Gaustad.	Eg.	Rotvold.
	Kr.	Kr.	Kr.
Kurpenge	183 425,49	127 197,17	114 009,88
Arbejdsvirksomheden	10 277,35	10 758,65	5 541,55
Erstatning for Beklædning	—	—	9 064,91
Gartneriet	3 502,25	1 802,53	1 825,08
Jordbruget	44 680,37	26 818,40	29 148,96
Indtægter af Bepisningen	7 144,81	4 635,63	4 359,66
Diverse Indtægter	210,96	559,51	106,09
Lagerkonto for Klæder	72,70	—	—
Tilsammen	249 313,93	171 771,89	164 056,13

Udgift:

	Kr.	Kr.	Kr.
Lønninger og Pensioner	48 529,60	33 200,68	31 476,28
Bepisningen	91 011,12	59 725,18	59 794,34
Syges Adspredelse, Arbejdspenge, Flids- belønninger m. m.	3 633,99	1 956,02	2 583,84
Bygningerne, Gas og Vandlejninger m. m.	9 757,69	6 835,97	4 527,59
Inventariet	10 090,34	4 935,88	5 458,20
Belysning	21 612,37	2 341,71	2 709,68
Brænde		10 638,53	9 458,95
Medicinske Fornødenheder	3 207,93	1 788,30	2 432,67
Bibliotheket	401,15	311,66	305,78
Kontorudgifter	816,63	693,26	450,37
Vask og Renholdelse	3 551,92	3 210,50	1 628,59
Materialier til Verkstederne, Beklædningen	7 292,26	9 521,39	8 082,37
Heste- og Dagarbejde m. m.	3 600,00	1 200,00	—
Gartnerierne	1 544,92	987,88	2 034,91
Jordbruget:			
Lønninger	5 186,31	4 046,67	3 439,10
Andre ordinære Udgifter	33 080,38	19 676,41	21 745,37
Tilfældige og forskellige Udgifter, derunder Skydsgodtgørelse til Præsten og Kasse- reren ved Rotvold	5 600,46	1 538,75	1 372,26
Extraordinære Udgifter	4 329,70	35 761,07	2 764,20
Tilsammen	253 246,77	198 369,86	160 264,50

Tabel XXV. Extrakt af Regnskabet for Kriminalasylet i
Trondhjem for Regnskabsaaret $\frac{1}{7}$ 1896— $\frac{30}{6}$ 1897.

Tableau des recettes et des dépenses de l'asile d'aliénés criminels $\frac{1}{7}$ 1896— $\frac{30}{6}$ 1897.

Indtægt:

	Kr.
Kurpenge	5 917,60
Erstatning for Beklædning af Syge	773,84
Arbejdsdriften	757,93
Forskjellige Indtægter	17,72
Tilsammen	7 467,09

Udgift:

	Kr.
Lønninger og Leiebetjening m. v.	7 885,67
Bespisning	3 720,28
Beklædning	296,42
Belysning	265,09
Brændsel	551,60
Renholdelse	615,71
Sygeudgifter	91,00
Inventarium	296,51
Bygningernes Vedligeholdelse	797,36
Vandafgift	15,00
Skrivematerialier og Protokoller	83,86
Materialier til Arbejdsdriften	262,30
Forskjellige Udgifter	163,94
Tilsammen	15 044,74

Af Direktør A. Lindboe's Beretning for Gaustad Asyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Gaustad.

— — Hos en af de under Dødsaaarsagen *Insania* opførte Mænd (L.-No. 8 968), en 36-aarig Gaardbruger, forløb Sygdommen temmelig raskt med dødeligt Udfald. Han var under et fleraarigt Amerikaophold paa Grund af overmaade strengt Arbejde bleven saa legemlig svækket og neurasthenisk, at han maatte reise hjem. I de 5 Aar siden Tilbagekomsten ikke frisk; han vandrede fra den ene Læge til den anden og havde det sidste Aar været under Behandling for Neurastheni. I Januar 1897 var han sengeliggende med eiendommelige smertelige Sensationer og havde flere Gange «Anfald», som synes at have haft Karakteren af en let Synkope. Hans Puls var liden og meget uregelmæssig. Den 26de Februar reiste han hjemmefra for at søge Læge, og om Natten udbrod *pludselig* efter nogle Timers Søvn sterk Uro, først med Dødsfrygt, men snart gaaende over i en fuldstændig maniakal Uro og Forvirring. Af og til Anfald, der af Omgivelserne beskrevs som Krampe; under et saadant bed han sin Læbe tilbods; Tænderskjæren under Anfaldene. Han indkom den 2den Marts, meget urolig og forvirret; idelig Tale med Lydrim, stadig Uro og sterke Bevægelser af Ekstremiteterne, Syngen med idelig Vekslen af Melodier, Udstøden af uarticulerede Lyd, tildels krampagtige Sitringer. Han maatte ernæres ved Sonde og fik herunder Sulfonal. Læberne var og holdt sig skorpebelagte; Patellarreflekserne sterke; Puls, saavidt den kunde tælles, 48, regelmæssig. Han holdt sig yderst urolig og fortumlet til den røde Marts, da han var noget roligere, men saa noget slap ud. Den røde Marts faldt han udover Formiddagen mere sammen, laa ganske rolig med halvt tillukkede Øine og stønnende Aandedræt; der var i Løbet af Natten indtraadt sterk Cyanose i Underekstremiteterne; Fødderne næsten hvide, iskolde; blaalig Farvning opover Ekstremiteterne og paa Laarene en temmelig skarp Grænse mod den normale og varme Hud. Pulsen meget liden, uregelmæssig. Udover Eftermiddagen kollaberede han yderligere og døde Kl. 8¹/₄ Aften. Ved *Sektionen* 37 Timer efter Døden fandtes Hjerneskalen tynd, noget asymmetrisk; de tynde Hinder

adskillig fortykkede og ødematøse, sterkt injicerede, ved gelatinøse Strenge forbundne med Corticalis, afløstes med Lethed; Hjernemassen blodprikket, Corticalis graarød. Hjernens samlede Vægt 1570 Gram. Hjertet stort, noksaa godt kontraheret; indeholdt flydende Blod; Aortas Begyndelse noget udbuget; Hjertemuskulaturen noget fortykket, især i høire Hjerter, hvis Kammer var udvidet. Ødem i Lungerne, som overalt var luftholdige. Milten noget stor; Leveren fedtrig; de øvrige Underlivsorganer mørke og blodfulde. — Efter Sektionen at dømme er det ikke urimeligt, at Lidelsen skyldes Svækkelse efter Influenza.

En anden af de under *Insania* opførte Døde var en 47-aarig Mand (L.-No. 9124). Altid svagelig; for 3 Aar siden blind paa høire Øie efter Trauma med Atrofi af N. opticus; sindssyg i længere Tid med Arbeiden paa «Evhedsmaskiner» etc. I Oktober 1897 lavede han et «Redningsapparat for Ildbrandstilfælde», og under Forsøg med dette styrtede han i Slutningen af November ned og slog sig i Hovedet, saa han besvimte 2 Gange. I Begyndelsen af December forvirret Tale, liden Søvn og Appetit; efter et Par Dages Forløb sterk Uro med Skrigen, Banken og Spænden. Indlagdes 8de December paa Amtssygehuset, hvor han snart blev yderst urolig, snakkede vildt, sparkede i Væggen og spændte en Seng itu, slog om sig og gjorde uanstændige Gebærder; indimellem var han stille og taus og blev saa atter yderst urolig, ødelæggende og voldsom. Indkom her den 15de December i Tvangstrøie, var udover Dagen rolig og spiste, men blev om Aftenen pludselig rasende, slog vildt om sig, knuste flere Ruder, angreb Lægen og Sygevogterne; efter Hyoscin og Sulfonal rolig om Natten, men senere atter lige urolig. Den 16de fik man ham med Vanskelighed til at nyde noget af Middagsmaden; men senere var han ikke i stand til at spise. Den 18de laa han soporos, mumlede uforstaaelig, skar af og til Tænder; ved gjentagen høi Tiltale lod han sig vække op, saa han kunde sige sit Navn; han blev ernæret med Sonde, da han var temmelig debil. Den 19de laa han reaktionsløs med kjoelige Ekstremiteter; døde om Eftermiddagen. Ved *Sektionen* fandtes Hjerneskalen maadelig fastheftet til Dura mater; de tynde Hinder noget fortykkede, injicerede og sterkt ødematøse; efterlod ved Afløsningen, som foregik uden Substanstab af Corticalis, store og talrige Blodpunkter paa Hjernens Overflade; den hvide Hjerne-substans seig, ødematøs og blodprikket. Høire N. opticus atrofisk. Hjertet slapt; indeholdt væsentlig Kruorkoagler; Mitralklapperne noget fortykkede i Randen. Lever, Nyrer og Milt mørke.

Ogsaa i et tredje Tilfælde af de under *Insania* opførte Døde, en 38-aarig Skomager (L.-Nr. 9052), hvor der efter Drik og Influenza udviklede sig en Paralysis generalis lignende Tilstand med yderst voldsom Uro og Storhedsforestillinger, raskt Kræftetaf og Kramper, forløb Sygdommen temmelig hurtig, idet han indkom den 19de Juli og døde 20de November. *Sektionen* viste her de tynde Hinder ikke ubetydelig fortykkede og sterkt hvidlige undtagen paa Okcipitallappen, men afløselige undtagen paa et Par Steder paa Frontallappen, hvor de adhærerede til Corticalis; Sideventriklerne meget sterkt udvidede,

Hjernesubstansen i sin Helhed meget fast og seig. Hjertet slapt; Aorta skrumpen med atheromatøse Afsætninger. Lungernes Lapper sammenloddede ved rigeligt Bindevæv, i hvilket enkelte lettere Blodudtrædelser; Lungerne lidet luftholdige. Leveren mørk; Nyrene blege, deres Corticalis bred med udviskede Tegninger; Milten liden, mørk.

Et Tilfælde af *Selv mord* indtraf i Asylet, det andet i Løbet af de sidste 15 Aar. Det var en Gaardbrugers Hustru, 55 Aar gammel, som i flere Aar havde lidt af Hysteri og blev sindssyg i November 1896; hun indlagdes her 2den September 1897. Hjemme havde hun tildels været deprimeret med For dømmelsesfrygt, tildels været sint og voldsom ved Modsigelse. Hun lagdes til en Begyndelse tilsengs paa Vagtsalen; ynkede sig vistnok over Nervesmerter, «det sviende og brændte overalt», men snakkede i et væk om løst og fast, fornøiet og smilende, og talte med Munterhed om sin Sygdom og de Vanskeligheder, som havde mødt hende. Ved Indkomsten havde hun talt om, at «hun havde villet hænge sig, men troede ikke, Baandet vilde have holdt»; Dagen efter sagde hun, hun bare «ajerte» for at skræmme dem. Da hun var meget masende og snakkende, blev hun paaklædt og kom til Dagligstuen i C; hun lagdes ogsaa paa Fællesværelse om Natten. Dels var hun tung og slap, saa Armene faldt ned som døde Gjenstande, naar de løftedes, dels ynkede hun sig stadig, skreg og var urolig om Natten; der var liden Rede at faa paa hende. I Begyndelsen sagde hun en enkelt Gang, at hun haabede at faa dø snart; ellers ytrede hun den hele Tid Frygt for, at man skulde tage Livet af hende. For det meste jamrede hun sig med temmelig uarticulerede Lyd. Fra og til maatte hun sondenæres. Den 31te Oktober, da Vogtersken kom ind om Morgenens, fandt hun hende hængende i Vinduet; ved Hjælp af et Haandklæde, som hun for længere Tid siden havde faaet af Vogtersken til at spytte i paa Grund af sterk Salivation, var der lavet en Rendesnare, idet Haandklædet var trukket gennem den ene Løkke; den anden var hægtet om Vindueskrogen; hun sad halvt i Vinduesposten med Benene strakt udover Gulvet og var omtrent kold. De andre Syge i samme Værelse var der liden Rede paa, og Begivenheden syntes ikke at have gjort noget Indtryk paa dem. Paa sin reglementerte Runde havde Nattevagten fundet alt roligt.

Hos samtlige Døde fandtes større og mindre Forandringer i Hjernen og dens Hinder saasom Fortykkelser af Dura mater og Sammenvoksninger af denne med Hjerneskalen, Fortykkelser, Injektion og Ødem i de tynde Hinder, Ødem og organiske Forandringer i Hjernesubstansen osv.

Af Overlæge P. Winges Beretning for Kristiania Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Kristiania.

— — Asylet havde i afvigte Aar 10 Døde:

1. J. H., Bagersvend, 32 Aar gammel, indlagt 12te Juli 1895 som lidende af Paralysis generalis, døde den 2den August 1897 under et epileptiformt Anfald. Han havde i de sidste Dage, som ikke sjældent hos Paralytikere, nogen Vanskelighed for at svælge fast Mad og levede derfor hovedsagelig af Melk og Grød, hvoraf han, tilsyneladende uden synderligt Besvær, fortærede en Del. Kl. 8 om Aftenen døde han. Ved Sektionen fandt man Munden og Luftveiene fyldte med Risengrød, som han havde spist.
2. G. J., Arbejdsmand, 67 Aar gammel, indkom 23de Juli 1887 som lidende af Dementia; døde den 11te August 1897 af Lungetuberkulose. Sektionen viste Lungetuberkulose.
3. M. K., Vognmandskone, 38 Aar gammel, indkom den 28de Juni 1895 som lidende af Paralysis generalis; døde 1ste September 1897 af Lungebetændelse. Sektionen udviste, foruden Paralyse, Lungebetændelse.
4. O. O., fhv. Tjenestepige, 36 Aar gammel, indkom den 17de November 1894 som lidende af Amentia; døde den 5te September 1897 af Hjerterparalyse. Sektionen udviste, foruden kroniske Forandringer i Hjernen, Betændelse i høire Lunge.
5. C. L., Skrædder, 47 Aar gammel, indkom 11te Januar 1896 som lidende af Paralysis generalis; døde 1ste November 1897. Sektionen udviste atrofiske Hjernegyri.

5 Døde blev ikke obducerede.

Oversigt over Kristiania Sindssygeasyls økonomiske og materielle Tilstand ved Udgangen af Aaret 1897¹⁾.

Tableau des recettes de l'établissement d'aliénés de Kristiania.

Indtægter:

	Kr.
Beholdning efter Kasseregnskabet for 1896:	
1. Kontant Kassebeholdning	Kr. 8 799,36
2. Restancer	« 22 838,73
	31 638,09
Tilskud af Bykassen	71 000,00
A. Refusion for fremmede Patienter	Kr. 6 078,00
Tilfældig Refusion	« 994,37
	7 072,37
B. Refusion af Statskassen i Henhold til Lov af 27de Juni 1891	39 430,51
C. For Arbeide og solgte Sager	74,00
D. For Beklædning til betalende Patienter	679,48
	149 894,45

Udgifter:

	Kr.
I. a. Lønninger	11 107,79
b. Bespisning til Patienterne	33 208,16
c. Kosthold til Vogterpersonalet og Fyrbøder samt Kostpenge til Overvogter og Matrone	5 174,55
d. Inventariets Vedligeholdelse	2 535,42
e. Vask og Renholdelse	4 398,92
f. Belysningen	1 843,70
g. Brændsel	2 539,88
h. Brandkontingent, Assurance og Vandafgift	561,80
i. Reparationer paa Eiendommene	2 471,74
k. Medikamenter, Sygerekvisita m. v.	1 553,60
l. Beklædning	6 070,37
m. Materialier til Patienternes Beskjæftigelse dels til Inventariesager, dels til Klædningsstykker, dels til Gjenstande for Salg	1 553,12
n. Paaregnede Refusioner til Omdrag	148,55
o. Diverse Udgifter	1 223,51
	74 391,11

¹⁾ I denne Oversigt er der foruden det Regnskab, der strengt taget vedkommer Sindssygeasylet, ogsaa medtaget Kristiania Fattigvæsens Sindssygeudgifter (deriblandt Amtslægens Løn) samt Statskassens Refusion.

	Kr.
II. Udgifter for Sindssyges Forpleining i andre Sindssygeasyler samt i Pleiestuer i Sørum og Lier:	
1. For Patienter i andre Asyler	Kr. 34 065,52
2. « — i Lier	« 4 665,80
3. « — i Sørum	« 6 138,90
	44 870,22
III. Amtslægen for Tilsyn med Sindssyge, der har Statsbidrag . . .	1 200,00
Beholdninger:	
1. Beholdninger efter 1ste, 2den og 3die Indtægtspost:	
a. Rest paa Restanceliste for 1896	Kr. 151,19
c. — « — « 1897	« 23 234,19
	Kr. 23 385,38
2. Kontant Kassebeholdning	« 6 047,74
	29 433,12
	149 894,45
Asylets samlede Udgifter har i Aaret andraget til	120 461,33
Herfra bliver at drage:	
1. Udbetalinger for Sindssyges Forpleining i andre Sindssygeasyler samt i Pleiestuer i Sørum og Lier . . .	Kr. 44 870,22
2. De for Beklædning til betalende Patienter anførte	« 679,48
3. De for Arbeide og solgte Sager anførte . . .	« 74,00
4. Værdi af Material- og Varebeholdningen . . .	« 90,00
5. Løn til Amtslægen (at fradrage efter Kontrolkommissionens Bestemmelse i 1894)	« 1 400,00
	47 113,70
De igjenstaaende Kr.	73 347,63

udgjør, hvad 170 Patienter i 43 432 Døgn have kostet,
hvilket gjør *med* Beklædning Kr. 1,68s
og *uden* — « 1,52s.

Af Asyllæge Aalls Beretning for Oslo Hospitalsstiftelses Asyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés d'Oslo.

Af *Reparationer og Malerarbeide* kan nævnes, at i Cellebygningen er indlagt nye Gulve i 5 Celler, da baade Stokkene og Plankerne viste sig at være raadne. Sovesalen med Inventar, 11 Celler, Korridorerne og Vogterværelserne er opmalet, ligesaa Gjerderne omkring begge Luftegaardene. I Sovesalen er indlagt en ny Vaskeservant, og i Luftegaarden for Celleafdelingen er opsat en ny Stentrappe. Ligesaa er Ovnene i hele Asylet taget ned, forat Murværket kunde blive repareret.

Extrakt af Regnskabet for Oslo Sindssygeasyl 1897.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés d'Oslo.

Indtægt:

	Kr.	Kr.
Sindssyges Forpleining	21 883,97	
— Beklædning	639,20	
		22 523,17

Udgift:

	Kr.	Kr.
Lønninger	3 724,74	
Bespisningen	8 377,50	
Skatter	290,30	
Medicin og Sygebehandling	358,46	
Brænde	2 573,80	
Belysning	194,59	
Renholdelse	812,09	
Feining	44,47	
Inventar	587,71	
Reparationer	2 447,52	
Fornøielser	131,17	
Beklædning	524,67	
Forskjelligt	1 109,62	
		21 176,64
Balance Overskud		1 346,53
		22 523,17

Extrakt af Regnskabet for Kristiansand Sindssygeasyl.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Kristiansand.

Indtægt:

	Kr.
Kurpenge	8 566,00

Udgift:

	Kr.
Løn til Lægen.....	400,00
« « Vogterpersonalet	1 730,08
Underholdning til de Syge.....	5 502,90
Lægemidler	5,72
Inventar og Klæder	382,37
Brænde	652,00
Tilfældige Udgifter	298,00
Vedligeholdelse af Bygninger	343,42
	<u>9 314,49</u>

Af Direktør Platous Beretning for Eg Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés d'Eg.

— — Sygebelægget var større end i noget foregaaende Aar, og det var til sine Tider umuligt at kunne skaffe Plads for anmeldte urolige Mænd. Planen om en Udvidelse af Mandscelleafdelingen i Lighed med den i 1895 foretagne Udvidelse paa Kvindesiden bør snarest realiseres, og i mit næste Budgetforslag vil der paany fremsættes Forslag herom.

Blandt de helbredede Udskrevne var 3 Mænd opført under Diagnosen Paranoia, hvad viste sig at være feilagtigt. De rigtige Diagnoser vilde være 2 Mania og 1 Melancholia.

— — Der indtraf desværre et *Selvordstilfælde*, hvad Asylet havde været forskaanet for siden Februar 1893, og som var det 6te, siden Asylet i 1881 begyndte sin Virksomhed. Det var en 58-aarig Skibsreder, der indkom i Asylet 17de Juli 1896 og opførtes under Diagnosen: *Insania hypochondrica*. Han var sterkt arvelig belastet, havde i mange Aar været hypochonder og i Selvmordshensigt overskaaret venstre Art. ulnaris ca. $\frac{1}{2}$ Aar før Indkomsten. Under Asyl-opholdet bedredes Tilstanden saameget, at jeg ikke fandt mig berettiget til at beholde ham i Asylet mod hans Vilje. Han blev tilkjendegivet, at han selv var Herre over Asylopholdets Varighed, men han udsatte stadig Hjemreisen, indtil denne endelig blev bestemt til Begyndelsen af September. I Slutningen af August blev hans Begjæring om at slippe at have Vogter med paa sine Spadserture indvilget, og han følte det som en Lettelse at blive befriet for denne efter hans Mening generende og ydmygende Vagt. Søndag 30te August skulde han i et Middagsselskab i Byen, og i tilsyneladende lys og let Stemning, med spøgefulde Bemærkninger til Omgivelserne, forlod han Asylet Kl. 11,55 Formiddagen. 2 $\frac{1}{2}$ Time senere fandtes hans Lig i en Dam midtvejs mellem Asylet og Byen; hans Uhr var standset Kl. 12.20. Hvorvidt han har ført os alle bag Lyset og planlagt Handlingen eller ved en pludselig Indskydelse blev drevet til det fortvilede Skridt, skal jeg ikke kunne afgjøre; men det Passerede kom os alle meget overraskende.

I Asylet døde 8 Mænd og 6 Kvinder.

1. I. V., Skræddersvend, 28 Aar gammel, indkom 20de December 1895 lidende af Melancholia. Han var født i Finland og for nogle Maaneder siden kommet til Barbu. Kort før Indlæggelsen var han ophørt med alt Arbeide, sang og bad hele Dagen; andre Oplysninger forelaa ikke. Faa Uger efter Indlæggelsen blev han absolut taus og senere stuporøs, maatte hyppig sondenæres og spiste derimellem graadig. Han døde af Tuberkulose den 27de Januar 1897, og ved Sektionen fandtes Pachymeningitis ext. et int.; Milt og Nyrer var amyloide; i begge Lunger tuberkuløse Infiltrationer og Kaverner.
2. M. I., tidligere Kjøbmand, 76 Aar gammel, indkom for 2den Gang i Asylet 13de Oktober 1883. Tilstanden var i mange Aar hyppig vekslende; snart var han agil, fuld af alle Slags Planer og Projekter, brautende og kværulerende, snart stiltferdig, beskeden og i denne Periode sjelden elskværdig og almindelig afholdt. I de sidste Aar maatte han paa Grund af Afkræftelse holde Sengen; han var meget hypochonder og trods skeletagtig Afmagring vilde han nødigt spise af Frygt for at blive for fed. Han fik Influenza med Pneumoni, og efter faa Dages Sygdom døde han 26de Februar 1897. Sektion: Lacunar cranii intimt fastvokset til Dura mater, Hinderne fortykkede, let afløselige, Sideventriklerne udvidede og Ependymet grynet. I høire Lindsekjerne udad mod Capsula externa et skarpt begrænset Emollitionsfocus af en liden Bønnes Størrelse. Karrene atheromatøse. Hjernens Vægt 1275 Gram. Hjertet stort, slapt, Aortaklapperne atheromatøse, Arcus aortae aneurismatisk udvidet. Pneumonisk Infiltration i høire Lunges midtre og nedre Lap. Ved Underlivsorganerne var intet at merke.
3. T. O., Sømmand, 39 Aar gammel, hjemkom i Marts 1896 efter et Aars Ophold i et Asyl paa Barbados, og i November s. A. indkom han hersteds lidende af Paralysis generalis. Syfilis i 18-aars Alderen. Han var sløv, apathisk, Talen hæsiterende, venstre Ansigtshalvdel paretisk, Gangen ustø. Han fik Pneumoni og døde 17de Marts 1897. Ved Sektionen fandtes endel af Dura adhærent til Kraniet, de tynde Hinder melkagtig fortykkede og flekkevis fastvokset til Hjernebarken, Ventriklerne udvidede. Pneumonisk Infiltration i venstre Lunges øvre Lap og høire Lunges midtre og nedre Lap.
4. S. S., 48 Aar gammel, blev i 1872 indlagt i Bergens Asyl, hvorfra han i 1881 overflyttedes hertil, og var dement. I 1884 og 1887 forsøgtes han anbragt i Privatforpleining, men maatte paa Grund af Næringsvægring meget snart bringes tilbage til Asylet. Her spiste han sin Kost, naar han blev sat tilbords, var absolut taus, stod hele Dagen sløvt sammensunken langs en Væg. Han døde marastisk 17de Juni 1897, og ved Sektionen fandtes Sammenvoksning mellem Hjerneskalen og Dura mater, Hinderne fortykkede, Atrofi af Frontallappen, Ventriklerne udvidede. Ved Bryst- og Underlivsorganerne intet at merke. Sindssygdом er i dette Tilfælde opført som Dødsarsag.

5. O. J., Skibsfører, 50 Aar gammel, indkom 14de Marts 1897 i Terminalstadiet af Paralysis generalis. Han havde haft Syfilis og var i Hjemmet behandlet med Smørekur og Jodkalium. Han var urolig og yderst urenselig, altid fornøiet, talte om sine umaadelige Rigdomme og forestaaende Flytning til Solen sammen med sin Søn Jesus. Det gik raskt nedover; hans ustanselige Passiar blev stadig mere uforstaaelig, Talen lallende, og tilsidst kunde han ikke holde sig opreist. Han laa de sidste Dage i Sopor og døde 27de Juni 1897.
6. T. M., Kjøbmand, 46 Aar gammel, indkom 12te Juni 1897 lidende af Paralysis generalis. Faderen har haft Syfilis og flere Familiemedlemmer «nervøse». I 1892 led han et større økonomisk Tab, og fra den Tid daterer sig vistnok Sygdommen. Han var meget sløv, Talen lidt hæsite-rende med fibrillære Trækninger om Munden. I en omtaaget Tilstand drev han rastløs om i Afdeling A, var i Vildrede med Dag og Time og kunde ofte ikke finde tilbage til sit Værelse. Den 18de August fik han et epileptiformt Anfald, der gjentog sig i de følgende Dage og var ledsaget af Temperaturstigninger indtil 40.3⁰. Han døde 23 August, og Sektionsresultatet var følgende: Lacunar cranii af almindelig Tykkelse, fastvokset langs Pilsømmen til Dura mater. De tynde Hinder blakkede, fortykkede, flekkevis fastvokset til Corticalis. Hjernen bleg, fast af Konsi-stens, Ventriklerne udvidede, Karrene atheromatøse. Ved Hjernens Ud-tagelse udflyder meget Serum. Hjernens Vægt 1274 Gram. Truncus aabnedes ikke.
7. A. O., Skibsfører, 47 Aar gammel, indkom 8de September 1897 med de sædvanlige Symptomer af Paralysis generalis. 5 Dage efter Indkomsten døde han pludselig Kl. 8 Morgen af Hjertelammelse. Sektionsfundet var for Hjernens vedkommende det for Paralsen almindelige. Hjertet var stort, slapt, fedtdegenereret. Ved Organerne forøvrigt intet at merke.
8. E. L., Fattiglem, 69 Aar gammel, indkom 9de Oktober 1897 og opførtes under Diagnosen Alkoholismus. Faderen var Dranker og døde i Tugthus; Moderen sindssyg. Han har været meget drikkældig, brutal og voldsom, mishandlet Konen, med hvem han havde 11 Børn. Da han for nogle Uger siden skulde anbringes paa en Fattiggaard, slog han sig vrang og maatte med Magt transporteres afsted. Senere har han været meget urolig, lidet sovet og intet spist i flere Dage. Ved Indkomsten var han rolig og kunde rigtig besvare almindelige Spørsaal; han havde et skummelt, aandsfraværende Udtryk og et elendigt Udseende. I Asylet spiste han godt, men fik Diarrhoe, hvorefter Kræfterne hurtig aftog, og han døde efter 14 Dages Ophold. Ved Sektionen fandtes Pachymeningitis externa, Arachnitis chronica fibrosa, udvidede Ventrikler og atheromatøse Kar. Aorta- og Mitralklapperne forkalkede. I høire Lunges midtre Lap Bronkit med tilsvarende tør Pleurit.
9. K. E., Sømandskone, 27 Aar gammel, indkom 29de December 1896 og

- behandledes under Diagnosen Amentia. Ingen Sindssygdom i Familien. 5 Dage efter en normal Forløsning i Begyndelsen af November fik hun maniakale Anfald afvekslende med Nedtrykthed, især i religiøs Retning, og hun var senere snart urolig og aggressiv, snart stille og døsigt, sov lidet og havde i de sidste 10 Døgn absolut intet nydt. Hun var ved Indkomsten betydelig afkræftet, halvt stuporøs, saa sig omkring med et omtaaget Blik og Udtryk. De første Dage laa hun rolig paa Vagtsalen og spiste noksaa godt, men senere var det umuligt at faa hende til at modtage Næring, uden at hun hertil vilde angive nogen Grund. Hun blev sondenæret; men man maatte snart ophøre hermed paa Grund af hendes vilkaarlige Brækninger. Hun fik nu Næringsklysterer flere Gange daglig; men det varede ikke længe, at hun beholdt disse; Kræfterne aftog stadig, og hun døde efter 1 Maanedes Asylophold. Efter Familiens Ønske foretoges ikke Sektion. Insania opført som Dødsarsag.
10. T. B., Arbeiders Kone, 48 Aar gammel, indkom 3die Juni 1896 lidende af Melancholia fremkaldt ved Fattigdom, Overanstrengelse og Sorg. Sygdommen gik hurtigt over i Sløvsind, og hun døde af Kræft 6te Marts 1897. Ved Sektionen fandtes foruden de sædvanlige Forandringer i Hjernen og dens Hinder Cancer pylori et hepatis.
11. M. R., Gaardmandsenke, 71 Aar gammel, indkom 5te Marts 1886. Hun havde været sindssyg i mange Aar og var dement. I Asylet havde hun sin faste Plads i C, hvor hun sad ubevægelig med korslagte Arme den hele Dag. Kom nogen i hendes umiddelbare Nærhed, kunde hun fare op i Vrede og baade slaa og klore; i de sidste Aar gik hun dog sjelden til Haandgribeligheder, indskrænkede sig til at vifte afværgende med Hænderne. Der var aldrig et ordentligt Svar at faa af hende. 7de Marts 1897 fik hun Influenza, men tilfrisknede snart igjen. Hun døde 30te Mai af Hjertefeil, hvilken bekræftedes ved Sektionen.
12. M. V., Gaardmandskone, 33 Aar gammel, indkom 13de Juni 1897 lidende af Amentia, der var optraadt kort Tid iforveien efter et Bønnemøde. Søster sindssyg. Under Asylopholdet var hun i stadig Agitation og totalt forvirret, sov lidet, spiste uregelmæssigt og maatte tilsidst bringes Næring gjennem Sonde. Hendes iforveien smaa Kræfter aftog stadig, og hun døde 4 Uger efter Indkomsten. Sektion foretoges ikke ifølge Familiens Ønske. Insania opført som Dødsarsag.
13. I. E., Sømandskone, 41 Aar gammel, indkom for anden Gang i Asylet 26de Marts 1897 lidende af Paralysis generalis. Symptom og Forløb var det almindelige, og hun døde 2den Oktober 1897.
14. M. G., Gaardmandskone, 37 Aar gammel, indkom 12te Januar 1892. Hun var arvelig belastet og havde levet i et ulykkeligt Egteskab. Sygdommen yttrede sig ved Indlæggelsen som Mani, men endte som agiteret Sløvsind. Underextremiteterne var kontrakturerede; men ved Hjælp af Armene agede hun sig afsted med en forbausende Raskhed. Sommeren 1897 begyndte hendes tidligere graadige Madlyst at aftage, hun fik

Brækninger, blev skeletagtig afmagret og døde marastisk 24de Oktober 1897. Ved Sektionen fandtes Dura mater i sin hele Udstrækning fastvokset til Hjerneskallen, Frontallappene atrofierede og Ventriklerne udvidede. Hjernens Vægt 1135 Gram. I høire Lunge enkelte ertstore tuberkuløse ostede Foci. Ventriklen dilateret.

— — Mekanisk Tvang anvendtes i 48 Timer ligeoverfor en 25-aarig Pige, der under et melankolsk Raptus gjorde de mest desperate Forsøg paa at affive sig og utvilsomt vilde have opnaaet sin Hensigt, dersom hun ikke var bleven iført Tvangstrøie og Vagthold derved muliggjort.

Som Arbejdslisten viser, har gjennemsnitlig 72 Mand og 54 Kvinder daglig været beskæftigede eller i Forhold til Middelbelægget 48 pCt. Bedre Resultat har det trods alle mine Anstrengelser ikke været muligt at opnaa.

Af Direktør Langbergs Beretning for Newengaardens Asyl i Bergen.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Newengaarden.

— — Asylet havde i 1897 17 Dødsfald. Angaaende de Afdøde skal i Uddrag efter Personal- og Obduktionsprotokollerne meddeles følgende:

L.-No. 1571, en 59 Aar gammel Kvinde, havde været behandlet her i Asylet 2 Gange, tilsammen henved 4 Aar, under Diagnosen Paranoia. Hun havde allerede nogen Tid før første Indlæggelse talt om Forfølgelse og Mis-kjendelse, gik om og holdt religiøse Foredrag, hvortil hun troede at have en særlig Mission. Efter et kortere Ophold i Asylet blev hun udsendt til Privatforpleining, men viste sig her snart saa umedgjørlig, at hun atter maatte indlægges. I Asylet var hun temmelig uforandret den hele Tid, var temmelig skjændende og umedgjørlig, klagede over, at hun skulde være sammen med saa simple Folk, og at hun fik forgiftet, uspiselig Mad osv. De sidste Par Aar var hun begyndt at blive temmelig urenselig, vaskede sig daglig i sin Urin. Høsten 1896 begyndte hun at hoste, og der blev trods hendes Umedgjørlighed ved Undersøgelsen paavist en Affektion af begge Lunger med begyndende Kavernedannelse; Kræfterne aftog efterhaanden, og 6te Januar 1897 døde hun stille og rolig.

Ved *Sektionen* fandtes i *Brysthulen* i venstre Lunge fornemmelig i Midten og fortil en tæt Infiltration med flere smaa Kaverne. Toppen af Lungen er omtrent ganske fri; men lidt nedenfor Toppen findes et Infiltrat med en valnødstor Kaverne. Den nedre Lap er betydelig ødematøs; i denne findes ogsaa en Del mindre Infiltrater; men ingen af disse ser ud som Tuberkulose, og Bronkialkjerterne er knapt svulne; Bronkierne er fyldte af et skinnende Slim; Bronkialslimhinden delvis sterkt injiceret. I høire Lunge er Toppen ogsaa fri; men nedre Del af øvre Lap samt mellemste Lap er indtaget af et Infiltrat, der ligner dem i venstre Lunge. Det indeholder ogsaa en Del Kaverne. I nedre Lap findes i øvre Del et lignende Infiltrat, og her er Bronkierne overalt pusfyldte. Ved Opklipping af Bronkierne findes Slimhinden kun lidet hyperæmisk. Kjerterne ogsaa paa denne Side neppe svulne og uden noget paaafaldende Udseende. Hjertet af normal Størrelse, Muskulatur og Klapper normale. *Underlivshulen*: Leveren er af normal Størrelse; Snitfladen viser normale Tegninger. Paa et Sted i den høire Lap findes en liden Sten af omtrent 1,5 Mm. Gjennemsnit, der ikke opløses af Svovlsyre. Ved Milt, Nyrer og Tarmkanalen intet at merke. *Kraniehulen*: Hjernens Vægt 1450. Hinderne let afløselige. Intet abnormt at opdage.

L.-Nr. 1266, en Kvinde, hvis Alder var ukjendt, overflyttedes straks efter Asylets Aabning hertil fra Rosenbergs Asyl. Hun var allerede dengang betydelig sløvet, urenlig i høieste Grad, ofte hidsig og aggressiv, maatte stelles som et Barn. Hun fik temmelig snart Ødemer i Benene, hvad der senere hen gjentog sig fra Tid til anden. Høsten 1896 blev hun mere skrøbelig, saa hun stadig maatte holde Sengen; hun begyndte at hoste, fik Diarrahoe; der udviklede sig en Lungetuberkulose, hvoraf hun døde 7de Januar 1897.

Ved *Sektionen* fandtes i *Brysthulen* Hjertet normalt, venstre Lunge en Del tilheftet til Brystvæggen; i den øvre Lap findes en valnødstor Kaverne og desuden spredt rundt omkring i hele Lappen smaa pneumonisk infiltrerede Partier, omgivne af Tuberkelafsaetninger. Hist og her smaa forkalkede Partier. Høire Lunge endnu fastere tilheftet Brystvæggen end venstre, helt igjennem tæt infiltreret med Tuberkler. I mellemste Lap findes en Kaverne. Bronkialkjerterne svulne og delvis ostagtige. I høire Pleurasæk en god Del Vædske. *Underlivshulen*: Leveren af normal Størrelse, ganske gulbleg. Galdeblæren udspilet af en klar Væske, indeholder en hel Del Galdesten. Lige i Munden af Duct. cyst. en liden Sten og længere nede i Ductus en stor, der fuldstændig har spærret al Passage. Begge Nyrer temmelig smaa. I Ileum findes en Masse paa tværs af Tarmen gaaende Ulcerationer med ophøiede Rande, der delvis er besat med smaa Knuder; de nederste er meget store og gaar næsten rundt Tarmen, i hvis Peritoneum der udenpaa Saarene findes en hel Del Tuberkler. For Enden af venstre Ovarium findes en egstor Cyste med klart Indhold. Høire Ovarium fastheftet til Kolumna, og paa dette Sted findes som et tilsyneladende Saar i Peritoneum; Bunden af dette dannes tilsyneladende kun af Bindevæv. I Mesenteriet en Del Kjerter med tydelige Tuberkler og Ostmasse. *Kraniehulen*: Hjernens Vægt 1190. Hinderne let afløselige. Den hvide Sub-

stans sterkt glinsende og temmelig sterkt blodfyldt. Sideventriklerne noget udvidede.

L.-Nr. 2027, en 78 Aar gammel Mand, der indkom i Asylet 23de November 1896. Han havde i flere Aar lidt af senil Demens, men var blevet hjemme, indtil han da blev mere urolig om Natten, vilde ud gennem Vinduerne, ødelagde Bohavet og vilde drikke af Natpotten, hvis Indhold han blæste paa, som om det skulde være varmt. Han viste sig meget sløvet, vidste ikke, hvor han var, eller hvor gammel han var; var noget urolig om Nætterne, idet han vilde op i Sengene til de andre Patienter, var ogsaa urenlig. Hans legemlige Tilstand var ogsaa skrøbelig; der var sterk Forkalkning af Arterierne. I Januar 1897 faldt han temmelig hurtig sammen, og han døde 16de Januar.

Ved *Sektionen* fandtes Hjerneskallen temmelig tyk, næsten uden Spor af Diploe, fastvokset med Dura mater, saa Hjernen maatte tages ud sammen med Lacunar, og selv efterat Hjernen var løsnet, det neppe var muligt at rive Dura fra Benet. De tynde Hinder sterkt ødematøse, noget opake, løses med stor Lethed fra Corticalis. Ikke synderlig atheromatøse Forandringer i Hjernens Kar. Nogen venøs Overfyldning ogsaa i Plex. choroid., hvor der i høire Sideventrikel er paafallende mange store Cyster. Den lille Hjerne er temmelig blød, næsten grødet, forøvrigt intet serligt at merke. Hjernens Vægt 1270 Gram. *Brysthulen*: Hjertemusklaturen noget slap og fedtinfiltreret. Nogen Kalkafsætning ved Basis saavel af Aorta som Mitralklapperne. Aorta noget rigid. Begge Lungers øverste Lap og forreste Parti af nedre Lap emfysematøst udvidede; den største Del af nedre Lap hypostatisk, paa enkelte Steder ganske lufttom. Adskilligt Slim i Bronkierne. Ved *Underlivshulens* Organer intet at merke.

L.-Nr. 1326, en 52 Aar gammel Kone, behandlet her i Asylet fra 8de September 1891. Hun havde tidligere $\frac{3}{4}$ Aar været behandlet i Eg Asyl og derefter været noksaa bra i et Par Aar. Hun var ved Indkomsten her i en fuldstændig forvirret, stuporøs Tilstand og maatte da sondenæres. Det saa en Tid ud til, at hun skulde komme sig; men snart blev hun igjen lige fortumlet, sterkt hallucineret, talte om, at Lægerne havde ført Vor Herre i Helvede, troede sig omgivet af Aander og var bange for Forgiftning; senere synes Storhedsforestillinger at have faaet mere stadig Overhaand over hende; hun paastod at være Solens Dronning, Keiserinde m. m., men var samtidig heftig og vred over, at de Børn, hun har født her, var hende frasolgt. Holdt i flere Aar paa Nat og Dag med ensformig, monoton Sang, blev efterhaanden mere sløv, og det sidste Aar fik hun Lungetuberkulose, hvoraf hun døde 20de Februar 1897.

Ved *Sektionen* fandtes venstre Lunge meget sterkt tilvokset Brystvæggen; hele nedre Lap og bagre Rand af øvre opfyldt af Kaverner og Tuberkel-agglomerater. Høire Lunge er mindre fast og kun delvis tilvokset Brystvæggen; hele øvre Lap undtagen lige i Toppen samt nedre Lap gjenemsat af Tuberkler med ganske smaa Kaverner. Ved *Underlivshulens* Organer fandtes intet Abnormt.

Kraniehulen: Hjernens Vægt 1030 Hinderne let afløselige. Forresten intet at merke ved Hjernen.

L.-No. 1348, en 52 Aar gammel Enke, indkom i Asylet 27de Oktober 1891 efter i mange Aar at have været forpleiet paa Landet. Hun var før Indkomsten blevet meget urenlig, saa elendig ud og havde temmelig sterk Hoste med blodigt Expektorat. Hun var her taus, apathisk, urenlig og havde temmelig stadige Brækninger, og denne Tilstand varede uforandret, lige til hun døde 22 Marts 1897.

Ved *Sektionen* fandtes i *Brysthulen*: Hjertet lidet og slapt. Venstre Lunge i sin Helhed temmelig fastvokset til Brystvæggen og Diafragma; Pleura overalt betydelig fortykket; i Toppen findes flere nodstore Kaverner; forresten i hele øvre Lap findes paa flere Steder aldeles lufttomme Partier; de frie Partier af Lungen er sterkt ødematøse, og Bronkierne pusfyldte, ogsaa de store Bronkier. Høire Lunge ogsaa, fornemmelig i Toppen, sterkt fastvokset til Brystvæggen; Toppen sterkt infiltreret, ligesom der ogsaa findes flere Kaverner. Bronkialkjerterne paa begge Sider svulne, men uden Tuberkler og uden ostet Indhold. *Underlivshulen*: Milten liden, men overmaade blød, Pulpa næsten henflydende. I Cœcum lige ved Udmundingen i Ileum findes 2 Substanstab i Slimhinden; i Ileum i kort Afstand fra Cœcum et transversalt Ulcus med fortykkede Rande, noget længere oppe 2 lignende Ulcera. *Kraniehulen*: Hjernens Vægt 1020. Ved Hjernen i det hele intet at merke.

L.-No. 754, et 67 Aar gammelt Fattiglem, indkom i Asylet 28de Januar 1870. Hun led af Idioti, havde i flere Aar været i Arbeidsanstalten, men blev der saa urolig, at hun ikke kunde beholdes. Hun var her de første Aar Arbeidskone, udførte alle de grovere Husgjerninger, men var turvis irritabel og vred og slog da til hvem, hun kom i Nærheden af. Saaledes holdt Tilstanden sig temmelig uforandret gennem de mange Aar, hun var i Asylet, og om hun end efterhaanden blev lidt mindre opfarende og voldsom, var hun dog stadig skjændende og umedgjørlig. I Begyndelsen af 1897 fik hun en langvarig Phlegmone antibrachii, nogen Diarrhoe med stadigt Prolapsus recti, og tilsidst fik hun en Pneumoni, hvoraf hun døde 24de Marts.

Ved *Sektionen* fandtes Hjertet vel kontraheret; Muskulaturen i venstre Ventrikel tyk og rund, i høire Ventrikel nær Spidsen omtrent svunden. Høire Lunge i sin Helhed fastvokset til Brystvæggen; hele øvre og mellemste Lap føles kompakt. 3 Cm. nedenfor Spidsen ved bagre Rand en valnødstor Kaverne, der indeholder Pus og nogle Klumper, der ser ud som koaguleret Blod; Væggene glatte, men meget bugtede. Hele Lappen indtages af en Pneumoni. Snitfladen graalig. Ogsaa paa flere andre Steder smaa Kaverner, der er fyldt med chokoladefarvet puslignende Fluidum. Nedre Lap luftholdig og noget ødematøs. Bronkialkjerterne svulne og safrige. *Underlivshulen*: Leverens venstre Lap er meget stor og rækker helt hen under Costæ paa venstre Side, høire Lap derimod rent diminutiv, og mellem den og Costæ ligger Colon. Paa Overfladen af venstre Lap er Kapselen fortykket, her ogsaa enkelte Inddragninger. Tegningerne paa Snit ganske normale.

Galdeblæren ligger helt paa høire Side af Leveren bag den rudimentære høire Lap. Milten liden og i sin bagre Halvdel blød og henflydende, mens den forre Halvdel har normal Konsistens. *Kraniehulen*: Hjernens Vægt 1070. I Meningerne noget Ødem. Hinderne let afløselige. Ventriklerne noget udvidede og den hvide Substans betydelig ødematos.

L.-No. 1785, en 55 Aar gammel Arbeiderkone, indkom den 25de December 1894. Hun havde før Indkomsten gjort et Forsøg paa at hænge sig og var ved Indkomsten temmelig tungsindig, sutrede og masede, klagede over Smerter allesteds, men var derimellem noksaa heftig og vanskelig. Hendes legemlige Tilstand var yderst elendig; hun havde sterk Diarrhoe, af og til voldsomme Opkastninger og hostede op lidt Blod; et Par Gange havde hun ogsaa Krampeanfald med toniske og kloniske Rykninger og, som det synes, med paafølgende Bevidstløshed. Naar Smerterne har været sterke, har hun ogsaa her talt om Selvmord og gjort enkelte Forsøg i den Retning. Høsten 1895 kom der Ødeme i Fødderne, og der var nogen Albuminuri. I 1896 havde hun temmelig jevnlig sterke Smerter, især i Hovedet, og hun fik da en hel Række af eiendommelige Ulcerationer, den ene efter den anden, rundt omkring paa hele Legemet. De begyndte i Regelen som en ødematos, pastøs Hævelse under Huden, og der dannede sig derpaa et Ulcus med skarpt afskaarne blege Rande og en noget slimet Bund, hvorfra der kun afsondredes lidt tynd seig Væske; disse Saar blev staaende uforandret gennem Uger og undertiden Maaneder, men kunde da lukke sig noksaa hurtig for rigtignok undertiden atter at bryde op igjen. Under dette svandt hendes Kræfter mere og mere, Ødemeerne i Benene holdt sig stadig, og der kom ogsaa en ikke ubetydelig Ascites, sterk Dyspnoe og Lungeødem, og hun døde 8de April.

Ved *Sektionen* fandtes udbredte Ødeme over hele Legemet undtagen Ansigtet. Over Underlivet og øverste Del af Laarene har Huden et eiendommeligt vatret Udseende med en Del større og mindre Bullæ, fyldte med serøs Vædske. Midt i Panden et Ulcus af omtrent $\frac{1}{4}$ Kortblads Størrelse, strækkende sig gennem Huden med granulerende Bund. Der sees flere Ar med Inddragninger saavel ved venstre Mundvinkel som høire Knæ samt flere nedover høire Læg. *Brysthulen*: Begge Lunger bagtil tilheftede Brystvæggen; i begge Pleurasække en Del klar Vædske. Venstre Lunge i sin Helhed betydelig ødematos, høire meget mindre. Bronkialslihinden temmelig rød, og Bronkierne fyldte med tyndtflydende skummende Vædske og en Del Slimklatter. *Underlivshulen*: Leveren er med sin Overflade i betydelig Udstrækning tilheftet Diafragma ved Pseudomembraner. Milten ogsaa tilheftet Diafragma og de øvrige Omgivelser. I Kapselen findes en liden haard Plade paa Forfladen; af hvilken Beskaffenhed denne Haardhed er, kan ikke afgjores. Begge Nyrers Kapsel noget fasthængende, og Overfladen er grynet helt over; paa Snit sees Corticalis overalt sterkt gulfarvet. Uteri hele Bagflade er tilheftet Rectum; i den forreste Væg findes 2 smaa Svulster, den ene som en stor, den anden som en mindre Ert, begge inde i Muskulaturen; den ene har omtrent samme Farve som denne, den anden skinnende hvid paa Snit; i Uteri bagre Væg

findes 2 mindre lignende Svulster. I Ileums øvre Del findes der stedvis Afbrydning af Folderne, og her er Slimhinden fortyndet, og der findes en temmelig sterk Injektion med en Del smaa Extravasater. *Kranichulen*: Hjernens Vægt 1260. Hjernen over hele Konveksiteten tilheftet Dura mater ved Bindevævsstrengene. De tynde Hinder let afløselige. Den hvide Substans sterkt hvidglindsende og næsten uden Blodpunkter.

L.-No. 1925, en 19 Aar gammel Bondegut, indkom 6te Januar 1896 og havde da været syg i nogle Uger med Uro og Forvirring. Han var her ved Indkomsten halvt stuporøs, tung, taus, vilde ikke spise, saa han i lange Tider maatte sondenæres, og havde indimellem nogle urolige Ture, hvor han gik oppe og klædte sig nogen. Hans legemlige Tilstand var allerede ved Indkomsten daarlig; Hjerteraktionen var uregelmæssig; der var en begyndende tuberkuløs Affektion af begge Lunge- og Hjerne- og han havde af og til lettere synkoptiske Anfald. Der var en Tid nogen Bedring i hans Tilstand; men det gik atter snart tilbage igjen, og Lungesygdommen tog sit sedvanlige Forløb. Han døde den 17de April 1897.

Ved *Sektionen* fandtes i venstre Pleurahule en Del klart Serum. Lungen er bagtil og opad tilheftet Brystvæggen; hele øvre Lap føles fuldstændig kompakt; i den øverste bagre Del findes talrige større og mindre Kaverner med ulcererende Vægge, og hele Lungelappen forresten er overalt gjennemsat af mere eller mindre ostagtige Tuberkelmasser; i nedre Lap findes ogsaa næsten overalt Tuberkelagglomerater, men mere spredte end i øvre Lap, og Lungen forresten ødematøs. Bronkialkjerterne svulne og tuberkuløse. I høire Pleurasæk findes ogsaa en Del klart Serum, men mindre end i venstre. Høire Lunge er næsten overalt fastvokset til Brystvæggen; i hele Lungen saavel øvre som nedre Lap findes spredt omkring Tuberkelagglomerater og i øvre Lap en hel Del bitte smaa Kaverner; nedre Lap er desuden sterkt ødematøs. En usedvanlig stor Bronkialkjerter og midt i denne flere ostagtige Foci. I *Underlivshulen* fandtes enkelte Steder i Tyndtarmen injicerede Partier; forresten intet abnormt. *Kranichulen*: Hjernens Vægt 1295 Gram. De tynde Hinder lidt injicerede, ligesaa Hjernesinus. I den hvide Substans en Masse Blodprikker. Forresten intet at merke ved Hjernesubstansen. Ogsaa i den lille Hjernes hvide Substans en Del Hyperæmi.

L.-No. 1834, en 38 Aar gammel Mand, havde tidligere været behandlet her i Asylet og var forsøgsvis udskrevet til Privatforpleining, men blev her saa rent ustyrlig, at han efter et Par Ugers Forløb atter maatte indlægges i Asylet 24de Mai 1895. Han var sløv og ugrei, ofte opfarende og hidsig. Saaledes holdt Tilstanden sig til April 1897, da han fik en heftig Lungebetændelse med paafølgende Empyem. Der blev gjort Incision og udtømt 4—5 Liter Pus, hvorefter hans Almenbefindende bedredes noget; men Feberen vedvarede, og 1ste Mai døde han.

Ved *Sektionen* fandtes i *Brysthulen* venstre Lunge sterkt ødematøs; høire Lunge i sin forreste Rand og i Toppen adhærent, og nedad i Axillarlinjen svarende til Incisionsaabningen findes en Abscesshule, der staar i Forbindelse

med Pleurahulen, som indeholder en meget sparsom Mængde blakket Vædske. Forresten findes Pleura, baade parietalis og visceralis, dækket af et afskrabeligt Belæg. Lungen selv er i hele sin øvre Lap lufttom, idet den befinder sig i en pneumonisk Tilstand af graalig Hepatisation med store okergule Partier hist og her og paa et Par Steder nogle mindre Abscesser. Bronkialglandlerne ikke særdeles svulne; men i den ene af dem er et lidet ostagtigt Focus. Tuberkler kan ikke sikkert paavises; dog findes i venstre Lap nogle mistænkelige peribronkiale smaa Knuder. I *Underlivshulen* sees Tarmene hist og her injiceret med smaa Blodudtrædelser og nogen ødematøs Svulst. Paa flere Steder sees sterk Svulst af Mesenterialglandlerne, hvoraf flere er ostagtig degenererede; Tuberkler kan dog ikke paavises, hverken i Glandlerne, Serosa eller Slimhinden. *Kraniehulen*: Hovedskallens Ben meget tykke, især i Panden og Baghovedet, med liden Diploe. En Del af denne Fortykkelse synes at skyldes en diffus skleroserende Proces af Benet. Paa høire Side over Parietallappen paa Indsiden af Dura mater et hæmorrhagisk Belæg, der lader sig afskrabe i nogle Cm.s Udstrækning. Hinderne en Del ødematøse. Hjernens Vægt 1 275 Gram. Overfladen af Thal. opt. af en eiendommelig hvid Farve med et sribet eller rynket Udseende, der strakte sig noget i Dybden.

L.-No. 1948, en 69 Aar gammel ugift Kvinde, overflyttedes fra Byens Sygehus til Asylet røde Marts 1896. Hun skulde altid eller ialfald i mange Aar have været egen af Væsen og indesluttet; havde et Par Maaneder før Indkomsten havt Influenza og fik derefter sterke religiøse Anfægtelser. Hun var her næsten bestandig lidt sutrende, taus, maatte gives Maden i længere Tid ad Gangen. Af og til urolig, idet hun Dag og Nat stod og bankede i Døren, rev Klæderne af sig, saa hun maatte opholde sig i Eneværelse. Senerehen blev hun roligere, men urenlig. Høsten 1896 fik hun Ødemer i Fødderne, havde en Gang et Besvimelsesanfald, og Vaaren 1897 gik det stadig nedover med hende, uden at der kunde paavises nogen egentlig legemlig Sygdom hos hende, og 21de Mai døde hun aldeles stille og rolig.

Ved *Sektionen* fandtes i *Kraniehulen* Dura mater sterkt sammenvokset til Kraniebenene, saa den ikke kan løses. Hjernens Hinder noget blodfulde, løses let fra den underliggende Hjernesubstans; Gyri vel udviklede, den graa Substans muligens noget smal. Forøvrigt frembyder Hjernesubstansen intet Abnormt. Alle Hjernens Kar er noget tykke i sin Helhed, men uden Kalkafleiring. Hjernens Vægt 1 300 Gram. *Brysthulen*: I venstre Pleurahule ca. 200 Gram gullig serøs, ikke ganske klar Vædske. I høire Pleurahule, rigeligst bagtil, et fibrinøst, serøst imbiberet Belæg, der kan afløses fra Lungens og Pleura costalis' Overflade. Det samme er ogsaa Tilfældet paa venstre Side; men her er Belægget mere rigeligt fortil, begrænset bagtil af en horizontal Linje. Lungerne er i sine øvre Partier temmelig lyse, de nedre Partier er af fastere Konsistens, mørk rødlig til brunlig Farve og luftløse. Fra Bronkierne kan overalt udpresses et graaligt Slim; deres Slimhinde rødlig injiceret. Hjertet er noget stort, sterkt fedtbelagt, overordentlig slapt, Muskulaturen af bleg graalig Farve. Bicuspidales synes noget fibrøst fortykkede. Intima aortæ viser nogle spredte hvidlige

Flekker. *Underlivshulen*: Organerne frembyder intet Abnormt, naar undtages, at de er meget blege, og at der i Ventriklen findes nogle smaa Blodudtrædelser langs Folderne.

L.-No. 2010, en 30 Aar gammel Bondegut, behandlede første Gang i Asylet fra 2den April 1895 til 16de September 1896. I Moderens Slegt adskillig Sindssygd. Han havde altid været noget taus og indesluttet, havde været straffet for Crimen bestialitatis. Et Aarstid før Indkomsten blev han syg, fortalte, at han havde faaet Befaling af Gud, at han skulde drage ud og forkynde Ordet som udvalgt Discipel, og senere har han stadig forsøgt at romme hjemmefra, enten han var paaklædt eller ikke; havde ogsaa vist Næringsvægring. I Asylet var han fortunlet og ugrei, masede stadig paa at komme hjem og gjorde idelige Rønningsforsøg. Da hans Tilstand bedredes lidt, blev der forsøgt at sende ham hjem; men han fortsatte her med sine Rønningsforsøg og vægrede sig atter for at spise, saa han efter nogle Dages Forløb atter maatte indlægges. Under det andet Ophold var hans Tilstand uforandret, og 22de Juni 1897 døde han af en Lungetuberkulose, hvortil der allerede var Tegn ved hans første Indlæggelse.

Ved *Sektionen* fandtes Hjertet serøst infiltreret; Muskulaturen bleg; Klapperne noget fortykkede paa Slutningsrandene, især Mitrals. Lungerne i sin Helhed fast sammenvoksede til Brystvæggene, saa de revner ved Udtagelsen. I begge kjendes overalt talrige smaa Gryn; i Toppene findes desuden en Del indtil ertstore, pusfyldte Kaverner, omgivne af et sterkt fibrøst Væv. I begge Lunger tillige en Del Ødem. Ogsaa i *Underlivshulen* er Organerne noget serøst imbiberede. Milten noget stor og temmelig blød. I Tarmkanalen, især i Ileums nederste Del, flere tversgaaende Ulcerationer med uren Bund og omgivne af smaa friske graagule gennemskinnelige Gryn. Mesenterialkjertlerne er svulne; men kun i faa af dem findes Tuberkler. Ventriklens Slimhinde især i sin overste Halvdel sterkt fortykket og af graalig nuppet Udseende. *Kranichulen*: Paa Indsiden af Dura mater findes fra Tindingen og bagover i en 6—7 Cm s Udstrækning et rødligt, men nogenlunde let afskrabeligt Belæg. Omtrent midt paa dette Parti findes i de bløde Hinder en liden Hæmorrhagi af en Øres Størrelse. Pia kan let løses fra Hjernen; denne er temmelig fugtig. Sideventriklerne noget udvidede, især bagre Horn, og i Bunden af fjerde Ventrikel nogen Hyperæmi. Forøvrigt intet paafaldende ved Hjernen. Vægt 1520.

L.-No. 2017, en 44 Aar gammel Enke, indkom 15de Oktober 1896. Hun havde været udsat paa Landet en Tid og viste sig ved Indkomsten lidende af en temmelig langt fremskreden Paralysis generalis med usikker Gang, stolprende Tale, hilær Stemning og med Storhedsforestillinger; hun ventede 16 nye Kjoler, hvoraf de 4 af hel Silke, havde 12 Born, hvoraf 6 nydelige Smaapiger med sort, krøllet Haar, brune Øine og hvide Næser. Hun vilde gerne stikke til sig, hvad hun kom over; engang havde hun saaledes i sine Underbenklæder gjemt et Lagen, et Pudevar og et Traadnøste. Hun blev efterhaanden mere og mere fjollet, urolig og urenlig og legemlig mere og mere ubehjælpelig, kunde neppe gaa, Talen blev næsten uforstaaelig, og hun fik

epileptiforme Anfald, Vanskeligheder for at svælge Maden og tilsidst begyndende Dekubitussaar. Hun døde 17de Juli.

Ved *Sektionen* fandtes Aorta stiv og fortykket med runde navleformige atheromatøse Fortykkelser. *Underlivshulen*: I venstre Nyre sees lige under Kapselen, der afløses let, flere smaa gruppeformig anordnede Abscesser (hvori mikroskopisk findes talrige Streptokokkjæder). I begge Nyre er der Injektion og noget mukopurulent Belæg paa Nyrebækkenets Slimhinde. Urinblæren temmelig fortykket; Slimhinden purulent belagt. *Kraniehulen*: Hjerneskalen bagtil temmelig sterkt sammenvokset med Dura mater. De tynde Hinder flekkevis sterkt sammenvoksede med Corticalis, saa store Stykker af denne medfølger ved Afløsningen, fornemmelig over det forreste Parti af den store Hjerne og navnlig paa høire Side. Hinderne er noget ødematøse og Sideventriklerne sterkt udvidede og ganske fyldte af Serum. Hjernens Vægt 1230.

L.-No. 1650, en 32 Aar gammel Pige, indkom 10de Januar 1894. Hun havde i arevis været sygelig og lidt af dyspeptiske, anæmiske og hysteriske Symptomer; senere blev hendes Stemning sterkt vekslende med umotiveret Latter og Graad. I Asylet var hendes Tilstand ogsaa vekslende; snart laa hun taus og reaktionsløs, snart var hun passiarende og tøvet, sagde, at hun var en ABC, snart igjen grædende og uheldig, troede sig besat af Djævelen, var bange for at blive forgiftet osv. Hendes psykiske Tilstand var omtrent uforandret den hele Tid; men hendes legemlige Befindende, der lige fra Indkomsten i Asylet havde været daarligt, forværredes efterhaanden; der udviklede sig en Ftisis, hvoraf hun døde 31te August.

Ved *Sektionen* fandtes Lungerne i sin Helhed fastvoksede til Brystvæggen, gjennemsatte med talrige Tuberkler og Tuberkelgrupper, ostagtige Partier og pusfyldte Kaverner, disse sidste især opad. *Underlivshulen*: Lever og Milt fasthængende ved fibrose Adhærensener til Omgivelserne. Omentet ogsaa fastvokset til Bugvæggen. Milten noget forstørret, blød, med enkelte fremtrædende forstørrede Follikler. Leveren indeholder talrige gule Spetter og desuden enkelte graalige gjennemskinnelige Gryn (Tuberkler). Nyrene synes muligens noget store, temmelig faste; Kapslen delvis fastvokset; Grænsen mellem Marv- og Barks substans paa flere Steder udvisket; Corticalis synes i det hele smalere end normalt. I venstre Nyrebækken findes en valnødstor Udbugtning, i hvis Væg et mørkbrunt Blodextravasat. I høire Tube, paa Overgangen mellem Tuben og Uterus, et nødstort afkapslet med «Ost» fyldt Parti. Høire Ovarium omdannet til en ostet Sæk. Tarmens Slimhinde hist og her noget injiceret og med enkelte tversgaaende Ulcerationer i de tynde Tarme; de har en uren Bund og er omgivne af smaa Tuberkler. Mesenterialglandlerne delvis tuberkuløse, en enkelt fastvokset. *Kraniehulen*: Hjerneskalens Ben meget tykke. Hinderne noget blodfulde med et hæmorrhagisk Fibrinbelæg paa venstre Side omtrent over Centralfuren paa Indsiden af Dura mater. Gyri muligens noget applanerede. Forøvrigt kan intet abnormt paavises ved Hjernen; Vægt 1120.

L.-No. 2117, en 64 Aar gammel Enke, indkom 16de September 1897. I Familien havde der været mange Tilfælde af Sindssygdom; men hun selv

havde været frisk, indtil hun ca. 5 Maaneder før Indkomsten i Asylet fik en Erysipelas faciei og under denne Sygdom blev nedtrykt tilsinds, klagede over sine Synder og erklærede sig fortabt. I Almindelighed var hun taus og ængstelig, men undertiden fik hun Anfald med Uro og Skrig. De sidste 3 Uger hjemme havde hun ikke villet spise, og hun maatte en Uges Tid stadig kateteriseres. Hun maatte her gives Mad gennem Sonde og var turvis noget urolig. Hendes Kræfter var allerede ved Indkomsten meget smaa, og da man den 24de September skulde flytte paa hende, faldt hun pludselig sammen; der randt en hel Del tyndtflydende, sterkt lugtende Afføring fra hende, hun gjorde nogle faa Inspirationer og var derpaa død.

Ved *Sektionen* fandtes Hjertet forstørret med overordentlig rig Fedtafleiring; Muskulaturen af mørk brunlig Farve, temmelig blød — i venstre Ventrikel 1 cm. tyk; høire Ventrikels Muskulatur er kun antydet, idet Væggen væsentlig bestaar af Fedt. Alle Klapper noget seneagtig fortykkede i Randene. I Intima aortæ flere lidt ophøiede gullige Flekker. I Lungerne nogle smaa fibrose Adhærenser i begge Toppe, sterkt udtalt Hypostase i begge nedre Lappe. Fra Snitfladen kan der overalt udpresses en svagt skummende Vædske, om end denne synes meget sparsom nedad paa venstre Side. Bronkierne indeholder i høire Lunge, især rundt Forgreningsstedet, en hel Del Slim og Melkekoagler, saa at Lumina synes fuldstændig obstrueret. Paa venstre Side findes intet saadant. I Trachea nogle smaa Melkekoagler. I Larynx lidt Slim. I *Underlivshulen* flere fibrose Adhærenser dels mellem Tarmene indbyrdes, dels mellem disse og Bugvæggen. Ventrikel indeholder en hel Del galdefarvet Vædske med to egstore Osteklumper; Slimhinden tildels punktvis blodunderløben. Tyndtarmen indeholder en Del tynde Fæces, Tyktarmen store Masser af haarde formede Ekskrementer. Slimhinden i de tynde Tarme viser intet abnormt, medens i de tykke Tarme findes ikke saa faa overfladiske, smaa Ulcerationer, omgivne af Pigment. *Kraniehulen*: Kraniets Ben af normal Tykkelse, undtagen bagtil, hvor de synes tykkere end normalt. Her findes ogsaa ved Proc. occipit. en Asymmetri bestaaende i, at Midtlinjen (Falx cerebri) gaar noget over til høire. Med Undtagelse af, at Hjernen er noget blodfuld, kan intet abnormt paavises. Hjernens Vægt 1280.

L.-No. 2120, en gammel Mand, hvis Alder er ukjendt, overflyttedes 2den Oktober 1897 fra Byens Arbejdsanstalt, hvor han havde været fra 28de August. Han havde der den hele Tid været underlig, ikke spist, været urenlig, brugt sin Madkop til Natpote og lignende. Han havde tidligere været henfalden til Drik og ogsaa begaaet Excesser in Venere. Han gjorde ved Indkomsten et sløvt og tøvet Indtryk; naar han begyndte paa et Svar, stoppede han ofte op midt i Sætningen uden at fortsætte. Syntes at svare ja og nei iflæng uden Forstaaelse af, hvad han blev spurgt om. Han var ogsaa her meget urenlig. Hans Gang og Tale var usikker og besværet, Talen grødet, men ikke egentlig paralytisk. Den 3die November er noteret, at han for et Par Dage siden havde en næsten erysipelatøs Rødhed i Ansigtet, men Temperaturen var normal; han ser idag slappere ud; der er tydelig Slappelse i høire Ansigts-

halvdel, og han har de sidste Par Dage ikke gjort Brug af sin høire Arm. 4de November: Reagerer ikke paa nogensomhelst Tiltale. Høire Arm holdes noget kontraheret. Venstre Arm falder aldeles slap ned, naar man løfter den; men han kan bevæge den. Der er lidt Dæmpning over høire Lunges nedre Lap. 5te November: Der var igaar lidt Bevægelse i høire Arm; men idag ligger den aldeles som lammet. Han drak ikke saa lidet Melk, hostede en sjelden Gang, tog sin Medicin, men Kræfterne svandt stadig; han laa i det sidste Døgn i en komatøs Tilstand og døde 12te November.

Sektion: Ved Aabning af Brystkassen trækker Lungerne sig ikke tilbage, da de i sin Helhed er sammenvoksne med Brystvæggen; de fibrose Adhærensler lader sig dog let løse. Venstre Lunge er i sin Helhed luftholdig; bagud nedad sterk Blodoverfyldning, medens de øvre Partier er ødematøse. Høire Lunge ogsaa i sine øvre Partier ødematøs, i sit bagre Parti nedad pneumonisk, men saa skjør, at den brister ved Udtagelsen. Det pneumoniske Parti er lufttomt, og fra Snitfladen kan afskrabes en rigelig skiddengraalig puriform Vædske. *Underlivshulen:* Leveren omtrent af normal Størrelse, graalig bleg og overordentlig blød. Milten af normal Størrelse, meget blød med fremtrædende Follikler paa Snitfladen. Venstre Nyre noget liden med talrige Arinddragninger paa Overfladen, Kapselen hænger lidt fast; Snitfladen viser en broget Tegning med utydelige Grænser mellem Corticalis og Medulla. Høire Nyre større end venstre og uden Ar; Kapselen let afløselig. Snitfladen viser her tydeligere Tegninger end i venstre, men dog mindre tydelig end normalt. Mavens Slimhinde synes noget glat og atrofisk. *Kraniehulen:* Benene haarde og fortykkede. Intet at bemærke ved Dura mater; derimod er de tynde Hinder sterkt injicerede, og Spidsen af venstre Lobus frontalis er let fastheftet til Dura. De tynde Hinder er let afløselige, dog med Undtagelse af den samme forreste Spids af Lobus frontalis. Paa Basis er Karrene dels fortykkede og delvis kalkinfiltrerede, dog ikke i nogen udtalt Grad. Gyri overalt paafaldende flade, især fortil paa venstre Side. Ved Snit paalangs gennem venstre Lobus frontalis findes en Tumor af ca. 6 Cm. Udstrækning forfra bagtil med et gulagtigt gliomatøst Midtparti, omgivet af en graalig rød Zone af noget fastere Konsistens end Midtpartiet. Tumors bagerste Grænse naar til Væggen af venstre Sideventrikel, hvis forreste Horn er kortere end paa høire Side. Gyrus centralis ant. & post.'s graa Substans er ikke, saavidt sees kan, infiltreret, idet Tumor først i Dybden strækker sig saa langt bag som til Sulc. centralis. I Væggen af høire Sideventrikel lige ved dens forreste Spids findes ogsaa en omtrent spansknødstor graaligrød Tumor, altsaa af samme Udseende som Randpartiet af den ovenfor beskrevne. Forøvrigt findes intet paafaldende i de centrale Ganglier, Thal. opt., Capsula int. eller Caps. ext. samt i den lille Hjerne og den forlængede Marv. Hjernens Vægt 1530. Den mikroskopiske Undersøgelse af Hjernetumor viste Billedet af et Gliom med sarkomatøse Partier indimellem. Gliomtraadene var paa enkelte Steder meget rigelige og dannede smaa Øer eller Lobuli, der ved Weigerts Gliafarvning havde stor Lighed med Billedet af den krupøse Pneumoni med Weigerts Fibrinfarvning. Foruden disse Øer fandtes

mere eller mindre talrige lange Traade overalt i Tumor, selv paa de mest sarkomatose Steder. I de lyse Partier, som fandtes ved Hjernens Udtagelse, sees næsten kun Gliomtraade, der er sprængt fra hinanden ved en serøs Vædske, omtrent ikke Celler og faa Kar. De cellerige Partier findes som ovenfor antydet i de mere perifere Partier, hvor igjen Gliomtraadene træder i Baggrunden. Cellerne har for det meste en rundagtig Form. Der findes en hel Del tyndvæggede Kar. I den egentlige Tumors Omkreds er der Hyperæmi, men liden eller ingen Rundcelleinfiltration. Den lille i høire Hemisfære er betydelig cellerigere end den store i venstre Hemisfære; men der findes dog ikke saa faa Gliomtraade.

L.-No. 2 133, en 31 Aar gammel gift Kone, der indkom 4de November og behandlede her under Diagnosen Delirium acutum. Flyttede for et Aars Tid siden fra Udlandet til et af Landdistrikterne i Nærheden af Byen, men trivedes ikke, længtede tilbage til sit Hjem, blev nervøs, ligegyldig for sit Husstel og sine Børn. Juni 1897 slog dette om til det modsatte; hun blev ivrig i alt Arbejde, pyntede sig, byttede Kjoler flere Gange om Dagen; derefter blev hun lidt efter lidt igjen naturlig; men i Oktober klagede hun over Obstruktion, hyppig smertefuld Nisus og daarlig Søvn. Hun fik ogsaa Anfald af chorea-lignende Rykninger i Arme og Ben, kunde et Par Timer ad Gangen ikke tale, «da Struben snørede sig sammen»; efterpaa fik hun Anfald af Krampegrad. Senere blev hun ogsaa mere urolig, fik Vrangforestillinger, troede, Manden vilde dræbe hende, og vilde intet spise. Hun var ved Indkomsten meget urolig, i uafbrudt Bevægelse med choreatiske Trækninger i Hoved og Ekstremiteter, snakkede uafbrudt med kludret, stødvis Tale og uden forstaaelig Mening og Sammenhæng. Hun var noget ængstelig, vilde ikke spise, kastede uafsladelig om med sine Sengklæder. Hun var i Asylet den første Tid uforandret med samme ustanselige Uro, kastede og vred sig, fegtede om sig med Armene uden Maal og Med, snakkede halvhoit, stødvis og temmelig uarticuleret. Hun var noget kongestioneret, halvt cyanotisk, spiste nogenlunde, naar man nødede Maden i hende. Pulsen var som oftest meget frekvent, adskillig over 120. Temperaturen, som det i de første Dage ikke var muligt at faa maalt ordentlig, viste sig senere at gaa op til henved 39°. Hun behandlede med Ergotininjektioner, som ikke syntes at virke synderlig paa hende, hvorfor hun ogsaa nogle Gange, naar Uroen blev for sterk, fik Hyoscinindsprøitninger. Hun fik en besværlig Diarrhoe; blev efterhaanden roligere, kastede ikke saa med Klæderne og blottede sig ikke saa sterkt. Talen var stadig skjælvende, temmelig uforstaaelig, men man opfattede, at hun et Par Gange talte om, at hun var Dronning, og at hendes Mand var Millionær. Tungen og Læberne, som hele Tiden holdt sig tørre, blev mørke og skorpebelagte, Respirationen, der hele Tiden var temmelig forceret, fik undertiden nogen Lighed med Cheyne-Stockes Fænomen. Hun laa ofte med opad roterede Bulbi. Pulsen holdt sig lige frekvent, men blev svag, neppe tællelig, og den 18de November døde hun i en komatøs Tilstand. Hun havde for sin Diarrhoe faaet Opium, og i den sidste Tid fik hun ogsaa noget Kognak.

Ved *Sektionen* fandtes i *Kranichulen* Hjerneskalen temmelig tyk og tung med mørk blaalig gjennemskinnende Diploe, temmelig fast sammenvokset til Dura. I Sin. longit. sup. lidt flydende Blod; betydelige Masser Serum i Subduralrummet. De tynde Hinder sterkt, væsentlig venøst blodoverfyldte; Venerne ligger som tykke sorte Pøser. Hinderne flekvis, især langs Karrandene, sterkt hvidlig fortykkede, betydelig ødematøse og løsnes kun vanskelig fra Corticalis, idet der gaar fine Bindevævstraade ind i denne, og stykkevis udover venstre Frontallap skrælles det øverste Lag af Corticalis af med Hinderne. Corticalis er noksaa mørkfarvet, synes i det hele taget at være noget svullen, ødematøs eller halvt flesket af Udseende og maaler indtil 7 mm. i Tykkelse. Den hvide Substans sterkt blodprikket. I Ventriklerne findes der ikke stort Serum, og Plexus er paafaldende tomme. Ved Centralganglier, den lille Hjerne og Med. obl. intet andet særligt at bemærke end Injektion. Omkring Med. spin. ogsaa betydelig Ansamling af Serum. Hjernens Vægt 1210. Efter Mandens indstændige Anmodning afstodes fra videre Aabning af Liget.

L.-No. 1239, en 71 Aar gammel Mand, overflyttedes hertil 15de April 1891 fra Rosenbergs Asyl, hvor han havde været behandlet fra 1886. Han var blind, noget støiende og urenlig. Holdt sig her gennem Aarene temmelig uforandret, snakkede næsten uafbrudt med sig selv, klappede i Hænderne, syntes at være hallucineret og skjændte, som om han skulde trætte med nogen. Det sidste Aars Tid holdt han sig næsten stadig tilsengs, da han efterhaanden var bleven mere svag og affældig. Dagen, før han døde, var der intet usedvanligt at mærke paa ham, han spiste sin Mad med god Appetit, laa og raabte om Eftermiddagen paa Tobak som sedvanlig. Om Morgenen tidlig den 23de December faldt han pludselig sammen og døde efter faa Minutters Forløb.

Ved *Sektionen* fandtes Mitralis lidt ujevnt fortykket i Randen og Papillær-muskulernes Sener fortykkede; ogsaa Aortaklapperne er noget senet fortykkede, men som det synes uden videre Betydning; Aorta indeholder kun sparsomme atheromatøse Flekker. Muskulaturen omtrent af normal Tykkelse med udtalt brun Farve. Lungerne er begge fastvoksede til Brystvæggen, især bagtil. Venstre Lunge sterkt hypostatisk, dog overalt luftholdig. Fra Bronkierne kan der i begge Lunger udpresses ikke saa lidet Mukopus. I *Underlivshulen* yderst sparsom serøs Vædske. Leveren er af normal Størrelse med en Del knappenaals-hovedstore Cyster paa Overfladen. Venstre Nyre omtrent af normal Størrelse, men føles meget fast og ujevn; Kapselen temmelig fast vedhængende; paa Snit viser den egentlige Nyresubstans sig meget smal, Bækkenet sterkt udvidet. Tegningerne i Nyresubstansen løber sammen og er udviskede; Farven hist og her graalig gul. Ogsaa Ureter paa denne Side udvidet. Høire Nyre noget større end venstre; Nyrebækkenet ikke saa udvidet, forresten som venstre. Blærens Væg fortykket med udvidede Kar. Prostata rager ind i Blæren, især med midterste og venstre Lap. I Underlivet viser baade større og mindre Arterier sig sterkt sklerotiske, tildels med betydelig Kalkinfiltration. *Kraniehulen*: Benet noget tykt. Dura mater temmelig fasthængende til Benet. Paa Indsiden en udstrakt Hinde af næsten 1 Mm. Tykkelse, tildels med Hæmor-

rhagier. Paa Basis viser Karrene sig betydelig sklerotiske, og Nervus opticus har paa venstre Side et graat gennemskinneligt Udseende ligesom Tractus nervi. Den høire Nervus opticus har et hvidligt, mere normalt Udseende. Lobi olfactorii synes at have en mere graalig, fibros Karakter end ellers. Pia mater hænger i Partiet foran Gyrus centralis temmelig fast med den graa Substans, der ved Aføsningen følger med i ikke ubetydelig Udstrækning. I den bagerste Del af Hjernnen er dette ikke Tilfældet; derimod findes her paa høire Side i Okcipitallappen flere graalige omtrent ertstore Partier, der ikke kan sees paa nogen Kant at staa i Forbindelse med den graa Substans, hvorfra de skiller sig ved en lysere Farvenuance. Hjernens Gyri synes i det hele temmelig smale og den graa Substans tyndere end sedvanlig. Fortil er Indsiderne af Frontallapperne i neglstor Udstrækning sammenloddede, saa at Substansen revner, idet man forsøger at skille dem ad. Ependymet i Ventriklernerne, der er forstørrede, viser Antydning til Granulering. Paa venstre Side har den midterste Del af Corpus striatum en eiendommelig graabrun Farve, der markerer sig fra den øvrige graa Substans og ikke kan sees at ligne den paa høire Side. Forøvrigt intet at bemerke. Hjernens Vægt 1280 Gram. Til mikroskopisk Undersøgelse udtoges Dele af Frontallapperne, Temporallapperne samt de ovenfor nævnte Partier af Corpus striatum og Parietallapperne. Desuden udtoges N. optici med Chiasma og Tractus. Hærdning i 10 pCt. Formolopløsning; ved en Uagtksomhed blev intet fikseret i Müllers Vædske, hvad der gjorde Undersøgelsen af Nervefibrene og deres Tilstand meget vanskelig. Venstre N. opticus viste sig betydelig skleroseret med en hel Del Kar, i hvis nærmeste Omgivelser der sees en tildels betydelig Kjerneforøgelse. Der saaes en Masse Corpora amylacea, for det meste i Nervens Yderkanter, men ogsaa i dens Midtparti. I høire N. opticus fandtes de kun i Randen. Der kan med Sikkerhed ikke paavises Nervefibre i venstre Nerv. opt. I Chiasma saaes ogsaa flere Kar med nydannet Bindevæv; i Tract. optic. kunde intet paafaldende opdages. I de fra Frontallappen tagne Prøver sees Pia maters Kar hist og her at være ret tykke, og hvor de gaar ind i Hjernesubstansen, er de paa enkelte Steder omgivne af talrige Kjerner. Gangliecellerne er her ligesom i Okcipital- og Temporallappen tilstede i rigelig Mængde. Næsten alle indeholder meget Pigment, enkelte viser pyramideformige Kjerner, andre runde. I de nævnte Partier af Okcipitallappen findes almindelig graa Substans; kun synes Pigmentmængden at være større end normalt i enkelte Nerveceller samt nogle andre Celler, der tildels tilhørte mindre Kar, dels antoges for Gliaceller. Forøvrigt intet paafaldende I Corp. striat. fandtes mikroskopisk intet, der adskilte sig fra det tilsvarende Sted paa den anden Side.

Extrakt af Newengaardens Sindssygeasyls Kassaregnskab for Aaret 1897.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Newengaarden.

Indtægt:

	Kr.
1. Beholdning 1ste Januar 1897:	
a. Madvarer, Brændsel o. a. Forbrugsartikler Kr. 4 875,55	
b. Restancer. « 9 765,51	
c. I Kasse « 12 064,88	
	26 705,94
2. Kurpenge	119 469,41
3. Beklædningspenge	11 933,15
4. Diverse Indtægter	4 463,58
5. Refusioner	110,95
	162 683,03

Udgift:

	Kr.
1. Lønninger og Extraarbejde	22 313,31
2. Brændsel	6 914,27
3. Belysning	3 124,84
4. Renhold	1 187,29
5. Kontorudtællinger	706,23
6. Vedligehold, Fornyelse, Assurance af Inventar m. m.	3 613,60
7. Bispisning	42 339,46
8. Patienternes Beklædning	5 297,69
9. Patienternes Adspredelse og Arbeidsopmuntring	1 991,39
10. Medicin, Instrumenter, Bøger	1 336,37
11. Forskellige Udgifter	8 274,22
12. Vedligehold og Brandkontingent af Asylets Bygninger	4 766,57
13. Amortering og Forrentning af Kommunens i Asylet nedlagte Anlægskapitaler	33 425,96
14. Beholdning 31te December 1897:	
a. Madvarer, Brændsel o. a. Forbrugsartikler Kr. 3 678,61	
b. Restancer. « 10 322,46	
c. I Kasse « 13 327,11	
	27 328,18
15. Refusioner	63,65
	162 683,03

Af Asyllæge Loofts Beretning for Rosenbergs Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Rosenberg.

— — De i Aarets Løb døde var:

1. I. P. F., 66 Aar gammel Enke fra Volden. Paranoia. Hun indkom i Asylet den 3die Oktober 1896, var tidligere — 1886—87 — behandlet i Rotvold Asyl. Havde i flere Aar lidt af Forfølgelsesidéer og Hallucinationer. I Januar Maaned 1897 fik hun Morbilli, som ved de Tider gik epidemisk i Bergen; der udviklede sig dobbeltsidig Bronkopneumoni, særlig fremtrædende paa venstre Side. Hun døde den 2den Februar 1897. Obduktion blev ikke foretaget.
2. J. J. B., 67 Aar gammel Strandsidder fra Aure. Melancholia. Han indkom i Asylet den 10de April 1892, var tidligere behandlet i Rotvold Asyl. Før Indkomsten havde han haft religiøse Grublerier, næret sterke Selvbepreidelser og indbildt sig at være den Onde. Under Asylopholdet robede han stadig Forestillinger om at være «Gudsbespotter», «Korsfæster» o. s. v., var nedtrykt af Sindsstemning.
Omkring Midten af Februar Maaned 1897 maatte han efter nogle Dages Svaghed lægges tilsengs; han døde den 16de Februar 1897.
Sektionen viste: Ved Hjernen og dens Hinder intet særligt makroskopisk abnormt. I Hjerteposen er der nogen serøs Vædske ansamlet; Hjertet selv viser intet at bemærke. Venstre Lunge er i sin Helhed fastvokset til Brystvæggen; i øvre Lap findes nogle gamle Tuberkelafsnitninger; nedre Lap er noget kollaberet, kødet og lidet luftholdig. Høire Lunge er i Toppen og delvis ogsaa forresten adhærent til Brystvæggen; i høire Lunges Top findes nogle Tuberkelinfiltrater og et Par smaa Kaverner. Nedre og midtre Lap viser graa Hepatisation.
Begge Nyre er granulær-atrofiere.
3. O. O. V., 19 Aar gammel Gaardmandssøn fra Holden. Insania epileptica. Indkom i Asylet den 6te Juni 1896. Han var af en meget belastet Slegt; Faderen var sindssyg, og denne Gut var avlet efter Faderens Hjemkomst fra Gaustad Asyl. Fra tidlig Barnealder af robede han udtalte moralske

Defekter; fra 1894 af begyndte han i Tilslutning til epileptiske Anfald at blive urolig, vilde ikke have Klæder paa, negtede af og til at tage Næring til sig; begyndte efterhvert at sløves, maatte makes. I Asylet havde han ofte Anfald, var jevnlig urolig, men spiste selv. Fra Indkomsten hostede og expektorerede han; dette tiltog udover Vinteren; han maatte stadig ligge tilsens og døde den 18de Marts 1897.

Obduktionen viste: Tuberkelinfiltrater og Kaverner i begge Lunger. Fedtdegeneration af begge Nyre. Forresten intet særligt at bemærke.

4. O. J. S., 82 Aar gammel Gaardmand fra Haus. Dementia. Han indkom i Asylet den 6te Juni 1870; var tidligere to Gange behandlet i Asyl. Efter 3 Dages Sygdom med ubestemte Symptomer døde han den 10de April 1897.

Obduktionen viste: I *Cavitas cranii* delvis Sæmmenvoksning mellem Dura mater og de tynde Hinder, der hist og her er graalighvide og fortykkede. Hjernens Kar er sklerotiske; Hjernen selv viser intet makroskopisk merkbart. *Cavitas pectoris*: Hjertet er stort; Arteriae coronariae er sklerotiske og sterkt forkalkede; venstre Ventrikelvæg er hypertrofisk, høire Ventrikelvæg er tydelig fedtdegenereret; Mitral- og Aortaklapperne er kalkinfiltrerede; Aorta ascendens er meget udvidet, uelastisk, og der sees indvendig talrige større og mindre atheromatøse Flekker, der tildels er kalkinfiltrerede. Begge Lunger er emfysematøse, i Toppene adhærente til Brystvæggen; det peribronkiale Væv er sterkt pigmenteret. *Cavitas abdominis*: Leveren er stor og blodfuld. Begge Nyre er granulær-atrofierede.

5. E. J. S., 40 Aar gammelt Fattiglem af Tingvold. Dementia. Han indkom i Asylet den 20de Juli 1882. Særlig fremtrædende hos ham var Tilbøielighed til at stjæle Kvinders Undertøj, som han tildels ødelagde, tildels iførte sig selv, som det syntes med sexuel Tilfredsstillelse. Han var forresten ofte urolig, skjændende, var urenlig. Den 15de Marts 1897 begyndte han at plages af Diarrhoe, hostede en Del, tog af og maatte tilsens. Fysikalsk konstateredes mat Perkussionslyd over hele Bagfladen af høire Lunge, Rallelyd og Bronkialblæsen; Slimrallen over venstre. Han døde den 20de Mai 1897.

Obduktionen viste: Ved Hjernen og dens Hinder er intet særligt at merke. Hjertet viser intet abnormt at merke. Høire Lunge er noget komprimeret af Eksudat i Pleurahulen; Lungen selv er gennemsat med Tuberkelinfiltrater og Kaverner; venstre Lunge er ogsaa gennemsat med Tuberkler og Kaverner.

Lever, Nyre og Mavesæk viser intet at merke. De tynde Tarme viser derimod udbredte tuberkuløse Saar; paa Tarmenes Serosaside sees ogsaa Tuberkelruption.

6. S. L., 48 Aar gammel, Skibsførers Hustru fra Oddernæs. Dementia. Hun indkom i Asylet den 11te Marts 1890; var tidligere behandlet i Eg Asyl; havde været sindssyg i flere Aar, havde talrige Vrangforestillinger,

særlig i expansiv Retning. I Asylet kom hendes Vrangforestillinger stadig frem; hun var ofte urolig og voldsom, tildels urenlig. Den 8de Februar 1897 fik hun sterk Blodspytning og maatte tilsengs, vilde ikke paa nogen Maade lade sig undersøge. Hun hostede senere stadig og expektorerede en Masse; Undersøgelse blev stadig hindret; der indtraadte excessiv Afmagring, og den 11te Juni 1897 døde hun.

Obduktion blev ikke foretaget paa Grund af hendes Slegtninges Bøn derom.

7. J. A. E., 28 Aar gammel Blikkenslager af Aas. Dementia. Indkom i Asylet — overflyttet fra Kristiania Asyl — den 20de August 1895. I Asylet var han for det meste urolig og tildels voldsom, var sløv og uvirksom; plagedes af Hallucinationer. Udover Vaaren 1897 begyndte han at magre sterkt af, hostede og expektorerede. Ved fysikalsk Undersøgelse fandtes udbredt Slimrallen over begge Lunger. Han døde den 15de Juni 1897.

Obduktionen viste: Ved Hjernen og dens Hinder er der intet særligt at merke. Hjertet viser heller intet at merke. I venstre Pleurahule er der et serøst Exsudat, der komprimerer Lungens nedre Lap; denne er ligesom ovre Lap gjennemsat med Tuberkelinfiltrater og Kaverner. Hoire Lunge er i sin Helhed gjennemsat med Tuberkelinfiltrater. De øvrige indvendige Organer viser intet særligt at merke.

8. S. A. B., 58 Aar gammel Sømmand af Fedde. Paranoia. Indkom i Asylet den 16de Juni 1897, var tidligere behandlet i Eg Asyl fra 25de Juni—6te December 1889 og i Rosenborgs Asyl fra 11te Januar—2den Juni 1890. Som Barn var han hidsig, opfarende og egensindig. For ca. 12 Aar siden lagde han sig tilsengs og var pirrelig og bitter, laa tilsengs i 3 Aar; senere tog han sig atter en længere Sengetur, blev mere og mere pirrelig, vilde ikke se Folk, men var truende og ondskabsfuld, saa han maatte indlægges i Eg Asyl og senere i Rosenborgs Asyl, hvorifra han 1890 udsattes i privat Forpleining. Han har i de senere Aar været truende og voldsom — med Øks og Stok, har hadet sin Familie, som han paastaar «har dræbt ham». Han klagede desuden stadig over mange sygelige Fornemmelser i Legemet. Under Opholdet i Asylet klynkede og klagede han over Smerter for Brystet, hvorfor han blev behandlet med Opiumsdraaber; han laa for det meste tilsengs i Eneværelse. Den 20de Juli om Natten fandt han mellem Vagtbesøgene Anledning til at begaa *Suicidium* ved Hængning (Kvælning med Lagenet). Paa en Lap Papir, han havde lagt fra sig, havde han skrevet: «Min Familie har forvoldt mig dette».

Obduktionen viste: Rigor mortis er delvis tilstede. *Cavitas cranii*: Venerne er blodfyldte; intet merkbart forresten. *Cavitas pectoris*: Begge Lunger er delvis adhærente til Brystvæggen. Paa Pleurahinderne sees flere Ekkymoser. I venstre Lungetop findes et Par ertstore, faste, fibrose Knuder. Hjertet: Muskulaturen er tyk, og der findes fibrose Drag i

samme; den er fast og knistrende at skjære i; Mitralklappen er noget fortykket i Randen; Aorta er sklerotisk og atheromatøs. I høire For- og Hjertekammer er der flydende Blod.

Ved Mave, Lever, Milt og Tarme intet at merke. Venstre Nyre er noget liden; dens øvre Del er graableg af Farve og skrumpen; ved Gjennemskjæring viser dette Parti sig at dække eller omhylle en Cyste med Calculi; lignende Cyste findes ogsaa i Nyrens nedre Del. Høire Nyre er granulær-atrofisk.

9. A. M. M. S., 42 Aar gammel Gaardmandsdatter fra Leknæs Sogn. Dementia. Indkom i Asylet den 11te April 1895; var tidligere behandlet i Eg Asyl. Hun var sløv, indimellem urolig og voldsom, meget urenlig. Fra August Maaned 1897 af vilde hun ikke mere spise, havde Diarrhoe, magrede af, hostede ikke. Efter vedvarende Diarrhoe døde hun den 29de September 1897.

Obduktionen viste: Venstre Lunge er i sin Helhed gennemsat med Tuberkelinfiltrater og Kaverner. Høire Lunge er i øvre og midtre Lap tuberkelinfiltreret. Begge Nyre er fedtdegenererede. De tynde Tarmes Slimhinde er blodinjiceret og viser enkelt Erosioner. Mesenterialglandlerne er forstørrede.

10. S. O. I., 21 Aar gammel Gaardbrugers Søn fra Helleland. Dementia. Indkom i Asylet den 14de November 1893; var tidligere behandlet i Eg Asyl. Der er megen Sindssygdом i Faderens Slegt; Faderen selv har været sindssyg i mange Aar.

Fra Barnsben af eiendommelig og stridig frembød han udtalte moralske Defekter. 17 Aar gammel indlagdes han i Eg Asyl; samme Aar overflyttedes han til Rosenbergs Asyl, hvor han meget snart frembød Billedet af dyb Demens, der vedvarede uforandret, indtil han den 3die Oktober 1897 døde efter nogen Tids Hoste og sterk Afmagring.

Obduktionen viste: Tuberkulose i begge Lunger samt let Fedtdegeneration af Nyrene.

11. J. H.. 63 Aar gammel; fhv. Bankbud fra Stavanger. Epilepsia. Indkom i Asylet den 2den Oktober 1897. For 1½ Aar siden var Krampeanfaldene begyndt hos ham; de optraadte hver Maaned og ledsagedes efter nogen Tid af Voldsomhedsanfald, saa han maatte indlægges i Eg Asyl, hvor han opholdt sig til Mai 1897. Efter Hjemkomsten var han en Tid noksaa rolig; men noget senere begyndte han at blive voldsom ligeoverfor sin Hustru, hvem han troede vilde forgifte ham osv.

Paa Rosenbergs Asyl indtraadte allerede den 7de Oktober 1897 voldsomme epileptiske Anfald med langvarig Bevidstløshed efterpaa; fra den 11te Oktober Status epilepticus med Mors den 13de Oktober 1897. Da Liget skulde hjemsendes, blev kun Kraniet aabnet til Sektion: Bortset fra excessiv Blodfyldning i Hindernes og selve Hjernens Kar kunde intet makroskopisk abnormt paavises.

12. O. G., 19 Aar gammel, Fattiglem af Barbu; indkom i Asylet den 13de Februar 1896. *Insania degenerativa*. Han var tidligere behandlet i Eg Asyl fra 17de Februar til 20de April 1894. Blev syg 15 Aar gammel; arvelig Belastning og religiøse Grublerier antoges som Aarsag. Sygdommen ytrede sig ved Uroanfald og Hallucinationer vekslende med Perioder, da han var stille, men egen af Væsen; til andre Tider var han truende (med Ild og Mord) samt ødelæggende.

I Rosenbergs Asyl var han for det meste stille og rolig, var sløv og ligeegyldig, slusket om Person og Dragt. Fra den 15de September 1897 merkedes legemligt Ildebefindende; han begyndte at magre af, hostede og ekspektorerede, viste Temperaturforhøielse om Aftenerne; den fysikalske Undersøgelse viste intet sikkert, da hans Respiration altid ved Undersøgelsen var rent overfladisk, og han ikke kunde formaaes til at gjøre Undersøgelsen lettere. Han døde den 16de Oktober 1897.

Sektionen viste: Tuberkulose i begge Lunger.

13. A. A. B., 35 Aar gammel, fhv. Møllearbejder fra Vos. *Paranoia*. Han indkom i Asylet den 23de Oktober 1895. Var tidligere behandlet 2 Gange i Rosenbergs Asyl og 1 Gang i Kristiania Asyl. Han havde Forfølgelsesideer, «usynlige Mennesker elektriserede og magnetiserede ham»; Hallucinationer for Hørslen var tilstede; Storhedsidéer — særlig i religiøs Retning — optraadte ogsaa efterhvert. Fra Begyndelsen af Februar Maaned 1897 fik han en Glandelabsces under høire Arm; den bredte sig delvis udover Brystets Forflade og sænkede sig nedover Armen; trods stadige antiseptiske Indspøitninger holdt Suppurationen sig udover Aaret.

I Begyndelsen af Oktober Maaned 1897 begyndte han at lide af Diarrhoe, magrede sterkt af. Han døde den 24de November 1897. Obduktion blev ikke foretaget.

14. K. H. Ø., 36 Aar gammel, Gaardmandsdatter fra Næsset. *Dementia*. Indkom i Asylet den 7de Juni 1895, overflyttet fra Rotvold Asyl. Hun var under Asylopholdet sløv, urenlig, trodsig og stridig; havde ved Indkomsten fysikalske Tegn paa Tuberkulose i høire Lunges Apex.

Fra Begyndelsen af November Maaned 1897 tiltog Hosten; hun ekspektorerede meget, magrede sterkt af og maatte holde Sengen. Hun døde den 10de December 1897.

Obduktionen viste: Tuberkelinfiltrater og Kaverner i begge Lunger Fedtdegeneration af begge Nyrer.

15. L. E. B., 66 Aar gammel, Kaarmand fra Bindalen. *Dementia*. Indkom i Asylet den 10de Oktober 1897; havde været sindssyg ca. 3 Aar, sløv, urolig, rastløs og tildels voldsom, naar han ikke fik sin Vilje. Under Opholdet i Asylet var han stadig forvirret, urolig og ødelæggende; maatte delvis mades. Han aftog efterhvert i Huld og Kræfter og døde uden bestemte forudgaaende Sygdomstegn den 22de December 1897.

Obduktionen viste: I *Cavitas cranii* er der — særlig i Hjernens Ventrikler — serøs Vædske ansamlet. Hjernens Kar er atheromatøse;

forresten intet merkbart. *Cavitas pectoris*: Hjertet er forstørret, særlig venstre Halvdel, hvor Væggene viser sig meget fortykkede; Aortaklapperne er fortykkede; Aorta ascendens er sterkt udvidet — næsten som et Aneurisma. Arteriae coronariae er rigide og skleroserede. Ved Lungerne intet at bemerke. *Cavitas abdominis*: Ventrikel og Tarme, Lever og Milt viser intet at bemerke. Begge Nyrer er granulær-atrofiserede og delvis fedtdegenererede.

16. S. M. K. S., 32 Aar gammel, Lærers Hustru fra Borgund. Amentia. Indkom i Asylet den 7de Juni 1895, overflyttet fra Rotvold Asyl. Hun var efter en Barselseng 1894 blevet rar, mistænksom, havde Forfølgelsesidéer, viste Næringsvægring og var urenlig; senere blev hun forvirret, urolig og tildels voldsom. Under Opholdet i Rosenbergs Asyl blev hun efterhvert mere og mere dement; var ofte urolig, jevnlig urenlig. Fra Vaaren 1897 begyndte hun at magre af; fysikalsk Undersøgelse viste, at begge Lungetoppe var angrebne. Udover Sommeren og Høsten tiltog Hoste og Expektoration; fra Begyndelsen af November maatte hun stadig holde Sengen. Hun døde den 28de December 1897.

Obduktionen viste: Begge Lunger er gennemsatte med Tuberkelinfiltrater og Kaverer; fra venstre Lunge af har en stor Kaverne perforeret til et afkapslet Rum i Pleurahulheden. Begge Nyrer er fedtdegenererede.

17. P. K. R., 34 Aar gammel, Tjenestedreng fra Romedal. Dementia. Indkom i Asylet den 29de Mai 1892. Tidligere behandlet i Gaustad Asyl. Han var under Opholdet i Asylet sløv og uvirksom, havde ofte impulsive Anfald, da han begik Voldsomheder. Den 22de Mai 1897 blev han pludselig syg, fik sterk Dyspnoe og maatte lægges tilsengs. Fysikalsk Undersøgelse viste mat Perkussionslyd og Rallelyd over venstre Lunges nedre Lap. Nogen Tid efter fik han Diarrhoe, og han laa tilsengs indtil 12te August 1897, da han igjen kunde være oppe; den 24de December maatte han igjen lægges tilsengs, og han døde den 29de December 1897.

Obduktionen viste: *Cavitas cranii*: Intet særligt at bemerke. *Cavitas pectoris*: Venstre Lunge er helt gennemsat med Tuberkelinfiltrater og Kaverer. Høire Lunge viser nogle smaa Tuberkelgrupper i Apex. *Cavitas abdominis*: Begge Nyrer er sterkt blodinjicerede og viser Fedtspetter i Corticalis. I de tynde Tarme sees flere Saar med Tuberkel-eruption i Periferien. Mesenterialglandlerne er lidt ophavnede.

Oversigt over Rosenbergs Asyls økonomiske Tilstand ved Udgangen af Aaret 1897.

Sommaire des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Rosenberg.

Asylernes Drift har været fortsat paa samme Maade som tidligere, under Dr. Loofts Bestyrelse og Sanitetsgeneral Thaulows ansvarlige Tilsyn, uden at Eieren har nogen Befatning med samme.

Pantegjælden udgjorde ved Aarets Udgang Kr. 328 000,00 mod Kr. 351 000,00 ved dets Begyndelse. Panteret er frafaldt for 2 Parceller store tilsammen ca. 2 830 □ Alen; udenfor dette er solgt ca. 5 100 □ Alen, for hvilke Kjøbesummen ikke endnu er indkommen.

Beholdning af Restancer og Kontanter, som ved Aarets Begyndelse var Kr. 26 246,99, var ved sammes Slutning Kr. 25 791,52.

I Aarets Løb er gjort noget Indredningsarbeide i de Roliges Afdeling paa Mandsafdelingen for at skaffe en liden Familiebolig for Forvalteren; men forresten er intet Bygningsarbeide af nogen Betydning foretaget.

Til Bygningernes Vedligeholdelse er anvendt Kr. 2 232,67, til Inventariet Kr. 1 138,00.

Af Asyllæge Einar Martens' Beretning for Møllendals Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Møllendal.

— — I Aarets Løb er 3 Patienter afgaaet ved Døden.

Den ene af disse var en forhenværende Sømand, J. E. F., 44 Aar, gift, der led af Dementia. Han var idømt 4 Aars Strafarbejde paa Grund af gjentagende Voldtægt mod Mindreaarige. Da Straffetiden den 22de December 1892 var forbi, blev han som antaget Sindssyg og med Fængselsstraf som sandsynlig Aarsag indlagt til Behandling i Gaustad Asyl, fra hvis Direktør nedenstaaende Uddrag af Asylets Journal er fremsendt til Oplysning.

«Patienten blev indlagt som farlig for den offentlige Sikkerhed, lidende af hallucinatorisk Demens med Forfølgelsesfrygt (efter Doktor Kønigs Oplysninger). Han indkom i C., protesterede mod at være sindssyg; men derimod indrømmede han at være syg snart paa det ene, snart paa det andet Sted, var temmelig pratende af sig, men sov rolig om Natten; han vedkjendte sig at have været hallucineret, men paastod, at det var længe siden; han opførte sig ordentlig og deltog i Arbejde. Et Par Maaneder efter Indkomsten gjorde han Rømningsforsøg, blev Dagen efter hentet tilbage i en forkommen og forfrossen Tilstand, fornøiet over at være kommen tilbage og med Løftet om ikke at gjøre slikt oftere. Han kom let i Klammeri med de øvrige Patienter, men var i Regelen godslig, kun en enkelt Gang ødelæggende og voldsom. Gjorde 21de Juni atter Rømningsforsøg; da dette ikke lykkedes, blev han urolig og voldsom, saa han en Tid blev indespærret. Senere har han holdt sig gennemgaaende rolig, har tildels sovet mindre godt om Natten, «fordi man har ført Instrumenter og Elektricitet paa ham om Natten». Han har væsentlig fordrevet Tiden med at spille paa Fløite og spille Kort, har ikke været videre med i Husgjerning.

Udgaar uhelbredet».

Under Transporten hid gjorde han atter Rømningsforsøg; han var borte i 3 Dage, blev gjenfundet, hvorefter han rolig fulgte med til Bergen. Ved Optagelsen befindes han at være en rask, livlig Mand med livligt Minespil og

livlige Bevægelser, hurtig, distinkt Tale, hvorunder han udtaler sin Forundring over at blive betragtet som Sindssyg, idet han selvfølgelig tror at være fuldstændig normal og kanske noget til. Ved den første Samtale kan man ikke merke noget forrykt eller forvirret hos ham, Svar og Spørsmåal klare og distinkte; men en vis Selvgodhed og Selvbevidsthed skinner igjennem saavel i Væsen som Tale; interesseret Fløitespiller.

1894. 1ste Februar: Begynder at blive truende, fordringsfuld og besværlig, er frisk, Asylet er ikke for ham, vil ud, kan hjælpe sig selv, har forskjellige forrykte Idéer, synes at pønse paa at rømme.

2den April: Viser sig at være en farlig Person, oftest brutal og truende, og man faar, naar man staar ligeoverfor ham, ligesom en Følelse af, at han pønser paa at kunne falde paa det værste. Han har tidligere gjort et mislykket Rønningsforsøg; idag lykkedes det ham, men han blev indhentet efter omtrent en halv Times Forløb. Synes at være meget libidinos.

21de December: I de sidste Maaneder stille, rolig, foielig, interesseret for Spillet, holder sig for sig selv; holder sig for Øret paa Grund af formegen Elektricitet, viser sig nu fuldstændig dement med Vrangforestillinger, taler lidet, svarer ikke paa Tiltale; Meddelelsesmiddel mest Fagter og Grimaser.

1895. 16de April: I de sidste Uger end mere taus og umeddelsom, gjør hvad man paalægger ham, giver Samtykke ved Hjælp af Fagter, spiser, sover godt. I de allersidste Dage er han begyndt at dække Hovedet til, lægger sig ned paa Jorden.

1896. Mai: Omtrent lignende Tilstand, onanerer, er overrasket i Forsøg paa at stikke Membrum i et tilfældig værende Hul i Indhegningen, synes stadig at pønse paa Flugt, idet han har gjort sig Dirke af Staaltraad.

1897. 10de Januar: Klager over Smerter i venstre Øre, ødematøs Opsvulmen rundt omkring, Øregangen tilstoppet af Aalegræs og Rusk. Trods daglig Udsprøitning lykkedes det ikke at holde Øregangen fri for de forskjelligste Gjenstande, som han stadig puttede derind; purulent stinkende Udflod.

14de Januar. Venstre Halvdel af Ansigtet sterkt opsvulmet, Udflod, Feber, Delirier.

20de Januar. Heftige Smerter, Delirier, tiltagen Hævelse.

23de Januar. Mors under Koma.

Ved *Sektion* fandtes: Kraniet overordentlig tykt i sin hele Udstrækning; ingen Sammenvoksninger, intet paatageligt eller bemærkningsværdigt abnormt ved Hjernesubstansen; derimod var Pars petrosa og den omkring ydre Øregang beliggende Del af Os temporum temmelig oplødt og pusinfiltreret, uden at der fandtes Perforation ind til Cavum cranii. Hele Muskulaturen omkring Øret stinkende blød og pusinfiltreret.

I de to andre Tilfælde blev *Sektion* negtet.

— — Følgende Reparationer og Forandringer ved Bygningerne sees i Aarets Løb at være udført:

Fuldstændig Omspading og Omlægning af samtlige til Asylet hørende Haver; Indredning af et Kontor for Bestyreren og et for Inspektøren, af Magazinrum, Rullebod, Madbod, Spisekammer, der ved Gjennembrud af en Murvæg sattes i direkte Forbindelse med Kjøkkenet, samt 3 Arbeidsværelser paa Mandsafdelingen, væsentlig udstyret til Snedker-, Skomager- og Skrædderarbejde.

Desuden blev i Hovedbygningen samtlige Gulve, Vægge, Døre, Vinduer og Trappe efterseedt og repareret, og, hvad der heraf fandtes nødvendig, fornyet.

Alle Porte repareredes og 2 indsattes nye. Samtlige Laase i Asylet fornyedes, saaledes at der over hele Mandsafdelingen kun bruges én Nøgle og paa Kvindeafdelingen en anden og paa Mellemafdelingen atter en tredje.

Til samtlige Priveter anskaffedes dobbelt Sæt Kagger, der nu skiftevis bortkjøres 2 Gange om Ugen.

Samtlige Senge efterseet og repareret.

I Cellebygningen er fremdeles Dørene fornyede og forsynede med nye Laase og nyt Beslag og i samtlige Celler i Væggene indsatte nye med Jerngitter forsynede Vinduer, hvori en fast Ventil og desuden nede ved Gulvet Ventilationskanaler, endvidere samtlige Ovne med Skjærme fornyede.

Desuden er Cellebygningen paabygget en Etage, hvorved Asylet har faaet til Disposition 2 lyse Værelser af henholdsvis 212 m.³ og 216 m.³ Rumindhold med et Gulvareal af 79,56 m.² og 80,34 m.² Imellem Celletaget og disse 2 Værelser er der 3-dobbelt Gulv med Lægter og Fylding.

Værelserne faar Lys igjennem 12 Tagvinduer samt et med Jernsprinkler forsynet Vindu i hver Gavl. De er adskilte ifra hverandre ved en tyk Plankevæg med Dør. Indgangen er fra Mandssiden igjennem en bred overbygget Trappe med Dør ned til Gaarden og op til Værelset. Paa den anden Side er en ganske lignende Nødudgang, som, da disse Værelser kun bliver benyttede til mandlige Patienter, aldeles er afspærret fra Kommunikation med Kvindesiden og udmunder i en Dør i Asylets Indhegning. Samtlige Rum i Hoved- og Cellebygning med iværende Inventar er malet paanyt. Endelig er der i samtlige Rum indlagt Gasledning.

Der blev ialt foretaget Reparationer til et Beløb af noget over Kr. 10 000,00.

— — Jeg vil ikke undlade at underrette det kongelige Departement om, at der den 15de September paa Asylet fandt Sted en Gasexplosion, hvorom nedenstaaende Meddelelse er tilstillet Kontrolkommissionen.

«Jeg tillader mig herved at underrette den ærede Kontrolkommission om, at der i Eftermiddag paa Møllendals Asyl har fundet en ikke ubetydelig Gasexplosion Sted. Som Kontrolkommissionen allerede bekendt har jeg paa

Asylet ladet indlægge Rørledning til Gasbelysning. Under min Middagsvisit deroppe idag underrettedes jeg om, at Arbeidet hermed vilde blive afsluttet og Ledningen prøvet i Eftermiddag. Jeg gjorde hertil udtrykkelig opmærksom paa, at Ledningen først skulde eftersees af Arbejdsformanden og mig i Fællesskab, at alle Lækager maatte eftersees og stoppes, og forbød at tænde Gassen, førend vi fandt det tilstedeligt. Eftersynet var fastsat til imorgen Formiddag. Ikke destomindre har en af Arbejderne, Rørlæggerens Søn, i Eftermiddag ved halv seks-tiden, da Inspektøren tilfældigvis i Forretninger var tilstede paa mit Kontor i Byen, skruet Hovedledningen op og ladet tænde nogle Blus i Kjøkkenet uden at have tilstoppet et Rør af ca. 1¹/₂ Tommes Diameter i et ved Siden af Kjøkkenet beliggende Kot. Straks efter fandt en voldsom Explosion Sted, hvorved Taget i Inspektørens Kontor, i Kjøkkenet, i Entreen, Gulvet i Korridoren i Inspektørens Leilighed splintredes itu, Trappen til Inspektørens Leilighed reves løs og en Del Vinduer knustes. Nogle Klæder tilhørende Kjøkkenpersonalet ødelagdes; Ildsvaade og Ulykke paa Mennesker foraarsagedes heldigvis ikke. Ved min Ankomst til Asylet lod jeg, saa godt det lod sig gjøre, efterse, at der ikke fandtes Gnister i Gulv eller Tagfyldinger, samt sætte ekstra Nattevagt i Mellembygningen. Ligeledes underrettede jeg Brandvæsenet om det forefaldne med Anmodning om øieblikkelig at komme tilstede, om dets Hjælp gennem Telefon i Løbet af Natten skulde paakræves.

Begge Afdelinger forblev uberørte af Explosionen».

Økonomisk Beretning for Møllendals Asyl.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Møllendal.

Indtægt:

	Kr.
Samtlige Forpleiningsdage 24 464 × Kr. 1,27 giver en samlet	
Indtægt af	31 069,28
Beklædningsgodtgjørelse	4 158,88

Udgift:

	Kr.
Lønninger	8 180,00
Bespisningen regnet efter Kr. 0,50 pr. Dag (efter ugentlig Gjennemsnitsudgift)	14 604,00
Brændsel	1 636,00
Belysning	376,00
Inventaricanskaffelse	2 300,00
Renter af Kr. 50 000	2 250,00
Kjøreudgifter	600,00
Skatter og Brandassurance	850,00
Assurance, Grundleie og Telefon	370,00
Diverse, Aalegræs, Halm, Vask, Sæbe, Soda, Tobak, Feining osv..	?

Af Asyllæge Bødtkers Beretning for Trondhjems Hospitalstiftelses Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Trondhjem.

Skriftlig Anmodning om Optagelse har af Mangel paa Plads været afslaaet for 10 Sindsyges Vedkommende (4 Mænd og 6 Kvinder). Forespørgsel pr. Telegraf om Plads er vistnok ogsaa nogle Gange bleven besvaret benegtende, uden at Antallet nærmere kan angives, da saadanne Henvendelser ialmindelighed er adresserede til mit private Hjem og saaledes ikke altid har faaet Plads i Asylets Journal.

Asylet har gjennem hele Aaret havt Overbelæg, og Overskridelsen af det reglementerede Antal (82) har været en bydende Nødvendighed i presserende Tilfælde paa Grund af samtidig Pladsmangel i Rotvold Asyl.

Naar en Kvinde er anført som helbredet for Dementia, skal bemærkes, at denne Patient, der behandlede i Asylet for 3die Gang, rigtigst burde være henført under Diagnosen: *Insania periodica*.

Jeg erindrer ikke, at Asylet nogensinde har havt saa mange Dødsfald i ét Aar som i dette, idet ikke mindre end 8 er døde, hvoraf 3 af Tuber-

kulose. Kortelig skal jeg gjøre hver enkelt af disse til Gjenstand for nærmere Omtale.

1. En 66-aarig Bonde, J. H. F, der tidligere havde været behandlet saavel her i Asylet som paa Rotvold, blev desværre saa molesteret en Nat af en i samme Rum liggende, tidligere ufarlig Medpatient, at Døden paafulgte *suffokativt* efter 10 Timer. Han led af *Insania periodica*.

Ved Sektionen viste Trachea og de større Bronkier sig fulde af flydende Blod.

2. K. O. Y., Gaardmandssøn, indlagdes i Asylet 23de April 1890, dengang 27 Aar gammel, og befandt sig efter en mere end 2 Aar gammel Sygdom i en dement Tilstand. Som Følge af et Fald i Mai 1896 paadrog han sig en Coxit, som ikke lod sig behandle paa Grund af hans permanente Uro. Den 23de Januar 1897 viste der sig en stor Absces paa høire Side af Anus, hvilken incideredes, hvorefter rigeligt Udflod af sterkorøst lugtende Pus. Under stadig synkende Kræfter viste der sig sterk Rallen i høire Lungespids, og der udviklede sig en rapid hektisk Feber. Døden indtraadte den 23de Februar d. A.

Ved Sektionen udviste begge Lunger sterk Tuberkelinfiltration. Venstre Hofteled og sammes Omgivelser dannede et stort Puscauum. I Underlivet ellers intet at bemerke.

3. T. N. T., 33 Aar gammel, Arbejder, var som Sindssyg sendt hertil fra Amerika over England og indlagdes i Asylet i dement Tilstand den 1ste Oktober 1896. Den 14de April d. A. merkedes stor Svækkelse i Motiliteten, idethele aftagende Kræfter, Ødem over hele Legemet. Den 28de samme Maaned faldt han om i Haven under et Krampeanfald og derefter Bevidstløshed og kontinuerlige Kramper indtil Døden den 29de. Da Patienten skulde transporteres til sit 5 Mile herfra beliggende Hjemsted for der at begraves, blev der ikke foretaget anden Sektion end Aabning af Kraniet. Hjernen fandtes imidlertid makroskopisk ikke at frembyde noget Abnormt. Kramperne var saaledes sandsynligvis beroende paa en uræmisk Intoxikation som Følge af en Nyresygdom (*Morbus Brightii*). Urinen blev desværre ikke undersøgt, da han levede.
4. R. M. S., Husmandsson, ugift, 41 Aar gammel, indlagdes i Asylet 15de December 1881, lidende af Demens. Han fik den 8de Juni sterk Diarrhoe, havde allerede den 9de et kollaberet Udseende og døde samme Dags Eftermiddag.

Ved Sektionen fandtes i *Cavitas cranii* intet makroskopisk Abnormt. I *Cavitas pectoris* fandtes hele høire Lunge hepatiseret.

I *Cavitas abdominis* fandtes intet Abnormt.

Han døde altsaa som Følge af en Pneumoni, der ikke gav sig tilkjende ved Symptomer, der bemerkedes i levende Live. Det var alene den voldsomme, ustanselige Diarrhoe, hvorpaa Opmerksomheden fæstedes.

5. M. J. A., Gaardmandskone, indlagdes i Asylet den 4de Oktober 1882,

dengang 49 Aar gammel, lidende af Mani (Folie circul.) Hun døde den 1ste September d. A. af en gennem flere Aar sig udviklende Lunge-tuberkulose.

Ved Sektionen fandtes høire Lunge helt igjennem infiltreret med Tuberkler. Venstre tuberkuløs i Spidsen.

Ventriklen var dilateret, saa at den naaede ligetil Symphysis. Milten var meget liden.

6. K. O. S., Bondepige, indlagdes i Asylet den 8de Mai 1895, dengang 25 Aar. Hun havde været sindssyg i flere Aar og befandt sig i dement Tilstand. Fra Begyndelsen af 1896 var Appetiten ringe. Hun blev mager og bleg og maatte oftere sondenæres. Udpaa Høsten i dette Aar (1897) maatte hun stadig holde Sengen, hostede med purulent Expektorat og gjorde en fortvilet Modstand overfor ethvert Forsøg paa fysikalsk Undersøgelse. Den 8de December afgik hun ved Døden som Følge af Emaciation.

Ved Sektionen fandtes begge Lunger, især venstre, gennemvævede med krude Tuberkler, hvoraf en Del var hensmeltede. I venstre Lunge fandtes større Hulheder, fyldte med Pus. Høire Lunges Spids var fri for Tuberkelafsaetning; men i venstre Lunges iagttoges en valnodstor Tuberkel.

7. I. A. E., Bondepige, indlagdes i Asylet den 6te April 1892, dengang 23 Aar, efter i 5 Aar at have lidt af Epilepsi. Sygdommen optraadte først i Form af Besvimelser, men senere med vel udviklede epileptiske Kramper en Gang i Maaned. Disse sidste blev efterhaanden hyppigere lige til 6 Gange i samme Døgn. Eftersom Anfaldene tiltog i Frekvens, voksede den postepileptiske Forvirring, saa at Forpleiningen i Hjemmet tilsidst blev umulig. Ved jevnlig Brug af Bromkalium holdtes hyppige Krampeanfald borte, og det hørte derfor til Sjeldenhed, at der paakom hende nogen betydeligere Forvirring. Men hun reagerede let overfor Midlet, saa at i Regelen Bromisme inden kortere Tid — trods ikke større Dosis end 1 Spiseske 3 Gange daglig af en 10 pCt. Opløsning — indfandt sig og nødvendiggjorde en Seponeren af Midlet for 8 à 14 Dage. Efterat Bromkalium saaledes var bleven seponeret fra 23de November til 12te December, fik hun efter at have havt Krampe den 13de om Aftenen fra den 14de kontinuerlige Krampeanfald, kun med ganske momentane Pauser og under stadig Bevidstløshed, og døde den 16de.

Ved Sektionen aabnedes blot Kraniet. Intet makroskopisk Abnormt ved Hjernen lod sig paavise. Dens Vener var noget udpilede af Blod.

8. B. K. R., Gaardmandsenke, indlagdes i Asylet for 4de Gang den 25de Juni 1884, dengang 69 Aar gammel. Hun led af Demens, og hendes Sindssygdom var 13 Aar gammel ved Indlæggelsen. Hun var nu Asylets ældste Patient og holdt Sengen paa Grund af Debilitet i det sidste Aar. I December gik det raskt nedad, stor Afmagring med begyndende

Dekubitussaar. Den 17de i samme Maaned blev hun stakaandet, fik Hoste og blev tildels delirerende, og den 19de afgik hun ved Døden.

Ved Sektionen aabnedes kun Brystkassen. Der fandtes sterk Hypostase bagtil i begge Lunger. Mitral- og Aortaklapper bruskaarde. Paa Os sacrum Dekubitussaar.

-- — Bepisningen har iberegnet Betjeningen og leiet Hjælp (til Fladbrodbagning og Klædevask) beløbet sig pr. Dag til Kr. 0,326 pro persona. I denne Beregning er ikke medtaget Løn til 2 Kjøkkenpiger samt Kostende af Brændsel til Kjøkkenet.

1 Patient har daglig kostet Asylet Kr. 0,857. Som af Asylets Regnskab vil sees, har Asylets Driftoverskud for dette Aar udgjort Kr. 8 227,62.

I de 8 Aar, hvori Asylet har besørget sin Bepisning direkte for egen Regning, udgjør det samlede Overskud Kr. 62 572,60.

Som Følge af den Ophobning af uheldbrede, for privat Forpleining uskikkede Patienter, hvilken bliver ethvert Asyl tildelt, vil der altid savnes et for den ønskelige Isolering tilstrækkeligt Antal Celler. Det omtalte uventede Ulykkestilfælde, der har indtruffet i dette Aar, foranledigede derfor, at jeg — til delvis Afhjælpelse af denne Mangel — har ved begge Afdelinger afdelt 2 Celler i 2 Rum, hvorved paa en vis Maade Isoleringslokalerne nu idethele udgjør et Antal af 16.

-- — Til Slutning skal jeg ikke undlade at nævne, at Hospitalsbestyrelsen velvilligen har imødekommet min Anmodning om at bevilge Kr. 300,00 til Julegaver til Betjeningen, hvilken Sum uddeltes til de forskjellige Personer i større og mindre Portioner efter Antal af Tjenestear.

Opgave over Indtægter og Udgifter vedkommende Trondhjem's Hospitals Sindssygeasyl for Aaret 1897.

Tableau des recettes et des dépenses de l'établissement d'aliénés de Trondhjem.

Indtægt:	Kr.
1. Betalingen for de i Aarets Løb forpleiede Patienter udgjør . .	36 290,17
2. Udbringendet ved udført Arbeide, solgte Fabrikata, brugt Sengehalm og Filler	175,49
	36 465,66

Udgift:		Kr.	Kr.
1. Lønninger til Forvalter og Betjening	Kr. 4 005,56		
Udgifter ved Bepisningen	« 12 440,44		
		16 446,00	
2. Medicinaludgifter:			
Medicin i 3die Kvartal f. A.	Kr. 150,44		
— i 4de — —	« 180,77		
— i 1ste — d. A.	« 201,25		
— i 2det — —	« 162,14		
Kuromkostninger paa Sygehuset	« 43,50		
		738,10	
3. Begravelsesomkostninger		184,00	
4. Lys og Brænde:			
143 ¹ / ₂ Favn Ved med Kjørsel	Kr. 1 504,20		
464 Hektl. Kul	« 481,02		
Gas	« 423,49		
Lys, Olie og Fyrstikker	« 40,43		
		2 449,14	
5. Anskaffelser, Reparationer og Arbejdspenge:			
Husreparationer	Kr. 1 542,69		
Hus- og Klædevask	« 339,78		
Inventarium og Beklædning	« 2 283,10		
Sengehalm	« 115,23		
Diverse	« 783,10		
		5 063,90	
6. Skatter og Afgifter:			
Telefonafgift	Kr. 105,95		
Brandskat	« 228,00		
Vandafgift	« 72,10		
Assurancepræmie	« 37,50		
		443,55	
7. Avertissementsomkostninger		6,20	
8. Bestyrerens Løn		2 800,00	
9. Diverse Udgifter		107,15	
		28 238,04	36 465,66

Overskud af Indtægter Kr. 8 227,62.

Af Direktør Selmers Beretning for Rotvold Sindssygeasyl.

Extrait du rapport sur l'établissement d'aliénés de Rotvold.

— — 19 Syge blev med vedkommende Amts og Fattigvæsens Bifald udsat til Forpleining her i Nærheden, dels i Malvik og dels i Bratsberg. Tilsammen er for Tiden udsat paa denne Maade noget over 100 Syge omkring Asylet.

Der døde i Aaret 16, 5 Mænd og 11 Kvinder.

Pneumoni er opført som Dødsarsag i 2 Tilfælde. Det ene var en almindelig kroupøs Pneumoni hos en kronisk Maniacus, det andet en hypostatisk-katarrhalsk Pneumoni i Forbindelse med et gangrænøst Focus hos en paa Grund af ængstelig Agitation og tildels Næringsvægring sterkt medtagen Person. Da det var tydeligt, at det var Sindssygdommen, der forvoldte Lungelidelsen hos denne sidste, kunde der maaske med lige Ret været opført «Sindssygdom» som Dødsarsag.

Paa samme Maade forholder det sig med en 63-aarig Maniaca, der er opført som død af Gastro-enterit. Ogsaa hos denne var Sindssygdommen det primære Ophav til den efterfølgende Sygdom, Diarrhoe, der i Forbindelse med stadig Uro udtømte hendes Kræfter. Ved Obduktionen fandtes kun ubetydelige Spor af en Lidelse af Tarmen. Hos to andre Kvinder var Obduktionsresultatet end mere negativt, medens den tilstedeværende Sindssygdom havde givet Fænomener, der lod antage den dødelige Udgang som en Følge af Marasmus eller en Paralyse af Hjertet. Dødsarsagen for begge disse er derfor opført med Insania.

En Kvinde, der var indlagt under Diagnosen Insania hysterica, og som i flere Aar frembød Symptomer af en Paralysis agitans, døde efter 6½ Aars Ophold i Asylet marastisk.

Ved Obduktionen kunde ingen Forandringer hverken i Hjernen eller Rygmarven paavises makroskopisk.

Af Paralysis generalis døde en Mand. Der var gaaet Syfilis forud.

Af Tuberkulose døde, som det vil sees af Listen, 4 Kvinder. Hos to af disse opstod tilsidst ogsaa Pneumothorax. Af disse 4 Kvinder, der døde af Tuberkulose, var de to angrebne af Tuberkulosen ved Indlæggelsen, og Affektionen var da allerede langt fremskreden; de to andre havde opholdt sig nogen længere Tid i Asylet, før Tuberkulosen ytrede sig.

Hvad Dødsfaldene af Tuberkulose i Asylet angaar, da har disse i de senere Aar været færre og tydelig i nogen Tilbagegang.

I de nærmest foregaaende Aar har Forholdet været saadant: i 1892 døde der af Tuberkulose 8, i 1893 5, i 1894 ingen, i 1895 3, i 1896 1, og i 1897 som anført 4, hvoraf dog de to var sterkt angrebne ved Indlæggelsen.

Tilfældene har saaledes tydelig aftaget i de senere Aar uagtet større Belæg; men da der stadig indkommer nye Tilfælde, kan de følgende Aar snart igjen vise et andet og mindre godt Resultat.

Af Fortegnelsen vil fremdeles sees, at der døde i dette Aar 3, 2 Mænd og 1 Kvinde, af Vit. org. cordis, hvilket maa ansees som et sjeldent Sammen-træf. Alle disse havde opholdt sig lang Tid i Asylet, én lige til 11 Aar. Hos alle fandtes i Forbindelse med Klappefeil en betydelig Hypertrofi af Hjertet, der var et fuldstændigt Cor bovinum.

Af Cancer mammæ døde en Kvinde, der havde været 13 Aar i Asylet, og en 71 Aar gammel Kvinde, der var dement efter et apoplektisk Insult, fik under Asylopholdet en ny Insult, hvoraf hun døde.

Den til Asylet knyttede Arbejderkoloni for Syge har hele Aaret været belagt med et omtrentlig Gjennemsni-belæg af 10 Syge. Der har til enkelte Tider været flere; men de 15 Pladse, som den er beregnet paa, har hidtil ikke nogen Gang været fuldt optagne. De Syge her deltager under sin Vogters Ledelse i Arbeide paa Gaardsbruget. Enkelte, der har kunnet et Haandverk, har dog ogsaa været beskjeftigede paa anden Maade.

Arbeidsvirksomheden har dette Aar faaet en Udvidelse derved, at det i forrige Beretning omtalte Verksted nu er taget i fuld Brug. En Vogter, der har gennemgaaet et Kursus i Sløid, forestaar Arbeidet. Der er hidtil drevet paa med Snedkerarbeide, Børstebinding og Maling.

Antallet af deltagende Syge har været forskjellig; men der har til enhver Tid været dem, der har benyttet sig af den Anledning til Afveksling i Arbeide, som derved bydes.

- No. 315. Beretninger om Amternes økonomiske Tilstand i Femaaret 1891—1895. I.
(Rapports sur l'état économique des préfectures.)
- 316. Norges Handel 1898. *(Statistique du commerce.)*
- 317. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1896. *(Rapport sur l'état sanitaire et médical.)*
- 318. Den norske Rigstelegraf 1898. *(Statistique des télégraphes du Royaume)*
- 319. Skolestatistik 1895. *(Statistique de l'instruction publique.)*
- 320. Sindssygeasylernes Virksomhed 1897. *(Statistique des hospices d'aliénés.)*

Det statistiske Centralbureau har derhos bl. a. udgivet følgende Værker:

- Statistique internationale: Navigation maritime. I, II, III, IV.* Christiania 1876, 1881, 1887, 1892.
- International Skibsfartsstatistik: Tabeller vedkommende Handelsflaaderne i Aarene 1850—1886. Kristiania 1887.
- Tabeller vedkommende Skibsfartsbevægelsen 1872—1894 og Handelsflaaderne 1886—1896. Kristiania 1897.
- Statistisk Aarvog for Kongeriget Norge. Senest udkommet: Attende Aargang, 1898. Kristiania 1898. *(Annuaire statistique de la Norvège.)*
- Meddelelser fra Det statistiske Centralbureau. Senest udkommet: Sekstende Bind, 1898. Kristiania 1899. *(Journal du Bureau central de Statistique.)*
- Oversigt over Kongeriget Norges civile, geistlige og judicielle Inddeling. Afsluttet 31 Januar 1893. Kristiania 1893.
- Fortegnelse over Norges officielle Statistik m. v. 1828—30 Juni 1889. Kristiania 1889. Do. for Tidsrummet 1 Juli 1889—31 December 1891, for Tidsrummet 1 Januar 1892—31 December 1894 og for Tidsrummet 1 Januar 1895—31 December 1897, trykte som Tillæg til Meddelelser fra Det statistiske Centralbureau, Niende Bind, Tolvte Bind og Femtende Bind.
- Angaaende andre statistiske Værker henvises til ovennævnte Fortegnelser.

Samtlige Værker er at erholde tilkjøbs hos H. Aschehoug & Co., Kristiania.

25 August 1899.

